

**Як выбраць
якаснае
насенне**
СТАР. 4

**Прывесці
могілкі
ў парадак**
МС

**Жанчына
ў чырвоным...**
МС

ЦЫТАТА ДНЯ

**Васіль ЖАРКО,
намеснік прэм'ер-міністра:**

«Галоўная стратэгічная мэта такіх праектаў, як «100 ідэй для СНД», супадае з адной з задач дзяржавы — актывізацыяй інавацыйнай дзейнасці моладзі, раскрыццём яе інтэлектуальнага патэнцыялу і энтузіязму, стварэннем умоў для імкнення маладых людзей да ўвасаблення самых смелых ідэй. У сувязі з гэтым падобныя конкурсы і выставы — стартвая пляцоўка для раскрыцця такога патэнцыялу і энтузіязму, магчымасць заявіць пра сябе і свае ідэі на самую шырокую аўдыторыю і быць пачутым. Усе ўдзельнікі праекта для рэалізацыі сваіх ідэй выбралі такія сферы, як інжынерыя, медыцына, хімія, біялогія, экалогія, рэабілітацыя, сацыяльная сфера. Гэта менавіта тыя вобласці, якія вызначаюць тэхналагічны прагрэс, эканоміку будучыні і накіраваны на забеспячэнне высокай якасці жыцця».

ISSN 1990 - 763X

9 771990 763008

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

№ 71 (28687)

13 КРАСАВІКА 2018 г.
ПЯТНІЦА

БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

9-24 стар.

МЯСЦОВАЕ

ГАЗЕТА ДЛЯ ВЫБАРШЧЫКАЎ
І ДЭПУТАТАЎ
МЯСЦОВЫХ САВЕТАЎ

+TV ПРАГРАМА

САМАКІРАВАННЕ

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

«САКАВІТАЯ» ДЗЯЛЯНКА

У Валяр'янаўскім лясніцтве Уздзенскага лясгаса сёлета пад нарыхтоўку бярозавіку адведзены чатыры гектары лесу, на якіх падсочаны больш за дзвесце бяроз. Адказня за нарыхтоўку — жыхары вёскі Хатляны Аляксандр

ТРЫГУБОВІЧ і Валерый СЕЛІВОНЧЫК (на першым плане). Яны не толькі аднавяскоўцы, але і сябры. Спорна і зладжана ідзе ў іх праца. За гэты сезон мужчыны павінны нарыхтаваць 36 тон соку.

На «сакавітую» дзялянку свайго лясніцтва часта наведваецца малады ляснічы — Іван ЛОШЧ, каб кантраляваць ход нарыхтоўкі, водпуск і продаж соку насельніцтву.

Анатоль КЛЯШЧУК, фота аўтара.

■ Разумныя грошы

КІРУЕМ ЗБЕРАЖЭННЯМІ

Сярэдняя стаўка па дэпазітах абароніць ад інфляцыі?

Фінансісты любой краіны свету ўпэўнены, што грошы павінны працаваць нават тады (мэнавіта тады), калі поспехі ў эканоміцы не такія відавочныя... Зберажэннямі трэба проста правільна кіраваць. Як гэта рабіць — тут кожны выбірае свой алгарытм. Варыянтаў мноства, але яны залежаць ад сумы вашых накапленняў. Самы першы варыянт, які прыходзіць у галаву большасці і даступны ўсім, — адкрыць дэпазіт. Але не ўсё так проста, бо тэндэнцыі мяняюцца. Давайце разбяромся, якія бываюць банкаўскія ўклады і колькі можна на гэтым зарабіць.

Без эмоцый

Стабільная нацыянальная валюта — гэта тое, чаго мы чакалі, аднак... Днямі мне патэлефанавалі адразу трое сяброў, якія былі накіраваны на забеспячэнне высокай якасці жыцця».

Бегчы ў абменнік я не параіў бы ў любым выпадку, бо прымаць сур'ёзныя рашэнні трэба з халоднай галавой. Аднак трымаць свабодныя грошы трэба абавязкова на рахунку або ў каштоўных паперах у банку, бо мэнавіта там яны не проста захоўваюцца, але і прыносяць даход. У далейшых падліках паспрабуем разабрацца

ва ўзроўнях даходаў па розных схемах фінансавых укладанняў. І яшчэ. Ствараецца ўражанне, што, атрымаўшы магчымасць падняць стаўкі па ўкладах у рублях, банкі наўмысна зніжаюць прыбытковасць укладанняў у валюце...

Дакладны тэрмін захоўвання

Уклады дзеляцца на дзве асноўныя катэгорыі — адзыйныя і безадзыйныя. Адзыйны дэпазіт афармляецца на пэўны тэрмін, але пры жаданні вы можаце ў любы момант забраць свае грошы, цалкам ці часткова. Калі вы здымаеце грошы датэрмінова, то працэнты налічваюцца і выплачваюцца за фактычны час захоўвання сродкаў па стаўцы, ніжэйшай за асноўную.

СТАР. 4

КОРАТКА

Кошт жылля ў абласных цэнтрах прыкладна ў два разы ніжэйшы, чым у Мінску. Сярэдняя цана 1 кв. м жылля ў сталіцы ў першым квартале бягучага года склала BYN2,3 тыс. У Брэсце сярэдняя цана «квадрата» — BYN1,27 тыс. Гэта на 23 % вышэй, чым у Гомелі.

Гібридная аперацыя на сасудах пры атэрасклерозе ног упершыню выканаў на ў Брэсцкай абласной бальніцы.

Зарэгістраваныя рэзідэнты маюць намер інвеставаць у праекты Кітайска-беларускага індустрыяльнага парку «Вялікі камень» паўмільярда долараў.

Сталічная служба занятасці падагульніла сітуацыю на рынку працы за першы квартал 2018 года: 1 красавіка на аднаго зарэгістраванага беспрацоўнага прыходзілася 5,9 вакансіі.

Генпракуратура выявіла парушэнні антыкарупцыйнага заканадаўства ў дзейнасці Нацыянальнай акадэміі навук і падпарадкаваных арганізацый. Так, у 2015—2017 гадах у падначаленых Акадэміі навук арганізацыях выкрыта 8 карупцыйных злачынстваў і 11 фактаў іншых парушэнняў заканадаўства аб барацьбе з карупцыяй.

БЕЗ ХІСТАННЯЎ

Аляксандр Лукашэнка павіншаваў Ільхама Аліева з упэўненай перамогай на выбарах Прэзідэнта Азербайджана, паведамляе прэс-служба кіраўніка беларускай дзяржавы.

«Вынікі галасавання пацвердзілі высокую салідарнасць выбаршчыкаў з паслядоўным курсам на будаўніцтва моцнага і квітнеючага Азербайджана. Упэўнены, што Ваша дзейнасць на адказным пасту кіраўніка дзяржавы забяспечыць далейшае ўмацаванне эканамічнай моцы краіны і яе міжнароднага аўтарытэта, будзе садзейнічаць усебаковаму развіццю дружалюбных беларуска-азербайджанскіх адносін», — гаворыцца ў тэксце віншавальнай тэлеграмы.

Аляксандр Лукашэнка таксама пажадаў Ільхаму Аліеву моцнага здароўя, шчасця, невычэрпнай энергіі і поспехаў у рэалізацыі намечаных планаў.

Акрамя таго, паміж прэзідэнтамі адбылася тэлефонная размова. Кіраўнікі дзяржаў абмеркавалі парадак дня двухбаковых адносін, стан і перспектывы гандлёва-эканамічнага супрацоўніцтва, кантакты на міжнароднай арэне. Адзначана высокая ступень даверу і ўзаемаразумення, якія характарызуюць беларуска-азербайджанскія адносіны, паведамляецца на афіцыйным інтэрнэт-партале Прэзідэнта Беларусі. У гандлёвым супрацоўніцтве краін апошнім часам назіраецца станоўчая дынаміка, і лідары падкрэслілі важнасць далейшых сумесных намаганняў у гэтым кірунку.

Пазачарговыя прэзідэнцкія выбары прайшлі ў Азербайджане 11 красавіка. Раніцай у чацвер Цэнтральная выбарчая камісія краіны паведаміла папярэднія вынікі пасля апрацоўкі практычна 100 % бюлетэняў: 83,06 % выбаршчыкаў аддалі свае галасы за Ільхама Аліева. Яўка выбаршчыкаў складала 74,3 %. Гэта чацвёртая перамога сына Гейдара Аліева, які ўзначальваў краіну з 1993 да 2003 года.

Барацьбу за галоўны дзяржаўны пост у Азербайджане вялі восем прэтэндэнтаў. Кандыдатура дзеючага Прэзідэнта была прапанаваная партыяй «Ені Азербайджан» («Новы Азербайджан»), якую ён узначальвае. Перамогу прызналі як сапернікі, так і міжнародныя назіральнікі, якія не выказалі прэтэнзій да ходу кампаніі і працэсу галасавання.

Новы прэзідэнцкі тэрмін у Азербайджане будзе доўжыцца сем гадоў.

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА.

Зацікаўленасць — узаемная

Рэгіёны Расіі — традыцыйныя гандлёвыя партнёры Беларусі. Толькі з Яраслаўскай вобласцю тавараабарот нашай краіны склаў летась 356,3 мільёна долараў, павялічыўшыся больш чым у два разы з 2015-га. Але і на гэтым не трэба спыняцца. Такая думка была выказана падчас учарашняй сустрэчы Прэзідэнта Беларусі Аляксандра Лукашэнка і губернатара гэтага суб'екта Расійскай Федэрацыі Дзмітрыя Міронава.

З Яраслаўскай вобласцю Беларусь родніць агульная гісторыя. У часы, калі беларусы ратаваліся ад бедстваў Першай сусветнай вайны і пераязджалі на іншыя зямлі, адным з такіх куткоў стаў Яраслаўль. Менавіта там выдатны беларускі паэт Максім Багдановіч аказаўся разам са сваёй сям'ёй і большую частку творчага жыцця правёў у гэтым расійскім горадзе. А ў пасёлку Някрасаўскім сёлета адкрылі спартыўны комплекс у памяць аб загінулых гульцах і персанале хакейнага клуба «Лакаматыв». Сярод іх былі і беларусы, у тым ліку вядомы хакеіст Руслан Салей.

«Ваш рэгіён шмат у чым падобны з Беларуссю па структуры эканомікі. Ён заўжды быў важным гандлёвым партнёрам. Беларускія прадпрыемствы машынабудавання развіваюць дзелавыя кантакты з вытворцамі яраслаўскіх рухавікоў. У нас створаны тэхналагічныя ланцужкі ў стан-

ФОТА БЕЛТА

кабудаванні, нафтахіміі і іншых галінах», — кажа Прэзідэнт. Ён падкрэсліў, што нашы эканомікі не столькі канкуруюць паміж сабой, колькі гарманічна дапаўняюць адна адну. Таму вытворчая кааперацыя прадпрыемстваў выгадная абодвум бакам.

У хуткім часе ў Яраслаўскай вобласці плануецца перавесці пасажырскі аўтапарк на выкарыстанне газаматорнага паліва. Беларусь можа не толькі падзяліцца такім вопытам, але і стварэннем канкрэтных вытворчасцяў у гэтай галіне. Летась мадэрнізаваныя беларускімі бокам машыны паступілі ў Маскву і Самару, заказы працягваюць паступаць і зараз. Да іх можа далучыцца і яраслаўскі бок, прапанаваў кіраўнік дзяржавы.

Беларусь гатова арганізаваць пастаўкі грузавой, дарожнай, пасажырскай, камунальнай, будаўнічай тэхнікі, ствараць су-

месныя вытворчасці ў гэтых сферах, удзельнічаць у інфраструктурных праектах і дзяржаўных праграмах. І таксама гатова супрацоўнічаць у сферы сельскай гаспадаркі: расійскаму боку могуць быць цікавыя распрацоўкі ў жывёлагадоўлі, раслінаводстве, перапрацоўцы. У Яраслаўскай вобласці збіраюцца стварыць сырны кластар. І тут вопыт Беларусі можа быць да месца.

У сваю чаргу губернатар згадаў, што шмат у савецкі час яраслаўцаў удзельнічала ў будаўніцтве Мінскага аўтамабільнага завода. Зараз актыўна двухбаковыя кантакты развіваюцца і ў вышэйшай адукацыі, культуры. Па словах Дзмітрыя Міронава, беларуска-яраслаўскі тавараабарот летась вырас амаль у пайтара раза. Але гэтага мала, лічыць кіраўнік суб'екта Расійскай Федэрацыі, нашы сувязі ва ўсіх сферах могуць быць больш

цеснымі. «Эканамічны патэнцыял Яраслаўскай вобласці пастаянна расце. Яраслаўскія прадпрыемствы гатовы ўдзельнічаць у мадэрнізацыі энергетычных сістэм Рэспублікі Беларусь, таксама супрацоўнічаць у вобласці машына-, дызельбудавання, пастаўляць дызельнае, энергетычнае абсталяванне», — прапанаваў ён.

Вераніка ПУСТАВІТ.

***

У той жа дзень з Дзмітрыем Міронавым сустрэўся прэм'ер-міністр Андрэй Кабякоў. Кіраўнік беларускага ўрада заявіў, што Беларусь зацікаўленая ў пашырэнні прамысловай кааперацыі з расійскім рэгіёнам.

«Кааперацыйнае супрацоўніцтва паміж Беларуссю і Яраслаўскай вобласцю можа быць значна больш глыбокім і шырэйшым», — падкрэсліў Андрэй Кабякоў. Сёння 70 % рухавікоў у тэхніцы Мінскага аўтамабільнага завода — яраслаўскія вытворчасці. Запрабаваныя яны і на «Гомсельмашы».

Прэм'ер-міністр прапанаваў пашырыць гэты кірунак і выказаў пажаданне зрабіць яраслаўскія рухавікі больш канкурэнтаздольнымі. Яшчэ адной сферай для пашырэння супрацоўніцтва было названа станкабудаванне. Беларусь гатова прапанаваць Яраслаўскай вобласці шырокі спектр гарадской пасажырскай тэхнікі: аўтобусы, тралейбусы, трамваі, электробусы.

Паводле БЕЛТА.

■ Урад

КІРАЎНІКІ ПАЕДУЦЬ НА МАЛУЮ РАДЗІМУ

На наступным тыдні, 21 красавіка, адбудзецца рэспубліканскі суботнік. Кіраўнікі рэспубліканскіх органаў дзяржаўнага кіравання і іншых дзяржаўных арганізацый, падпарадкаваных ураду, выедуць у гэты дзень на сваю малую радзіму. Адпаведная інфармацыя размешчана ў пастанове Савета Міністраў ад 10.04.2018 № 276.

У дакуменце таксама адзначаецца, што суботнік рэкамендавана правесці на добраахвотнай аснове ці на працоўных месцах, ці добраўпарадкаваныя гісторыка-культурныя каштоўнасці, тэрыторыі населеных пунктаў, ці

рыхтуючы дзіцячыя аздараўленчыя і спартыўна-аздараўленчыя лагеры да летняга сезона. Другім пунктам пастановы адзначаецца, што кіраўнікі рэспубліканскіх органаў дзяржкіравання і іншых дзяржарганізацый прымуць асабісты ўдзел у рэспубліканскім суботніку з выездам на сваю малую радзіму.

Пяцьдзясят працэнтаў грашовых сродкаў, заробленых на суботніку, застануцца ў распараджэнні аблвыканкамаў і Мінскага гарвыканкама і пойдучы на добраўпарадкаванне і прывядзенне ў належны стан населеных пунктаў, у тым ліку аграгарадкоў, мемарыяльных комплексаў, месцаў баявой і воінскай

славы, пахавання воінаў і партызан Вялікай Айчыннай вайны, а таксама на падрыхтоўку дзіцячых аздараўленчых і спартыўна-аздараўленчых лагераў да летняга сезона.

Другая палова заробленых сродкаў пойдзе Міністэрству аховы здароўя на закупку медыцынскага абсталявання для сталічнай бальніцы хуткай медыцынскай дапамогі і арганізацыі ў ёй дадатковых кругласутачных пастоў, а таксама рэзервовых ложкаў на выпадак экстраннай шпіталізацыі ўдзельнікаў і гасцей II Еўрапейскіх гульніў 2019 года.

Вераніка ПУСТАВІТ

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦА

ГЕНЕРАЛЬНЫ САКРАТАР ААН ЗАЯВІЎ АБ РЫЗЫЦЫ ВЫХАДУ З-ПАД КАНТРОЛЮ СІТУАЦЫІ ВАКОЛ СІРЫІ

Генеральны сакратар ААН Антонію Гутэрыш асцерагаецца, што сітуацыя вакол Сірыі можа стаць некантралюемай. Пра гэта гаворыцца ў яго заяве, распаўсюджанай прэс-службай сусветнай арганізацыі. «Я вельмі ўважліва сачу за развіццём сітуацыі ў Савеце Бяспекі ААН і шкадую, што ён пакуль не змог прыйсці да згоды па гэтым пытанні», — канстатаваў Гутэрыш. «Я зноў падзяліўся з пастаяннымі прадстаўнікамі пяці дзяржаў, якія з'яўляюцца пастаяннымі членамі СБ ААН, сваёй глыбокай заклапочанасцю адносна рызык, звязаных з бягучым тупіковым становішчам, а таксама падкрэсліў неабходнасць пазбегнуць выхаду сітуацыі з-пад кантролю», — заявіў ён. «Давайце не будзем забываць, што перш за ўсё нашы намаганні павінны быць накіраваны на спыненне страшных пакут сірыйцаў», — дадаў кіраўнік ААН.

КАНФЕРЭНЦЫЯ ПА БАРАЦЬБЕ З ТЭРАРЫЗМАМ МОЖА ПРАЙСЦІ Ў КАНЦЫ ГОДА Ў ТЭГЕРАНЕ

Міжнародная канферэнцыя па праблемах тэрарызму і міжрэгіянальнага ўзаемадзеяння па супрацьдзеянні яму можа прайсці ў канцы года ў Тэгеране, заявіў спікер расійскай Дзярждумы Вячаслаў Валодзін. Пра гэта ён паведаміў у рам-

ках двухбаковай сустрэчы са спікерам ніжняй палаты парламента Афганістана Абдулам Рауфам Ібрагімам. «Мы разглядаем магчымасць у канцы бягучага года зноў сабрацца, працягваючы папярэднюю канферэнцыю ў Ісламабадзе, ужо ў Тэгеране абмеркаваць пытанні тэрарызму, узняць пытанні бяспекі, нераспаўсюджвання наркатыкаў з удзелам нашых калег з Афганістана, Ірана, Ірака, Лівіі, Кітая і Сірыі», — сказаў Валодзін.

ЛАГАРД НАЗВАЛА АБГРУНТАВАНЫМ РАШЭННЕ ПРА ЎКЛЮЧЭННЕ ЮАНЯ Ў КОШЫК ВАЛЮТ МФВ

Уключэнне юаня ў кошык спецыяльных працоў запазычання (SDR) МФВ было абгрунтаваным рашэннем, узровень інтэрнацыяналізацыі кітайскай валюты будзе расці, заявіла кіраўнік Міжнароднага валютнага фонду Крысцін Лагард у інтэрв'ю выданню South China Morning Post. «Узровень інтэрнацыяналізацыі кітайскай валюты крыху знізіўся, але зараз ён зноў пачынае расці, і чакаецца, што гэты рост працягнецца», — заявіла Лагард. Паводле яе слоў, факт прызнання юаня МФВ паспрыяў таму, што цэнтрабанкі і іншыя фінансавыя аператары сталі разглядаць юань «як адну з валют міжнароднага значэння».

■ Супрацоўніцтва

Дні Мінска пройдуць у Будапешце

З 19 да 22 красавіка ў сталіцу Венгрыі адправіцца вялікая беларуская дэлегацыя, дзе абмяркуюць эканамічныя стасункі паміж дзвюма краінамі. Але не абыздзецца і без абмену досведам у сферы гарадской гаспадаркі, а таксама творчага вечара — сваю канцэртную праграму пакажа калектыў «Харошкі».

Як раскажаў намеснік старшыні Мінгарвыканкама Аляксандр КРАПАК, адным з галоўных мерапрыемстваў стане беларуска-венгерскі бізнес-форум. Летась тавараабарот паміж дзвюма краінамі склаў больш за 82 мільёны долараў, што амаль на 17% больш, чым у папярэднім годзе. Венгерскі бок цікаваць беларускія трактары, лесаматэрыялы, фанера... Летась спіс дапоўнілі судны, тканіны, шыны, тэлефоны і іншае. У Мінск з Будапешта прывозяць фармацэўтычную прадукцыю, тэхніку, аўто, з нядаўняга часу расліны, садавіну, арэхі, ацяпляльныя катлы і масажныя апараты. На днях Мінска ў

Будапешце сваю прадукцыю пакажуць вядучыя сталічныя прадпрыемствы.

Чакаецца, што ў гэты перыяд старшыня Мінгарвыканкама Андрэй Шорац і мэр Будапешта Іштван Тарлаш правядуць перамовы аб пашырэнні далейшага супрацоўніцтва.

Дарэчы, будуць умацоўвацца сувязі не толькі паміж гарадамі, але і асобнымі тэрытарыяльнымі адзінкамі. Так, плануецца падпісанне пагаднення паміж 21-м раёнам Чэпел Будапешта і Партызанскім раёнам Мінска. Супрацоўніцтва асабліва цікава тым, што Чэпел валодае пэўнай аўтаноміяй унутры горада, а Партызанскі раён адзін з вядучых у плане прамысловасці ў Мінску.

Падчас візіту таксама запланавана наведванне дыспетчарскага цэнтра метрапалітэна, цэнтральнай водаачышчальнай станцыі і кампаніі, якая рэалізуе ў Будапешце праект «Разумны горад».

Дар'я КАСКО

У Мінску і абласцях працягваюць сваю работу прамыя тэлефонныя лініі

Нагадаем, што задаць усе хвалючыя пытанні можна кожную суботу з дзевяці раніцы і да поўдня. Адказваць на іх будуць намеснікі старшыняў абласных, гарадскіх і раённых выканаўчых камітэтаў, а таксама кіраўнікі спраў. Чарговая прамая тэлефонная лінія пройдзе ў суботу, 14 красавіка, на сувязь з сельніцтвам выйдучь:

намеснік старшыні БРЭСЦКАГА аблвыканкама Алег Іванавіч ВЯЛІЧКА. Тэл. 8-016 221 31 21;

першы намеснік старшыні ВІЦЕБСКАГА аблвыканкама Алег Сяргеевіч МАЦКЕВІЧ. Тэл. 8-021 222 22 22;

першы намеснік старшыні ГОМЕЛЬСКАГА аблвыканкама Аляксандр Віктаравіч МІКАЛУЦКІ. Тэл. 8-023 233 12 37;

старшыня ГРОДЗЕНСКАГА аблсавета дэпутатаў Ігар Георгіевіч ЖУК. Тэл. 8-015 273 56 44;

намеснік старшыні МАГІЛЁўСКАГА аблвыканкама Руслан Віктаравіч ПАРХАМОВІЧ. Тэл. 8-022 250 18 69;

старшыня МІНСКАГА аблсавета дэпутатаў Наталля Віктараўна ЯКУБІЦКАЯ. Тэл. 8-017 500 41 60;

кіраўнік спраў МІНСКАГА гарвыканкама Ганна Мар'янаўна МАЦЕЛЬСКАЯ. Тэл. 8-017 222 44 44.

Кадры

МАЛАДЫЯ І ПЕРСПЕКТЫЎНЫЯ

Хто яны, будучыя кіраўнікі рэгіёнаў?

Эканамісты, супрацоўнікі сацыяльнай, аграрнай і камунальнай сфер ва ўзросце да 40 гадоў — найлепшыя з найлепшых — складаюць спецыяльную групу рэзерву кіруючых кадраў. Удзел у семінары «Рэгіянальныя кадры як стратэгічны рэзерв вертыкалі кіраўніка дзяржавы» ўзялі 74 пераможцы адмысловага конкурсу з усёй краіны.

У праграме — практычныя заняткі ў Акадэміі кіравання пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь з удзелам кіраўнікоў рэспубліканскіх і мясцовых органаў улады. Адною з самых значных і хвалючых для спецыялістаў стала сустрэча з **Наталляй КАЧАНАВАЙ, кіраўніком Адміністрацыі Прэзідэнта**. Для многіх з іх Наталля Іванаўна — прыклад. Калісьці яна кіравала Наваполацкім гарвыканкам, а сёння — займае адну з найвышэйшых дзяржаўных пасадаў.

Кіраўнік Адміністрацыі выказала свае чаканні ад маладых кадраў: «Гэта тыя людзі, якія аддадзены сваёй краіне, аддадзены той палітыцы, якая праводзіцца. А ў тым, што гэтая палітыка абсалютна правільная, я пераканана. Я бачу і разумею, наколькі сёння няпроста нашай краіне і ўнутры, і ў знешніх умовах выстаяць і захаваць незалежнасць і суверэнітэт».

Сутнасць праекта — стварыць новы, рэгіянальны ўзровень кадравага рэзерву кіраўнікоў. Каб адабраць кадры, якія будуць вырашаць, калі не ўсё, то многае, з 225 прэзідэнтамі правялі тэсціраванне і гутарку. Кандыдаты паказалі свае веды ў сферы псіхалогіі кіраўніцтва, заканадаўства і работы з насельніцтвам. Испыты паспяхова вытрымала трэць кандыдатаў.

— Больш за тры гады я працаваў на пасадзе кіраўніка сельскагаспадарчага прадпрыемства. Пэўныя поспехі ў рабоце гэтага прадпрыемства ёсць — прырост

ФОТА БЕЛТА

валавой прадукцыі і паляпшэнне іншых паказчыкаў. Плюс адказнае стаўленне да справы. Усё гэта дало падставу для службовага павышэння. Станоўчая дынаміка ў развіцці аграпрамысловага комплексу Лепельскага раёна стала нагодай для галоўнага ўпраўлення кадравай работы аблвыканкама рэкамендаваць мяне ў групу рэзерву, — расказаў **Міхаіл КІСЯЛЕВІЧ, першы намеснік старшыні Лепельскага райвыканкама**.

Адукацыйны семінар — пілотны праект. Ці будзе ён укаранены ў практыку, пакажа яго эфектыўнасць.

— Крытэрыі просты — павышэнне якасці мясцовага кіраўніцтва. Не сакрэт, што галоўны вынік працы любога кіраўніка — гэта давер людзей да ўлады. Мы павінны вучыцца працаваць з людзьмі. Гэта адносіцца да ўсіх сфер — рамонтну дарог, жыллёва-комунальнай гаспадаркі, адукацыі ці іншых, — падкрэсліў **Марат ЖЫЛІНСКІ, рэктар Акадэміі кіравання пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь**.

Другое жыццё ў рамках праекта атрымала і традыцыя настаўніцтва. Па словах Марата Жылінскага, за кожным рэзервістам будзе замацаваны настаўнік з ліку вышэйшага кіраўніцтва аблвыканкамаў і гарвыканкамаў.

Марыя ДАДАЛКА

Тэхналогіі

ГЛАБАЛЬНАЕ АБНАЎЛЕННЕ НАВІГАЦЫЙНАЙ КАРТЫ КРАІНЫ

Колькасць населеных пунктаў з пошукам «да дома» вырасла ў 57 разоў

Маштабнае абнаўленне карты было зроблена кампаніяй NAVITEL у супрацоўніцтве з навукова-вытворчым дзяржаўным унітарным прадпрыемствам «Нацыянальнае кадастравае агенцтва» (НКА), якое ўваходзіць у сістэму Дзяржаўнага камітэта па маёмасці Беларусі. Інфармацыя пра тое, што для ўладальнікаў аўтанавігатораў гэтай кампаніі, а таксама карыстальнікаў праграмы «Навітэл Навігатар для смартфонаў і планшэтаў» стала даступная новая карта рэлізу Q1 2018, размешчана на сайце кампаніі.

«Зручнасць работы з аўтанавігатарам напрамую звязана з якасцю картаграфічнага матэрыялу. Нам важна, каб карыстальнікам былі даступныя самыя актуальныя даныя, якім яны могуць давяраць, а гэта залежыць ад ступені напаўнення навігацыйна-значнай інфармацыяй, — адзначыў кіраўнік групы кампаніі NAVITEL Аляксандр КАЗАКОў. — Дзякуючы Нацыянальнаму кадастраваму агенцтву мы змаглі стварыць па-сапраўднаму ўнікальную па дэталізацыі навігацыйную карту для нашых карыстальнікаў».

У рэлізе падкрэслена, што шматгадовае супрацоўніцтва дазволіла інтэграваць у навігацыйную карту кампаніі поўны рэестр будынкаў, транспартна-дарожныя сеткі і ўсю навігацыйна-значную інфармацыю. Поўная дэталізацыя абноўленай карты дае магчымасць карыстальніку атрымаць найбольш актуальную інфармацыю па ўсіх зарэгістраваных будынках, уключаючы новабудулі.

Была актуалізавана адрасная база гарадоў і паселішчаў, садовых таварыстваў і аграгарадкоў, што значна пашырыла аб'ём картаграфічных даных. Колькасць населеных пунктаў з пошукам «да дома» вырасла ў 57 разоў, а агульная колькасць адрасоў на карце перавысіла 2 мільёны. Да карты

таксама далучаныя 3D-мадэлі значных аб'ектаў: славуцасцў, вакзалаў, цэркваў і стадыёнаў.

«Гэта сапраўды маштабнае абнаўленне навігацыйнай карты з выкарыстаннем адраснай інфармацыі, якая змяшчаецца ў адрасным рэестры нашай краіны, і адначасова пацвярджае таго, што сёння ў Беларусі ствараецца і развіваецца адна з найлепшых у свеце дзяржаўных аўтаматызаваных інфармацыйных адрасных сістэм, на аснове якой могуць не толькі інтэгравацца іншыя дзяржаўныя інфармацыйныя сістэмы, але і павышацца якасць кіравання тэрыторыямі і аказвацца паслугі па выкананні адміністрацыйных працэдур», — сказаў генеральны дырэктар НКА Дзяржкаммаёмасці Андрэй ФІЛІПЕНКА.

Падрабязная інфармацыя аб карце Беларусі Q1 2018 змяшчае: 284 747 км дарожнага гаспадарства; 27 410 населеных пунктаў, нанесеных на карту; 25 159 гарадоў і населеных пунктаў з адрасным пошукам; 2 062 936 унікальных адрасоў; 67 101 POI і 17 аб'ектаў у трохмерным малюнку.

Сяргей КУРКАЧ

Надвор'е

Магчымы першыя навалыніцы

А ў панядзелак прыпячэ да плюс 24 градусаў

На выхадных у нашай краіне зноў пацяплее, паведамлілі спецыялісты Рэспубліканскага цэнтра па гідраметэаралогіі, кантролі радыеактыўнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Мінпрыроды.

У суботу паўднёва-заходнія раёны краіны апынуцца пад уплывам атмасфернага фронту. Уначы ў некаторых раёнах Брэсцкай вобласці, а ўдзень пераважна па паўднёвым захадзе пройдуць кароткачасовыя дажджы, магчымы навалыніцы. Тэмпература паветра ўначы складзе плюс 1—8 градусаў, па паўночным усходзе нуль — мінус 2 градусаў. Днём будзе ад плюс 13 да плюс 19 градусаў, па поўдні — да 20—22 цяпла.

У нядзелю ноччу на большай частцы тэрыторыі, а днём толькі ў некаторых раёнах пройдуць кароткачасовыя дажджы, магчымы навалыніцы. Тэмпература паветра ўначы складзе 4—11 цяпла, удзень будзе плюс 14—20 градусаў, па поўдні месцамі паветра прагрэецца да плюс 21—23 градусаў.

Паводле папярэдніх прагнозаў айчынных сіноптыкаў, у панядзелак і аўторак надвор'ем будзе кіраваць цёплая вільготная паветраная маса, якая паступае з Заходняй Еўропы. У некаторых раёнах не абыдзеца без кароткачасовых дажджоў, магчымы навалыніцы. Уначы і раніцай месцамі прагназуецца туман. Тэмпература паветра ўначы складзе 5—12 цяпла, удзень чакаецца ад плюс 15 да 22 градусаў, а ў паўднёва-заходніх раёнах прыгрэе да 23—24 цяпла.

Сяргей КУРКАЧ

На слыху

ПАРОМ ПРАХОДЗІЦЬ ТЭСТ

Рух парома цераз Прыпяць у Жыткавіцкім раёне адкрыты ў тэставым рэжыме.

Па інфармацыі РУП «Гомельаўтадар», напярэдадні ён паспяхова прайшоў выпрабаванні, былі завершаны неабходныя ўзгадненні. Паромная пераправа будзе дзейнічаць паралельна з дзеючым пантонным мостам. Пасля праходжання тэставага рэжыму складуць графік руху парома. Пры гэтым неабходна будзе ўлічыць многія фактары, у тым ліку тое, колькі часу спатрэбіцца для загрузкі і разгрузкі транспарту. За адзін рэйс паром даўжынёй 70 метраў і грузападымальнасцю ў адну тысячу тон здольны пераправіць 39 пасажыраў, а таксама 4-5 грузавых аўтамабіляў ці 20—25 легкавых.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ЯК У БАБРУЙСКУ БАБРА РАТАВАЛІ

Сігнал паступіў з дзіцячага ясляў-садка № 59. Узрушаная выхавальніца паведаміла, што па тэрыторыі дзіцячага садка ўздоўж агароджы беге бабёр і не можа самастойна выбрацца. Было незразумела, як жывёліна трапіла ў цэнтр горада, ды яшчэ прыкладна за 2 кіламетры ад найбліжэйшага вадаёма. Трэба ведаць, што для Бабруйска бабёр не проста жывёліна — гэта сімвал горада. Таму ратавальнікі з уласцівай ім адказнасцю паставіліся да справы. Як паведаміў інспектар групы прапаганды і ўзаемадзеяння з грамадскасцю Бабруйскага гаррайаддзела па НС Аляксей САФРОНАЎ, у аперацыі па адлове грызуна ўдзельнічалі таксама прыродаахоўнікі і работнікі «Спецаўтапрадпрыемства». На працягу гадзіны ратавальнікі забяспечвалі ахову месца дзеянняў, каб працэсу не перашкаджалі староннія людзі. З дапамогай спецсродку бабёр быў злоўлены і дастаўлены ў звыклае для яго асяроддзе — на раку Бярэзіну.

Нэллі ЗІГУЛЯ.

ДАСТАЛІ ПЕНСІЯНЕРКУ З КАЛОДЗЕЖА

У службу выратавання паступіла паведамленне пра тое, што патрабуецца дапамога ў выманні чалавека з калодзежа на тэрыторыі прыватнага домаўладання ў вёсцы Новы Свержань Стаўбцоўскага раёна.

— Першым да месца здарэння прыбыў у вольны ад нясення службы час ратавальнік Яўген Клімовіч, які жыў у гэтым населеным пункце, — паведаміла афіцыйны прадстаўнік Мінскага абласнога ўпраўлення МНС Анастасія ШВАЙБОВІЧ. — Яму стала вядома, што на дне калодзежа глыбінёй каля 12 метраў (узровень вады адзін метр) знаходзіцца пенсіянерка 1954 года нараджэння. Яе знайшоў муж, які і паведаміў пра здарэнне ў службу выратавання. Разам з мужам ратавальнік зняў надбудову студні. Работнік МНС пастаянна падтрымліваў размову з пенсіянеркай, каб яна не страціла прытомнасць. Прыбыўшыя падраздзяленні вынілі жанчыну і перадалі брыгадзе хуткай медыцынскай дапамогі. Пацярпелая з траўмамі рознай ступені цяжкасці шпіталізавана ў Стаўбцоўскую цэнтральную раённую бальніцу.

Сяргей РАСОЛЬКА

■ Руплівым гаспадарам

ШТО ПАСЕЕШ, ТОЕ І ПАЖНЕШ?

Насенне не ўзышло? У вас вырасла не тая культура, якую хацелі? А можа, вы не атрымалі таго ўраджаю, на які разлічвалі? Даволі часта з усімі гэтымі праблемамі мы сутыкаемся зусім не таму, што агароднікі з нас дрэнныя — нас проста падвяло насенне.

І адна з першых парад, якую чытачам «Звязды» далі ў Галоўнай дзяржаўнай інспекцыі па насенняводстве, каранціне і абароне раслін — не набываць насенне «з рук», на стыхійных кірмашах, у прадаўцоў, што стала чалавечым дарог. Мала таго, што тут вы рызыкуеце набыць штосьці някаснае, разам з такім матэрыялам можна занесці хваробы і шкоднікаў.

Не варта набываць насенне праз інтэрнэт, па пошце. Наўрад ці ў віртуальнага прадаўца вы зможаце азнаёміцца з дакументамі на пакупку. І дзе гарантыя, што вам дашлюць менавіта тую культуру, прывабны малюнак якой так вас зацікавіў на экране камп'ютара ці ў яркавым буклеце? Наогул, у фоташопе сёння можна стварыць любую выяву, напрыклад прыдаць кветкам такі колер, якога не існуе. Калі ж вы атрымаеце дрэнны тавар, часам выказаць прэтэнзіі немагчыма, бо віртуальны прадаўца часта не ўказваюць свой юрыдычны адрас, а пазначаюць толькі абаненцкую скрыню.

Каб збыць свой тавар, гандляры часам ідуць на розныя хітрукі. Напрыклад, пішуць на этыкетках назвы запатрабаваных сартоў. Часам яны атрымліваюць сортасумесь, а пасля расфасоўваюць тавар па больш дробных упакоўках і пазначаюць пэўныя назвы сар-

тоў. Асабліва часта такую хітрасць выкарыстоўваюць гандляры кветкамі. Калі ў вас выраслі, напрыклад, цюльпаны не таго колеру, на які вы разлічвалі, даказаць, што вас падманулі ў пэўнай краме, не атрымаецца. Хоць некаторыя вытворцы запэўніваюць: калі нешта не так з пасадачным матэрыялам, яны гатовы замяніць яго. Але хутчэй за ўсё так робяць толькі буйныя «гульцы», якія даражаць рэпутацыяй. А дробныя прадаўцы ці «перакупы» наўрад ці пойдучь вам насустрач... Але выявіць такія парушэнні можна, калі запатрабаваць у прадаўцоў дакументы перад пакупкай тавару.

Зразумела, сутыкнуцца з падобнымі праблемамі можна ў любой гандлёвай кропцы, але, майце на ўвазе, у буйных цэнтрах, якія прапануюць насенне, пастаянна праводзіцца маніторынг.

— Мы займаемся пытаннямі кантролю якасці насення, якое вырабляецца ў нашай краіне і паступае суды з-за мяжы; удзельнічаем у распрацоўцы нарматыўна-прававых дакументаў, якія рэгулююць пытанні насенняводства, — расказвае **Валяр'ян САРСАНІЯ, начальнік дзяржаўнай інспекцыі па насенняводстве**. — У кожнай вобласці, раёне ёсць падведамасныя арганізацыі, якія займаюцца вызначэннем пасяўных і сартавых якасцяў. Яны

аснашчаны лабараторным абсталяваннем і па выніках даследаванняў выдаюць дакументы, што пацвярджаюць якасць насення.

— Пакупнікі павінны быць больш уважлівымі, яны маюць права папрасіць дакументы на такі тавар! Калі ж прадавец пачынае выкручвацца, гаварыць, што забыў паперы, не можа іх знайсці, ці шукае нейкія адгаворкі, гэта падстава ўсумніцца ў тым, што насенне якаснае. Між іншым, з праблемамі, звязанымі з якасцю насення, адсутнасцю дакументаў на яго, можна звяртацца ў тэрытарыяльныя інспекцыі (пажадана запытаць рабіць у пісьмовай форме). Таксама парушэннем з'яўляецца рэалізацыя нераянаваных сартоў. Так, апошнім часам усё больш скаргаў паступае ад садоўдаў, якія набываюць малдаўскія саджанцы. Паўднёвыя сарты плодowych больш цеплалюбныя, пад нашы кліматычныя ўмовы яны могуць не падысці і вымерзнуць. Акрамя таго, разам з саджанцамі ёсць

вялікая рызыка занесці хваробы, у тым ліку каранцінныя. Не трэба маўчаць, калі вы бачыце, што рэалізуецца «праблемны» тавар. Можна ўзяць частку хворай расліны, злавіць шкоднікаў і звярнуцца ў дзяржаўную раённую інспекцыю па насенняводстве, каранціне і абароне раслін. Магчыма, такім чынам вы папярэдзіце сур'ёзныя праблемы не толькі на сваім участку.

Руплівым гаспадарам трэба ведаць, што перш, чым набываць насенне, варта паглядзець, ці ёсць пэўная культура ў дзяржрэестры. Часам прадавец, каб забавіць спажываўца, можа напісаць на пакеціку экзатычную назву. Альбо пад рознымі назвамі прадаваць насенне аднаго і таго ж сорту.

Акрамя таго, у дзяржрэестры пазначана, у якіх рэгіёнах найлепш вырошчваць пэўныя сарты.

— Калі сарты ўключаны ў рэестр, гэта азначае, што яны прайшлі дзяржаўнае выпрабаванне і паказалі сябе на ўзроўні стан-

дарту альбо яго перавысілі, — заўважае **начальнік аддзела па інспектаванні насенняводства Андрэй ПЯЧКОЎСКІ**. — Інфармацыю пра сарты, якія ёсць у дзяржрэестры, можна атрымаць на сайце Дзяржінспекцыі па выпрабаванні і ахове сартоў раслін sorttest.by. Таксама тут можна паглядзець, да якой групы адносіцца пэўны сорт — ранняя- (сярэдня-, позна-) спелая. Наогул гаспадарам найперш трэба азнаёміцца з пэўнай літаратурай, паглядзець, што ёсць у продажы, вызначыцца з тым, што яны хочуць атрымаць, і толькі пасля набываць насенне. Важна ўлічваць і тое, што розныя сарты патрабуюць пэўных умоў, тэхналогій.

— **Нават у тым, што насенне не ўзышло, таксама можа быць вінаваты сам агароднік?**

— Сапраўды, розныя фактары могуць уплываць на ўсходжасць насення (напрыклад, прыродна-кліматныя). Шмат залежыць ад аграэхнікі. Важна і тое, як захоўвалася насенне.

— **Атрымліваецца, лепш не набываць насенне ў за-**

— Калі насенне апрацавана хімічнымі прэпаратамі, праз пэўны час такія прэпараты могуць уплываць на яго, усходжасць зменшыцца.

Часам вытворцы хітраць, указваюць, напрыклад, што тэрмін прыдатнасці насення да 2020 года. Але па законе дакумент, які гарантуе якасць насення, не можа выдавацца на 3-4 гады. Так,

Выбіраем насенне

на агародных культурах тэрмін дзеяння пасведчання 8 месяцаў! На плодowych культурах ўсталяваны два тэрміны (таму што людзі набываюць саджанцы вясной і восенню), дакумент выдаецца на п'ягодка. Гэта зроблена, каб засцерагчы ад небяспекі пакупнікі, раптам прадавец выкапаў саджанцы, у пэўны сезон не прадаў іх, а пакуль ён стаяў на кірмашы, карані раслін маглі пашкодзіцца, падсохнуць. Таму прадавец павінен прайсці паўторныя праверкі, каб выставіць тавар на продаж.

— **На якую інфармацыю на пакеціку насення трэба яшчэ звярнуць увагу?**

— Ёсць пэўныя патрабаванні, якія прад'яўляюцца да маркіроўкі насення. Так, павінны быць указаны культуры, сорт, найменне прадаўца. На сумесі насення распісваецца, з чаго яна складаецца ў працэнтных суадносінах. Асабліва гэта датычыцца газонных траў. Таксама павінен быць указаны дакумент, які пацвярджае якасць. Часам на пакеціках пішуць, што насенне правярана Галоўнай інспекцыяй, але насамрэч такая спасылка — маркетынгавы ход, бо такія аналізы праводзяць толькі абласныя і раённыя інспекцыі. Калі насенне пратраўленае, на ім трэба пазначыць, які хімічны прэпарат пры гэтым выкарыстоўваўся. А вось жорсткіх патрабаванняў, што на пакеціках павінна змяшчацца інфармацыя пра тое, ці раянаваны сорт, няма. Але часам самі вытворцы наносяць такі надпіс.

Алена ДЗЯДЗЮЛЯ

КІРУЕМ ЗБЕРАЖЭННЯМІ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Бездазвыўныя ўклады, наадварот, чакаюць свайго часу. Вы ўносіце грошы на дэпазіт і забіраеце іх толькі па заканчэнні таго тэрміну, які пазначаны ў дагаворы. Сітуацыі бываюць розныя, і ў форс-мажорных абставінах банк можа пайсці вам насустрач і датэрмінова вярнуць грошы, але для гэтага патрэбны важкія падставы. Банк абавязкова разгледзіць ваша пажаданне, але дасць згоду толькі ў тым выпадку, калі палічыць вашыя аргументы вельмі сур'ёзнымі. Стаўкі па бездазвыўных дэпазітах заўсёды прывабнейшыя і вышэйшыя. Давайце параўнаем: гадавая стаўка банка адзіннага ўкладу на 5 месяцаў — 5 %, бездазвыўнага — ужо 10 %. Адрозненні будучы заўсёды, незалежна ад тэрміну, на які вы кладзеце свае грошы ў банк.

Рублёвы лепшы, але ёсць нюансы

Традыцыйна ўклады дзеляцца і па тыпе валюты: можна адкрыць рублёвы або валютны дэпазіт, натуральна, стаўкі па першым заўсёды вышэйшыя. Напрыклад, максімальная стаўка, якую можна знайсці на ўклад у беларускіх рублях, — 10,5 % гадавых. Гэта бездазвыўны дэпазіт тэрмінам на 12 месяцаў. Калі грошы вы збіраеце на працягу года для мэтавай куплі ў айчынай валюце, то лепш аддаваць перавагу рублям.

Адрознае выбаць дэпазіт з найбольшымі працэнтамі і на неабходны вам тэрмін бывае вельмі цяжка. Як толькі прыбытковасць ва-

шага дэпазіту перавышае сярэдні працэнт, які дзейнічае па гэтых умовах, то тут жа ўключаецца механізм карэкціроўкі «ў часе». Дзейнічае ён вельмі проста. Над працэнтамі па дэпазіце ставіцца маленькая зноска, расшыфроўка якой прыводзіцца значна ніжэй у дагаворы. А на самай справе гэта значыць, што памер працэнтаў па ўкладзе ўстанаўліваецца ўпаўнаважаным органам банка і змяняецца банкам у аднабаковым парадку пасля папярэдняга паведамлення ўкладчыку. Вось так. Першапачаткова вам прапанавалі, скажам, 13 % гадавых, але пасля двух, трох месяцаў стаўка па дэпазіце значна памяншаецца. І ўсё законна. Трэба было цалкам чытаць дагавор і абавязкова тое, што пад зноскай. Стаўка выбрана вамі плаваючая.

Фіксаваныя стаўкі ёсць у сістэмных банкаў. Праўда, даход па іх значна ніжэйшы. Напрыклад, бездазвыўны дэпазіт на адзін год мае на ўвазе толькі 7,5 % гадавых. Яшчэ пры выбары дэпазіту ёсць сэнс разабрацца, як банк будзе выплачваць працэнтны па ўкладзе. Ёсць паняцце «капіталізацыя працэнтаў», яшчэ яго называюць «працэнтны на працэнт». Калі ва ўмовах укладу значыцца, што існуе штомесечная капіталізацыя працэнтаў, то гэта значыць, што па заканчэнні месяца захоўвання налічаны працэнтны за адпаведны перыяд далучаюцца да сумы дэпазіту. А ў наступным месяцы працэнтны налічваюцца ўжо на ўсю суму, якая ляжыць на вашым рахунку. Даход па дэпазіце з капіталізацыяй працэнтаў будзе вышэйшы, яшчэ большы ён будзе, калі працэнтны выплачваюцца двойчы ў месяц.

Такі ж фокус і з валютай

Зусім іншы варыянт атрымліваецца, калі вы плануеце паехаць летам за мяжу або ўжо доўгі час збіраеце грошы на нерухомасць. У гэтым выпадку вам, мабыць, лепш выбаць валютны ўклад, тут ваш выбар залежыць ад актуальнай на сёння доларавай інфляцыі. Працэнтны па валютным укладзе невялікі — да 2 %.

Дакладней, 2 % гадавых — гэта максімум. Сярэдняя стаўка па доўгатэрміновым укладах складае ад 1 % да 1,5 %. Усё, што больш гэтай прапановы, — таксама трапляе пад дзеянне зноскі. Фіксаваныя, як правіла, першыя тры месяцы дэпазіту. Ды і працэнтны там невялікі (0,5 % гадавых).

Аблігацыі максімум 2,5 %

Знізілася даходнасць і па валютных аблігацыях. Яшчэ летась каштоўныя паперы ў валюце прыносілі іх уладальнікам нядрэжны даход. Уласныя валютныя аблігацыі сістэмных банкаў краіны прадугледжвалі спачатку 5,5 %, а потым 3,5 % гадавых. Сёння падобных каштоўных папер з такой даходнасцю ўжо няма.

Цяпер на фінансавым рынку з'явіліся бездакументарныя каштоўныя паперы і інтэрнэт-аблігацыі ў валюце пад 2,5 % гадавых. Аднак у насельніцтва яны пакуль вялікай папулярнасцю не карыстаюцца. Людзей сёння палюхае той факт, што па гэтых каштоўных паперах у іх на руках ніякіх папярочных дакументаў не застаецца. А калі няма гэтай самай паперы, то і ў кліентаў часам узнікае ўражанне, што гарантыя вяртання іх грошай не зусім відавочная.

У тэму

Дэпазіты ў валюце ў мінулым месяцы скараціліся на 66,1 мільёна долараў (для параўнання: за студзень гэтага года — на \$14,1 мільёна, за снежань — на \$36,2 мільёна, за лістапад мінулага года — на \$17,1 мільёна, за кастрычнік — на \$23,8 мільёна, за верасень — на \$39,3 мільёна). На пачатак сакавіка ўклады ў валюце склалі 6 млрд 609,2 мільёна долараў.

Нагадаем, трэці год насельніцтва краіны застаецца чыстым прадаўцом наяўнай валюты. Беларусы ў лютым павялічылі чысты продаж наяўнай валюты больш чым у два разы ў параўнанні са студзенем да 217 мільёнаў долараў. Рост чыстага продажу адбыўся за кошт прыкметнага зніжэння цікавасці да куплі валюты. Калі продаж наяўнай валюты ў лютым знізіўся на 3,8 % у параўнанні з студзенем да 562,2 мільёна долараў, то купля валюты ўпала адразу на 37,5 %, да 345,2 мільёна долараў. За ўвесь мінулы год беларусы здалі 2,2 млрд долараў чыстымі наяўнымі. У 2016 годзе чысты продаж склаў больш за 2,4 млрд долараў, за два месяцы гэтага года — 249,3 мільёна долараў.

Інтэрнэт-аблігацыі — гэта аблігацыі для фізічных асоб, якія рэалізуюцца ў сістэме «Інтэрнэт-банкінг». Яны эмітаваныя ў бездакументарнай форме (гэта значыць, у выглядзе запісаў на рахунках аналагічна безнаяўным грашам) і з'яўляюцца «прасунутай версіяй» традыцыйных папярочных аблігацый.

Сяргей КУРКАЧ.

**Совместное белорусско-российское
ОАО «Белгазпромбанк»**

220121, г. Минск, ул. Притыцкого, 60/2.
Телефон для справок: 120

Данная отчетность опубликована
на сайте ОАО «Белгазпромбанк» www.belgazprombank.by
в разделе «Финансовые показатели»

**БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС
на 1 апреля 2018 г.**

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Сим-вол	Пункт примечаний	2018 год	2017 год
1	2	3	4	5	6
1	АКТИВЫ				
2	Денежные средства	1101		74 250	70 203
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102		581	630
4	Средства в Национальном банке	1103		347 663	202 688
5	Средства в банках	1104		296 062	445 903
6	Ценные бумаги	1105		953 215	956 368
7	Кредиты клиентам	1106		2 309 147	2 405 359
8	Производные финансовые активы	1107		1 835	947
9	Долгосрочные финансовые вложения	1108		572	572
10	Основные средства и нематериальные активы	1109		160 607	177 511
11	Доходные вложения в материальные активы	1110		13 481	-
12	Имущество, предназначенное для продажи	1111		9 191	9 638
13	Отложенные налоговые активы	1112		-	-
14	Прочие активы	1113		30 239	32 850
15	ИТОГО активы	11		4 196 843	4 302 669
16	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА				
17	Средства Национального банка	1201		-	-
18	Средства банков	1202		708 563	709 278
19	Средства клиентов	1203		2 865 882	2 986 759
20	Ценные бумаги банка	1204		102 991	77 640
21	Производные финансовые обязательства	1205		612	137
22	Отложенные налоговые обязательства	1206		-	-
23	Прочие обязательства	1207		81 197	32 360
24	ВСЕГО обязательства	120		3 759 245	3 806 174
25	СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ				
26	Уставный фонд	1211		189 357	189 357
27	Эмиссионный доход	1212		-	-
28	Резервный фонд	1213		52 350	46 300
29	Фонды переоценки статей баланса	1214		22 370	25 278
30	Накопленная прибыль	1215		173 521	235 560
31	ВСЕГО собственный капитал	121		437 598	496 495
32	ИТОГО обязательства и собственный капитал	12		4 196 843	4 302 669

**ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ
на 1 апреля 2018 г.**

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Сим-вол	Пункт примечаний	2018 год	2017 год
1	2	3	4	5	6
1	Процентные доходы	2011		84 820	75 335
2	Процентные расходы	2012		32 266	33 706
3	Чистые процентные доходы	201		52 554	41 629
4	Комиссионные доходы	2021		23 740	12 653
5	Комиссионные расходы	2022		5 520	2 672
6	Чистые комиссионные доходы	202		18 220	9 981
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203		(479)	(424)
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204		(749)	78
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205		7 629	13 200
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206		442	604
11	Чистые отчисления в резервы	207		10 244	7 173
12	Прочие доходы	208		2 753	1 403
13	Операционные расходы	209		59 670	38 560
14	Прочие расходы	210		1 797	1 813
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211		8 659	18 925
16	Расход (доход) по налогу на прибыль	212		4 225	1 269
17	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2		4 434	17 656

Председатель правления В. Д. Бабарико
Главный бухгалтер Н. М. Дылевская
Дата подписания: 6 апреля 2018 г.

Лицензия на осуществление банковской деятельности № 8 выдана
Национальным банком Республики Беларусь 24.05.2013. УНП 100429079

**УП «Белконфискат»
объявляет о проведении электронных торгов
10.05.2018 г. по продаже имущества,
принадлежащего Острога Г. С.**

Легковой внедорожник MAZDA CX7, 2008 г. в., бензин, АКПП, кузов: JM3ER293580202811, начальной стоимостью 12 600 рублей. На сайте Belkonfiskat.by размещена информация о лоте, порядке проведения торгов и участия в них. Справки по тел.: 8 (017) 2269489, 8 (029) 7790809.
УНН 190431606

Утерянный студенческий билет УО МГПК филиала «БНТУ» на имя Афанасьева Артема Игоревича № **ЛВ0405235** от 01.09.2016 г. **считать недействительным**

**КУП по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости»
сообщает, что 15 мая 2018 года в 12.00 по адресу:
г. Гродно, пл. Ленина, 2/1 состоится повторный аукцион
по продаже имущества открытого акционерного общества
«Гроднорайагросервис»**

Комплекс зданий, сооружений и оборудования, включающий 3 капитальных строения (административное здание, кафе-бар, здание гостиницы), канализационную (фекальную) сеть, канализационную (ливневую) сеть, асфальтобетонное покрытие, ограждения, расположенный по адресу: **Гродненская область, Гродненский район, Обуховский с/с, д. Котра** на земельных участках с кадастровыми номерами 422086003101000107 площадью 0,2674 га и 422086003101000108 площадью 0,5114 га.
Начальная цена продажи — **105 975,21 рубля**, сумма задатка — **10 597,52 рубля**.
Заявления на участие в аукционах принимаются по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, кабинет № 403, в рабочие дни с 8.00 — 13.00 и 14.00 — 17.00 по **10 мая 2018 года**.
Телефоны для справок в Гродно: (0152) 742095, 720546, 720537.
Адрес сайта: www.grodno.gov.by
УНП 590727594

ЯК БЫЛО, ТАК І БУДЗЕ?

Гэтую гісторыю любіў расказваць мой свёкар. У шасцідзясятыя гады мінулага стагоддзя па камсамольскай пуцёўцы ён ездзіў падымаць цаліну. Ездзіў, вядома ж, не адзін — разам з землякамі, а той раз — нават з бліжэйшымі сябрамі. У Кузьмы быў білет у суседні плацкартны вагон. Зайшоў ён туды, свае рэчы пакінуў, а сам — у тэмбур, бо дужа пакурыць хацелася...

Адвёў душу, потым словам-другім перакінуўся з правадніцай. А калі вярнуўся, то ўбачыў, што чамадана яго на месцы няма — укралі. «Што ж рабіць?» — задумаўся хлопец і вырашыў пайсці... пашукаць.

— Э-э, людзі, — галёкаў у кожным вагоне, — дабром вас прашу: аддайце чамадан, а то будзе, як тады...

З гэткай вось нечаканай пагрозай Кузьма ўвесь цягнік абышоў, бо разумеў, што прыпынкаў яшчэ не было, ніхто не выходзіў, значыць, злодзей ці зладзей недзе тут і словы ягоныя чуюць...

Так яно і выйшла — чулі.

А перад тым яшчэ і паглядзелі, што нічога каштоўнага ў чамадане няма (так, пара адзежак, шмат сала ды кіло агуркоў). Не шкада і аддаць.

Карацей, прынеслі яму чамадан. Кузьма нават не раззлаваўся (падлеткі, які ў іх розум?), пальцам пагразіў ды перасцярог, каб дурнога больш не рабілі, бо грэх.

Хлопцы, як здавалася, з ім згадзіліся, але сыходзіць не спяшалася: пераступалі з нагі на нагу — быццам хацелі нешта спытаць. І меншы такі асмеліўся:

— Дзядзька, а што раней з чамаданам было? — пацікавіўся ён. — Ну, тады...

— Тады? — перапытаў Кузьма цяжанька ўздыхнуўшы. — Тады, брат, укралі і не аддалі.

Тацяна Халопіца,
в. Затур'я, Нясвіжскі раён.

**«НЯЎДАЛАЕ»
ПАЛЯВАННЕ**

Некалі мы з сябрамі Раманам ды Міхасём былі заўзятымі паляўнічымі. На каго толькі не хадзілі!.. Але ж найперш — на птушку: з нецярпеннем чакалі адкрыцця сезона. Ды што там — нават святкавалі гэту падзею, бо да нас тады ўся краіна з'язджалася: паляўнічыя з Мінска, Гомеля, Салігорска...

І мы, вядома ж, не адставалі: загадзя чысцілі зброю, рыхталі «боепрыпасы» і ўсё патрэбнае, каб не прамарудзіць тады, прыехаць першымі.

Дык вось: адкрываецца паляванне на качак — і якраз у суботу.

Мы надумалі, што паедзем у пятніцу, напярэдадні: прызначылі час і месца збору, выйшлі з кватэры. Стаім з Міхасём (яго жонка праводзіць), чакаем Рамана.

— І дзе яго ліха носіць? — пытаю ў сябра. А потым падміргваю і ціха (каб чуў толькі ён ды, мо, жонка яго) дадаю:

— Сёння ж нам трэба раней. Дзеўкі з Салігорска ўжо там, відаць. І чакаюць...

Прыкавалі і мы: з'явіўся Раман. Міхась адвтаўся з жонкай — паехалі.

Далей усё па плане было: вогнішча, вечар, вячэра, шчырыя размовы, гадзіна-другая на сон. І вась ён — доўгачаканы ранішні золак!

...Паляванне, трэба сказаць, было досыць удалае: бліжэй да абеда з багатымі трафэямі мы вярталіся дамоў.

А там жа свае традыцыі: трэба адразу наварыць шулюму (наварыстай юшкі з качак), сабраць за сталом сямейнікаў ды суседзяў, расказаць пра ўражанні.

— Многа сёлета качак, — хваліўся тады Раман, старанна «махаючы» лыжкай. — Ды і паляўнічых таксама... Шкада толькі, што з дзеўкамі асечка выйшла: не было іх — ні з Гомеля, ні з Салігорска.

Ды і не чакалася: пажартаваў я. Але ж — як расказала потым мая жонка — Міхасёва — месца сабе не знаходзіла! Увесь вечар, бедная, перажывала — падбівала з'ездзіць да паляўнічых (тут жа недалёка, маўляў...), хоць вочкам адным ды глянуць, як яны — няўжо і сапраўды з дзеўкамі?

...Падобна, што ёй лягчэй было б матнуцца ды праверыць, чым з такімі думкамі ўсю ноч не спаць.

Васіль Пяшэвіч,
в. Юркевічы, Жыткавіцкі раён.

**ХТО ПЫТАЕ,
ТОЙ НЕ БЛУДЗІЦЬ**

...Гэта вёсачка, абязлюдзеўшы, зарасла б хмызняком, страціла б сваё аблічча, але ж ліпіць пакуль жменька жыхароў. У тым ліку — бабка Гануся. З ранняй вясны яна корпаецца ў сваім гародчыку, нешта вырошчвае, астатняе купляе ў аўталаўцы. Прыходзіць яна раз на тыдзень аж да самай хаты: прывозіць правянт і для людзей, і для ката, і для курак. Апошніх, праўда, пасля налётаў каршуна ў вёсцы мала засталося...

Любіць драпежнік і Ганусіну сядзібу. Хоць яго візіты яшчэ палова бяды. Магла б «адбыцца» і цэлая, калі б...

Нежак праз гэтую вёску праязджалі работнікі міліцыі. І мусіць, плана ў іх не было: запыніліся, сталі самагонныя апараты шукаць. Ды дзе — на сядзібах бабуль!

— Кіньце, людцы мае! — прасіла Гануся. — Самагонку гнаць, то не хлеб кусаць — работа, вельмі нялёгкая... За яе і ў маладосці не ўсякі браўся, а ўжо цяпер, у старасці...

Яна гаворыць так, а прыезджыя, што называецца, вухам не вядуць: зазіраюць у гумны, у хлявы і раптам...

Гануся аж вачам не паверыла: адзін з тых хлопцаў нейкія трубка з адрывы нясе (можа, бацька-нябожчык — гадоў 50 як памёр — іх на вышкі закінуў?), а другі дык цэбар коціць. У яго ўжо бабуля сама сечку для рагулі сыпала. Даўно збыла карміліцу, цэбар валяўся, бо нікому не патрэбны быў. А цяпер — глядзі ты — прыдаўся... Знайшлі «самагоншчыцу».

Галоўны з гэтых прыезджых сеў прадакол пісаць. Памочнікі яго паклікалі панятых — Ганусіных суседак.

Пры іх гаспадыня і пасмялела ўжо. Той галоўны жак «сведкам», што знойдзены апарат, што ім Гануся *осуществляла противоправную деятельность* — то-бок гарэлку гнала. А яна ў адказ:

— Тады, браток, і на сябе пратакол складай — на тую «праціўную дзейнасць».

— Гэта ж на якую? — з'едліва ўсміхаецца той.

— Ды пішы, што згвалціў дзяўчыну...

— З чаго вы ўзялі?!

— А з таго, што апарат жа таксама маеш. І, відаць, рабочы, а не тое, што мой, — цэбар ледзь трымаецца, трубка ржавыя...

Міліцыянер хацеў быў запыраць Ганусі, але ўбачыў твары сваіх калег ды прысутных бабуль і прамаўчаў: моўчкі згроб паперы, падняўся з-за стала, першым пайшоў да дзвярэй.

За ім, не хаваючы ўсмяшак, патупалі іншыя. Але ж пачулі яшчэ, як за спінамі грывіну рогат. Аднавяскоўкі наперабой хвалілі Ганусю за кемлівасць.

І сапраўды ж малайчына, адвела бяду (яшчэ і ад іх), бо хто шукае, той, як правіла, знаходзіць. Нават тое, чаго няма.

Анатоль Кашэвіч,
Лельчыцкі раён.

**ДЗЕ НЯМОЖНА
СІЛАЮ...**

Першая польская дывізія імя Тадэвуша Касцюшкі прыняла баявое хрышчэнне каля мястэчка Леніна, што ў Горацкім раёне. Падобна, страшэнны адбыўся бой: загінула толькі з нашага боку каля дзвюх тысяч воінаў. Пахаваны ўсе на брацкіх могілках. А паблізу ад іх працуе музей савецка-польскай баявой садружнасці. Адкрыццё яго планавалася на кастрычнік 1968-га — да 25-годдзя таго першага бою. На ўрачыстасці запрашалі гасцей з Польшчы, Масквы, Мінска, чакаўся прыезд і ўраджэнца раёна, двойчы Героя Савецкага Саюза маршала Якубоўскага...

Да гэтага Горкі рыхталіся загадзя: прыводзілі ў парадак дарогі, па якіх маглі ехаць госці, узбочыны, прыпынкі — рабілі, карацей, усё магчымае... і немагчымае.

Справа ў тым, што пры ўездзе ў горад амаль да самага павароту на Леніна, стаялі тады прыватныя дамы: недзе лепшыя, недзе горшыя, а недзе і зусім...

Для таго каб «прыхаваць» іх, мясцовыя ўлады вырашылі паставіць новыя драўляныя платы. І ўсе дахі перакрыць на адзін капал, а то недзе яны з гонты, недзе з шыферу, з бляхі — месцамі «прагналі»...

А вась дэфіцыт тады быў, прычым на ўсё. Падлічылі, у што выльюцца новыя дахі (нават калі перакрываць іх будыць самі гаспадары), і, як той казаў, праслязіліся: не хапала будматэрыялаў — ну хоць ты мры! А час, між тым, прыспешваў.

Выйсце прапанаваў нехта са службоўцаў: «А давайце, — сказаў, — выдзелі мы шыферу толькі на адзін бок дахаў — той, што «глядзіць» на дарогу. Другія — няхай пачакаюць. Адбудзем святыя, праводзім гасцей...»

Ідэю гэтую падтрымалі ўсе: і з начальства, і з домаўладальнікаў (ну яшчэ б, калі шыфер не проста выдзяляецца, а яшчэ і па льготных цэнах! Ты толькі ў справу пусці)...

Яна за людзьмі не стала. І вась, як спяваецца ў песні, «апошні парад наступае»: па вуліцы едзе камісія. Бачыць, што платы гатовыя — роўненькія, новыя, свежапафарбаваныя. Дамы перакрытыя, але...

— Што гэта?! — раптам закрычаў старшыня, спыняючы «Волгу».

На адным з дахаў замест новага шыферу ляжала ранейшая, аж чорная ад часу гонта.

— Чаму не замянілі? — паляцела другое пытанне ў бок падначаленых.

— Што ад нас залежала, мы ўсё зрабілі, — сталі бараніцца тыя. — Шыфер выдалі...

Прышлося тэрмінова шукаць гаспадара, у яго спытаць, чаму не памяняў гонту.

— А не было на што: шыферу не хапіла, — адказаў той.

— Дык мы ж дамаўляліся, што перакрываем толькі адзін бок, — нагадалі яму правяральшчыкі.

— Я так і зрабіў: перакрыў. Ад гароду. Ён там зусім быў здзіравы...

— А трэба ж было спачатку ад вуліцы!

— Вы б так і казалі, — састроіў мужчына дурня...

Што было рабіць? Прышлося мала таго, што адшукаць патрэбную колькасць шыферу, дык яшчэ і страхароў прыслаць.

У выніку дах на доме хітруна перакрылі цалкам — з абодвух бакоў. А вась іншыя гаспадары, наколькі ведаю, абівалі потым парогі — «выбівалі» шыфер... І — на вялікі жаль — не па льготнай цане.

Значыць, праўду кажуць: дзе нямажна сілаю, там бяры здогадам?

Валерый Гаўрыш,
г. Чавусы.
Рубрыку вядзе Валянціна ДОЎНАР.

ПРАВИЛА ПРОВЕДЕНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ «МЕГАФУТБОЛ С МЕГАЧИПСАМИ!»

Настоящие правила проведения рекламной игры «Мегафутбол с Мегачипсами!» (далее – Правила), направленной на продвижение продукции, производимой под торговой маркой «Megachips», разработаны в соответствии с Положением о проведении рекламных игр на территории Республики Беларусь, утвержденным Указом Президента Республики Беларусь от 30.01.2003 № 51 (с изменениями и дополнениями), и определяют порядок проведения рекламной игры «Мегафутбол с Мегачипсами!» (далее – Рекламная игра).

В настоящих Правилах нижеперечисленные термины имеют следующее значение:

Рекламная упаковка (далее – Упаковка) – специальная Упаковка Игрового продукта с логотипом Рекламной игры, с нанесением на внутреннюю пленочную упаковку Уникального кода.

Игровой продукт – чипсы «Megachips» картофельные в ассортименте в Рекламной упаковке.

Персональные данные – совокупность данных, которые необходимо указать при регистрации на сайте www.megachips.by для участия в розыгрышах призов (фамилия, имя, отчество Участника, Уникальный код, почтовый адрес: почтовый индекс (желательно), область (желательно), район (желательно), населенный пункт (обязательно), улица (обязательно), дом (обязательно), корпус (при наличии), номер квартиры (при наличии, обязательно), адрес электронной почты (обязательно); номер телефона и название мобильного оператора Участника).

Уникальный код – буквенно-цифровой 12-значный код, который располагается на Упаковке.

Текущий розыгрыш – каждый розыгрыш Рекламной игры, проходящий в установленную дату и время в соответствии с Правилами Рекламной игры.

Порядковый номер Участника – это номер, который присваивается Участнику после успешной регистрации Уникального кода на странице Рекламной игры на Интернет-сайте по дате и времени регистрации пятого Уникального кода и отправки установленных Правил Персональных данных.

Интернет-сайт – сайт www.megachips.by, на котором Участникам Рекламной игры необходимо регистрировать Уникальные коды и вводить Персональные данные.

1. Организатор Рекламной игры.

Организатором Рекламной игры является Общество с ограниченной ответственностью «Агентство Маркетинговых Коммуникаций «РЭПКА», юридическое лицо согласно законодательству Республики Беларусь с местонахождением по адресу: г. Минск, 220073, ул. Ольшевского, д. 20/11, оф. 21, УНП 191728827, зарегистрированное Минским городским исполнительным комитетом Республики Беларусь решением от 23 августа 2012 года в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей.

2. Заинтересованное лицо Рекламной игры – ООО «Белпродукт», Республика Беларусь, 246009, г. Гомель, ул. Добрушская, 12, корп. 5, УНП 400494528.

3. Участники Рекламной игры.

К участию в Рекламной игре приглашаются все граждане Республики Беларусь, постоянно проживающие в Республике Беларусь, а также иностранные граждане и лица без гражданства, имеющие вид на жительство на территории Республики Беларусь и постоянно проживающие в Республике Беларусь.

Участниками Рекламной игры не могут быть лица, состоящие в трудовых отношениях с Организатором, а также супруг (супруга) таких лиц, их близкие родственники и лица, находящиеся с такими лицами в отношениях свойства.

4. Наименование Рекламной игры: «Мегафутбол с Мегачипсами!».

5. Территория проведения Рекламной игры: Республика Беларусь.

6. Срок начала Рекламной игры: 15 апреля 2018 г.

7. Срок окончания Рекламной игры: 6 августа 2018 г.

8. Наименование товаров, в целях стимулирования реализации которых проводится Рекламная игра.

Товар, выпускаемый под товарным знаком «Megachips» в Упаковке, в ассортименте:

- Mega Chips со вкусом бекона, 50 гр.;
- Mega Chips со вкусом сметаны и лука, 50 гр.;
- Mega Chips со вкусом сметаны и сыра, 50 гр.;
- Mega Chips со вкусом грибов со сметаной, 50 гр.;
- Mega Chips EXTREMUM со вкусом тайского перца, 50 гр.;
- Mega Chips со вкусом бекона, 100 гр.;
- Mega Chips со вкусом сметаны и лука, 100 гр.;
- Mega Chips со вкусом сметаны и сыра, 100 гр.;
- Mega Chips со вкусом холодца с хреном, 100 гр.;
- Mega Chips со вкусом креветок, 100 гр.;
- Mega Chips со вкусом грибов со сметаной, 100 гр.;
- Mega Chips со вкусом пиццы с переперно, 100 гр.;
- Mega Chips со вкусом норвежского лобстера, 100 гр.;
- Mega Chips EXTREMUM со вкусом тайского перца, 100 гр.;
- Mega Chips со вкусом бекона, 200 гр.;
- Mega Chips со вкусом сметаны и лука, 200 гр.;
- Mega Chips со вкусом сметаны и сыра, 200 гр.;
- Mega Chips со вкусом холодца с хреном, 200 гр.;
- Mega Chips со вкусом креветок, 200 гр.;
- Mega Chips со вкусом грибов со сметаной, 200 гр.

9. Призовой фонд Рекламной игры.

Наименование	Кол-во, шт.	Стоимость за единицу (бел. руб.)	Общая сумма (бел. руб.)
Приз первой категории:			
Денежный приз в размере 5 белорусских рублей на счета абонентских номеров операторов сотовой связи velcom, MTC, life;	8 000	5,00	40 000,00
Ценный приз:			
Игровая приставка Sony PS4 CUN-2108B «FIFA 18» PS719933960	6	970,90	5 825,40
Денежные средства в размере 128,49 белорусского рубля		128,49	770,94
Главный приз:			
Сертификат на поездку в Англию на 2 человек на 5 дней (включая перелет Белавиа (Минск–Лондон–Минск), отель 3*, полупансион, трансфер аэропорт – отель – аэропорт, номер DBL, STD 2 взрослых, визовая поддержка, оформление страховки, обзорная экскурсия; август–сентябрь 2018 г.)	1	8 100,00	8 100,00
Денежные средства в размере 1 193,76 белорусских рублей		1 193,76	1 193,76

Призовой фонд Рекламной игры сформирован за счет денежных средств Заинтересованного лица в размере **55 890,10 (Пятьдесят пять тысяч восемьсот девяносто белорусских рублей 10 копеек).**

10. Порядок участия в Рекламной игре.

10.1. Для участия в Рекламной игре необходимо в срок с 15.04.2018 по 08.07.2018 г.:

- 10.1.1. купить продукт в Игровой упаковке;
- 10.1.2. на внутренней стороне Упаковки обнаружить Уникальный код;
- 10.1.3. зарегистрировать 5 (пять) Уникальных кодов на Интернет-сайте www.megachips.by (далее – Интернет-сайт);
- 10.1.4. заполнить регистрационную форму, с указанием следующей информации:

- Уникальный код;
- персональные данные: фамилия (обязательно), имя (обязательно), отчество (обязательно), почтовый адрес: почтовый индекс (желательно), область (желательно), район (желательно), населенный пункт (обязательно), улица (обязательно), дом (обязательно), корпус (при наличии), номер квартиры (при наличии, обязательно);
- адрес электронной почты (обязательно);
- номер мобильного телефона Участника в международном формате и название оператора (velcom, MTC, life) (обязательно), в том числе и абоненты тарифного плана «ПРИВЕТ».

Уведомление об успешной регистрации Уникальных кодов Участник получает в диалоговом окне на странице регистрационной формы Интернет-сайта в момент регистрации.

10.2. Один зарегистрированный Уникальный код может принимать участие в Рекламной игре только один раз.

10.3. Уникальный код, содержащий фразу «5RUB», участвует в розыгрыше денежных средств в размере 5 (пять) бел. руб. на счет мобильного номера, указанного при заполнении Персональных данных, а также может участвовать в розыгрыше ценных призов и Главного приза, если был зарегистрирован в качестве одного из пяти кодов, согласно п. 10.1.3.

10.4. В случае если Участник вводит 5 (пять) неверных Уникальных кодов в течение суток в поле ввода кода регистрационной формы на Интернет-сайте, данный Участник блокируется от участия в Рекламной игре на 24 часа. Если блокировка Участника происходит 3 (три) раза в период с 15.04.2018 по 08.07.2018 включительно, данный Участник лишается права участвовать в Рекламной игре в дальнейшем.

10.5. Регистрация следующих 5 (пяти) Уникальных кодов осуществляется через заполнение новой регистрационной формы на Интернет-сайте.

10.6. Каждый Участник может принимать участие в Рекламной игре неограниченное количество раз при условии покупки Игрового продукта и выполнения требований, необходимых для участия в Рекламной игре.

10.7. Участники при заполнении регистрационной формы на Интернет-сайте обязаны вводить достоверную информацию.

10.8. Организатор не несет ответственности за ошибки, допущенные Участниками Рекламной игры и за достоверность сведений, указанных при заполнении регистрационной формы на Интернет-сайте.

10.9. Организатор не вступает в спор в случае возникновения споров об определении принадлежности Упаковки с Уникальным кодом тому или иному лицу.

10.10. Все участники должны сохранить Упаковки до окончания Рекламной игры и предъявить их при получении ценных призов и Главного приза.

11. Место, даты, время и порядок проведения Розыгрыша призового фонда, в том числе порядок определения выигравших участников Рекламной игры:

Розыгрыши призов проходят по адресу: Республика Беларусь, г. Минск, ул. Ольшевского, д. 20/11, офис 508.

Розыгрыши ценных призов и призов первой категории.

Все Участники Игры, выполнившие условия, указанные в п. 10, участвуют в розыгрыше ценных призов и призов первой категории.

Даты и время проведения розыгрышей ценных призов указаны в Таблице 1.

№ розыгрыша, дата и время	Участвуют все Уникальные коды, зарегистрированные в период с ... по ...	Ценные призы
№ 1, 18.05.2018, 15:00	с 15.04.2018 (00:00:00) по 15.05.2018 (23:59:59)	Ценный приз – 3 шт. Приз первой категории – 8 000 шт.
№ 2, 19.06.2018, 15:00	с 16.05.2018 (00:00:00) по 15.06.2018 (23:59:59)	Ценный приз – 3 шт.

В розыгрыше ценных призов № 2 не участвуют Уникальные коды, выигравшие в розыгрыше № 1.

Розыгрыш Призов первой категории.

8 000 (восемь тысяч) Участников, которые обнаружат в Игровом продукте на внутренней стороне Упаковки Уникальный код, содержащий фразу «5RUB», регистрируют Уникальный код на Интернет-сайте и предоставят свои Персональные данные в соответствии с настоящими Правилами, становятся обладателями Приза первой категории.

Если в Розыгрыше № 1 недостаточно Участников для розыгрыша Призов первой категории, эти Призы разыгрываются в последующих розыгрышах.

Розыгрыш Главного приза.

Все Участники Игры, выполнившие условия, указанные в п. 10, участвуют в розыгрыше Главного приза.

Дата и время проведения розыгрыша Главного приза указаны в Таблице 2.

№ розыгрыша, дата и время	Участвуют все Уникальные коды, зарегистрированные в период с ... по ...	Главный приз
№ 1, 12.07.2018, 16:00	с 15.04.2018 (00:00:00) по 08.07.2018 (23:59:59)	Главный приз – 1 шт.

Порядок проведения розыгрыша Главного приза и ценных призов.

11.1. До начала розыгрыша Комиссия формирует единый список Участников, которые выполнили условия Игры. При этом в списке Участникам присваиваются порядковые номера (000001, 000002, 000003 и т. д.). Списки формируются в хронологическом порядке по дате и времени регистрации на Интернет-сайте.

Для проведения розыгрыша используется лототрон и 10 одинаковых непрозрачных шаров с цифрами от 0 до 9 внутри. Определение номеров Победителей происходит путем их формирования слева направо из номеров шаров, поочередно извлекаемых из лототрона. Для определения первой слева цифры номера Победителя лицо, проводящее розыгрыш, помещает в лототрон шары с номерами от 0 по первую слева цифру последнего порядкового номера Участника согласно соответствующему списку. Шары перемешиваются, из лототрона путем случайной выборки извлекается шар, номер которого определяет искомую цифру. Для определения второй и последующих цифр номера Победителя в лототрон загружаются все десять шаров. После извлечения каждого шара производится проверка на соответствие полученной комбинации цифр номеру Участника согласно соответствующему списку. При отсутствии полученной комбинации цифр в номерах по списку извлеченный шар не возвращается в лототрон, а лицо, проводящее розыгрыш, извлекает следующий шар. Шары извлекаются до тех пор, пока полученная комбинация не совпадет с номером Участника по списку. Процедура повторяется до определения трех или одного Победителей. Победители получают призы согласно Таблицам 1 и 2.

11.2. При проведении розыгрыша Главного приза Организатор дополнительно определяет 1 (один) резервный Порядковый номер Участника. Случаи использования резервного Порядкового номера Участника описаны в пункте 12.4 настоящих Правил.

11.3. Номера Участников, ставших победителями розыгрышей ценных призов, не принимают участие в последующих розыгрышах ценных призов, но принимают участие в розыгрыше Главного приза.

11.4. Результаты розыгрышей в обязательном порядке фиксируются в протоколе, подписанном присутствующими членами комиссии.

12. Порядок уведомления победителей о результатах розыгрыша, порядок получения выигрыша.

12.1. Все победители розыгрышей Ценных призов и Главного приза извещаются письмом на электронную почту и звонком на номер телефона в течение 3 (трех) календарных дней после проведения розыгрыша. Организатор также оставляет за собой право дополнительно уведомлять победителей любым удобным ему способом: посредством SMS-рассылки на указанные при регистрации номера сотовых операторов, почтовым отправлением.

12.2. Денежный приз в размере 5 (пять) белорусских рублей передается Победителю в течение 30 рабочих дней после проведения розыгрыша путем отправления с альфа-номера megachips.by e-mail-сообщения, содержащего пин-коды карт экспресс-оплаты на сумму 5 белорусских рублей для пополнения абонентского счета сотового оператора, указанного участником при регистрации Уникального кода на Интернет-сайте.

Условия активации пин-кодов карт экспресс-оплаты доступны на интернет-сайтах сотовых операторов:

- <http://www.velcom.by/ru/private/services/expresscards.htm>
- <http://www.privet.by/ru/services/pay/cards/>
- http://www.mts.by/help/action_account/account/another_pay/express/
- http://life.com.by/private/about/kak_oplatit

Денежный приз в размере 5 (пять) белорусских рублей Победитель имеет право потратить только на услуги связи сотовых операторов в сетях velcom, MTC, life) и не имеет права требовать выплату любыми средствами.

Пополнение счетов абонентских номеров доступно Победителям, являющимся абонентами сотовых операторов Республики Беларусь, подключенных по тарифным планам для физических лиц.

Победители Рекламной игры, подключенные по тарифным планам для корпоративных клиентов, имеют право использовать пин-коды для пополнения счетов абонентских номеров третьих лиц.

12.3. Для получения ценных призов и Главного приза Участник должен приехать в офис Организатора по адресу г. Минск, ул. Ольшевского, 20/11-509 с 10:00 до 16:00 в период с 1 июня по 23 июля 2018 года, предварительно связавшись с Организатором по телефону +375 17 312 12 76 (78). В момент получения ценных призов и Главного приза победитель обязан предъявить паспорт гражданина Республики Беларусь (вид на жительство на территории Республики Беларусь), Упаковки с Уникальными кодами, а также подписать все необходимые документы, связанные с получением приза.

12.4. В случае если участник, признанный победителем при розыгрыше Главного приза, не является за получением приза в установленные в пункте 12.3. сроки, либо с победителем не удастся связаться и уведомить о выигрыше из-за некорректных данных, указанных им в анкете, либо был представлен письменный отказ от получения приза, либо Организатором выявлены факты нарушения победителем требований настоящих Правил, право на приз переходит к резервному Порядковому номеру Участника.

Резервный Порядковый номер Участника, которому перешло право на получение Главного приза, согласно п.11.2, признается победителем и уведомляется об этом в течение 2 (двух) рабочих дней со дня принятия решения о переходе права на Главный приз, но не позднее 26 июля 2018 года.

Для получения Главного приза резервный победитель, которому перешло право на получение Главного приза, должен не позднее 6 августа 2018 года прибыть в офис Организатора по адресу г. Минск, ул. Ольшевского, 20/11-509 с 10:00 до 16:00, предварительно связавшись с представителем Организатора по телефону +375 17 312 12 76 (78). В момент получения Главного приза победитель обязан предъявить паспорт гражданина Республики Беларусь (вид на жительство на территории Республики Беларусь), Упаковки с Уникальными кодами, а также подписать все необходимые документы, связанные с получением приза.

12.5. Организатор при выдаче Ценных призов и Главного приза Участникам Рекламной игры признается налоговым агентом и несет ответственность за соблюдение действующего налогового законодательства Республики Беларусь. При выдаче Ценных призов и Главного приза Организатор удерживает и перечисляет подоходный налог с суммы стоимости призов в порядке, установленном законодательством Республики Беларусь.

12.6. Организатор не оплачивает Участникам Рекламной игры расходы, связанные с проездом к месту получения призов.

12.7. В случае если Победителем Рекламной игры является несовершеннолетний Участник, призы выдаются законному представителю (родителю, усыновителю, попечителю) при предъявлении паспорта гражданина Республики Беларусь / вида на жительство на территории Республики Беларусь законного представителя и свидетельства о рождении ребенка (иного документа, подтверждающего представительство несовершеннолетнего лица).

12.8. В случае если Победитель не может получить приз лично, приз может получить его доверенное лицо по предъявлении своего паспорта (вида на жительство) и доверенности от Победителя, заверенной нотариально, а также Упаковки с Уникальными кодами.

12.9. Призы не подлежат замене. Выплата денежного эквивалента призов не осуществляется. Ответственность Организатора по выдаче призов ограничена исключительно вышеуказанным количеством и видами этих призов.

12.10. Организатор Рекламной игры не несет ответственности за любые риски, связанные с призами, возникшие после передачи Победителям.

12.11. В случае если призы не получены в установленные Правилами Рекламной игры сроки, призы остаются в распоряжении Организатора.

13. Комиссия по проведению Рекламной игры, регламент деятельности.

13.1. Для контроля за соблюдением официальных Правил Рекламной игры, утверждением результатов, подведением итогов по результатам проведения Рекламной игры, рассмотрением спорных случаев, принятием решений по устным и письменным жалобам и замечаниям, возникшим при проведении Рекламной игры Организатор создает Комиссию по проведению Рекламной игры в следующем составе:

- Новикова Ольга Макарьевна, маркетолог ООО «Белпродукт»;
- Прыгунова Ольга Юрьевна, специалист по маркетингу ООО «Агентство Маркетинговых Коммуникаций «РЭПКА»;
- Степанова Ольга Игоревна, специалист по маркетингу ООО «Агентство Маркетинговых Коммуникаций «РЭПКА»;
- Костюк Дарья Валерьевна, специалист по маркетингу ООО «Агентство Маркетинговых Коммуникаций «РЭПКА»;
- Лашкова Наталья Владимировна, специалист по маркетингу ООО «Агентство Маркетинговых Коммуникаций «РЭПКА».

14. Информация о Рекламной игре, публикация Правил Рекламной игры.

14.1. Правила Рекламной игры подлежат опубликованию в газете «Звезда» до начала Рекламной игры.

14.2. Результаты Рекламной игры будут опубликованы в газете «Звезда» в срок до 26.07.2018 включительно.

14.3. Имена Победителей Рекламной игры будут размещены на Интернет-сайте.

14.4. Информацию о правилах и условиях участия в Рекламной игре можно получить по телефону горячей линии: +375 44 726 90 08 с 10:00 до 16:00.

15. Прочие условия

15.1. Участие в Рекламной игре предполагает ознакомление и полное согласие Участников с настоящими Правилами и принятие на себя обязательства соблюдать все их условия и требования.

15.2. Участники Рекламной игры, претендующие на получение приза, обязуются заполнить и подписать все необходимые для получения выигрыша документы, предоставляемые Организатором Рекламной игры.

15.3. Факт участия в Рекламной игре означает, что ее участники соглашаются с тем, что их имена, отчества, фамилии, фотографии, видео-, аудио- и иные материалы о них могут быть использованы Организатором в любых рекламных и (или) информационных материалах, связанных с проведением Рекламной игры, без уплаты какого-либо вознаграждения участникам. Победитель Рекламной игры дает свое согласие на интервью в средствах массовой информации и съемку для рекламных материалов, подготовленных в связи с проведением данной Рекламной игры, без выплаты ему какого-либо вознаграждения. Все права на такие рекламные материалы принадлежат Организатору.

15.4. Организатор не несет ответственности за невозможность связаться с Участником в случае недостоверной информации, предоставленной Участником.

15.5. Организатор оставляет за собой право произвести экспертизу Упаковок с выигрышными Уникальными кодами, предъявленных победителями Рекламной игры, для определения их подлинности. Упаковки с выигрышными Уникальными кодами, по которым получен Главный приз, Ценные призы, передается Организатору и возвращается Участнику не подлежат.

15.6. Организатор не несет ответственности за работу сети интернет при его использовании Участником (например, плохое соединение с провайдером и т. д.), операторов сотовой подвижной электросвязи (плохое соединение с оператором и т. д.).

15.7. Споры между Организатором и Участниками Рекламной игры рассматриваются в судебном порядке согласно законодательству Республики Беларусь.

15.8. Все возможные претензии участников Рекламной игры в отношении организации Рекламной игры должны быть адресованы Организатору игры по адресу: Республика Беларусь, 220073, г. Минск, ул. Ольшевского, 20/11-509.

Свидетельство о государственной регистрации рекламной игры № 3187 от 27.12.2017 выдано Министерством антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь

Закрытое акцiонерное общество «Белорусско-Швейцарский банк «БСБ Банк»

www.bsb.by

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС

На 1 апреля 2018 г.

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Сим-вол	Пункт примечаний	На 1 апреля 2018 г.	На 1 января 2018 г.
1	2	3	4	5	6
1	АКТИВЫ				
2	Денежные средства	1101		23 021	22 470
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102		19 580	19 581
4	Средства в Национальном банке	1103		19 427	11 367
5	Средства в банках	1104		76 819	93 549
6	Ценные бумаги	1105		37 286	32 483
7	Кредиты клиентам	1106		11 223	6 689
8	Производные финансовые активы	1107		95	-
9	Долгосрочные финансовые вложения	1108		35	35
10	Основные средства и нематериальные активы	1109		30 914	31 306
11	Доходные вложения в материальные активы	1110		97	-
12	Имущество, предназначенное для продажи	1111		-	-
13	Отложенные налоговые активы	1112		12	12
14	Прочие активы	1113		6 298	6 662
15	ИТОГО активы	11		224 807	224 154
16	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА				
17	Средства Национального банка	1201		-	-
18	Средства банков	1202		68	150
19	Средства клиентов	1203		172 823	172 928
20	Ценные бумаги банка	1204		-	-
21	Производные финансовые обязательства	1205		-	-
22	Отложенные налоговые обязательства	1206		-	-
23	Прочие обязательства	1207		2 251	2 546
24	ВСЕГО обязательств	120		175 142	175 624
25	СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ				
26	Уставный фонд	1211		19 678	19 678
27	Эмиссионный доход	1212		-	-
28	Резервный фонд	1213		5 794	4 056
29	Фонды переоценки статей баланса	1214		19 649	19 744
30	Накопленная прибыль	1215		4 544	5 052
31	ВСЕГО собственный капитал	121		49 665	48 530
32	ИТОГО обязательства и собственный капитал	12		224 807	224 154

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ

На 1 апреля 2018 года

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Сим-вол	Пункт примечаний	На 1 апреля 2018 г.	На 1 апреля 2017 г.
1	2	3	4	5	6
1	Процентные доходы	2011		1 635	2 394
2	Процентные расходы	2012		261	572
3	Чистые процентные доходы	201		1 374	1 822
4	Комиссионные доходы	2021		4 382	5 211
5	Комиссионные расходы	2022		1 147	1 188
6	Чистые комиссионные доходы	202		3 235	4 023
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203		3	-
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204		(2)	(187)
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205		3 507	3 231
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206		37	48
11	Чистые отчисления в резервы	207		1 463	(2 080)
12	Прочие доходы	208		161	201
13	Операционные расходы	209		5 051	5 339
14	Прочие расходы	210		185	193
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211		1 616	5 686
16	Расход (доход) по налогу на прибыль	212		407	1 300
17	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2		1 209	4 386

Председатель Правления Дубков С. В.

Главный бухгалтер Болотина Л. А.

Дата подписания 10.04.2018 г.

Лицензия на осуществление банковской деятельности, выданная Национальным банком Республики Беларусь № 7 от 27.09.2013.

УНП 807000069.

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Наименование	Характеристика
ЛОТ 1	
Наименование объекта, краткая характеристика, адрес расположения	Капитальное строение, инв. № 422/С-3785 (назначение – здание административно-хозяйственное, наименование – производственная контора), общей площадью 456,3 кв. м, расположенное по адресу: Щучинский р-н, а. г. Лещанка, ул. Молодежная, 1
Земельный участок, на котором расположен объект	Кадастровый № 425883503605000029, площадью 0,2168 га (назначение – содержание и обслуживание здания конторы), расположенный по адресу: Щучинский р-н, а. г. Лещанка, ул. Молодежная, 1. Земельный участок имеет ограничения (обременения) прав в использовании: ограничения, устанавливаемые в отношении недвижимого имущества, находящегося в водоохраных зонах водного объекта, площадью 0,2168 га
Обременения со стороны третьих лиц	Часть здания площадью 100,5 кв. м передано в безвозмездное пользование по договору сроком до 31.12.2019 г.
Начальная цена продажи	68 368,15 руб. (шестьдесят восемь тысяч триста шестьдесят восемь рублей пятнадцать копеек) с учетом НДС
Сумма задатка	6 836 руб. (шесть тысяч восемьсот тридцать шесть рублей)
Продавец	ОАО «Щучинагрохимсервис», 231513, г. Щучин, ул. Ленина, 37, тел. 8 01514 242-62
Организатор торгов	Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел.: 41-98-32, 45-05-38
Условия аукциона	Без условий
Условия оплаты	По договоренности сторон
Срок заключения договора купли-продажи	Не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукционных торгов
Номер р/с для перечисления задатка	BY44BLBB30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBVY2X, УНП 500833225

Аукцион состоится 16 мая 2018 г. в 14.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3-209

К участию в аукционе допускаются физические лица, юридические лица и индивидуальные предприниматели, подавшие организатору аукциона в названный в извещении срок заявление с приложением необходимых документов и внесшие в установленном порядке на указанный в извещении текущий (расчетный) счет сумму задатка, получившие билеты участников аукциона с указанием даты регистрации заявления и заключившие с организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Для участия в аукционе в указанный в извещении срок в Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» подается заявление на участие в аукционе со следующими документами: заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка на текущий (расчетный) счет, указанный в извещении; *юридическим лицом – резидентом Республики Беларусь* – копия документа, подтверждающая государственную регистрацию юридического лица; *индивидуальным предпринимателем* – документ, подтверждающий государственную регистрацию индивидуального предпринимателя, и его копия, которая заверяется организатором аукциона; *юридическим лицом – нерезидентом Республики Беларусь* – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения; документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с удостоверенным переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов на участие в аукционе организатору аукциона предъявляются: представителем юридического лица, индивидуального предпринимателя – доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица) и документ, удостоверяющий личность этого представителя; физическим лицом – документ, удостоверяющий личность физического лица; представителем физического лица – доверенность и документ, удостоверяющий личность представителя. Прием заявлений на участие в аукционе со всеми необходимыми документами заканчивается в установленные организатором аукциона день и время, указанные в извещении. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления является дата его регистрации в журнале регистрации заявлений на участие в аукционе. Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, о чем организатором аукциона извещаются участники аукциона.

В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов по названной аукционистом цене. Данный участник объявляется победителем торгов. Если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним лицом, предмет аукциона продается этому лицу при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг), с 8.30 до 16.30 (пятница). Последний день приема заявлений – 11 мая 2018 г. до 15.00

Телефоны для справок: 45-05-38, 41-98-32 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» <http://grodnoino.by>

9	Наличие инженерной инфраструктуры	дер. Вишня – подъездные пути дер. Мостище – подъездные пути, газоснабжение
10	Ограничения в использовании	Лот 2 – водоохранная зона реки Бараневка (площадь 0,1212 га); Лот 3 – водоохранная зона Дубровского водохранилища (площадь 0,1204 га); Лот 5 – охранный зона объектов газораспределительной системы (площадь 0,0164 га); За безналичный расчет в течение 10 рабочих дней после подписания протокола по результатам проведения аукциона
11	Условия оплаты	10% от начальной (стартовой) цены земельного участка
12	Сумма задатка и реквизиты продавца	р/с BY50AKBB36410000006146200000, БИК АКBBVY21612 в филиале 612 ОАО «АСБ Беларусбанк» ЦБУ 621 г. Смолевичи, УНП 600046563 (с пометкой «задаток за земельный участок»)
13	Порядок предварит. озн. в натуре с зем. участками	Среда в 10.00
14	Прием документов	В рабочие дни: понедельник, вторник, среда, четверг, пятница с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00
15	Окончательный срок приема документов	10 мая 2018 года в 17.00
16	Контактные телефоны	8 01776 29395, 68-030

Расходы по организации и проведению аукциона: лот 1 – 1558,87 руб., лот 2 – 1666,28 руб., лот 3 – 1840,58 руб., лот 4 – 1611,10 руб., лот 5 – 1665,74 руб., и публикация информационного сообщения подлежат возмещению победителем аукциона.

Примечания: для участия в аукционе на адрес продавца необходимо предоставить:

1. Заявление на участие в аукционе по установленной форме.
2. Документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков).
3. Физическим лицам – документ, удостоверяющий личность (паспорт), и копию паспорта покупателя или его доверенного лица, и доверенность, заверенную нотариально (в случае, если интересы покупателя представляет это лицо).
4. Счет в банке, на который перечисляется сумма возвращаемого задатка.

ЗВЯЗДА 13 красавіка 2018 г.

7

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Наименование	Характеристика
ЛОТ 1	
Наименование объекта, краткая характеристика, адрес расположения	- Капитальное строение инв. № 400/С-69051 (назначение – здание специализированное для обработки древесины и производства изделий из дерева, включая мебель), площадью 220,4 кв. м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121К/2. - Капитальное строение инв. № 400/С-69021 (назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ), площадью 243,9 кв. м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121К/1. - Капитальное строение инв. № 400/С-69106 (назначение – здание многофункциональное), площадью 1209,3 кв. м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121К. - Капитальное строение инв. № 400/С-97342 (назначение – сооружение неустановленного назначения, наименование – благоустройство территории), площадью 2070,0 кв. м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121, благоустройство территории для обслуживания зданий столярной мастерской, блока складов и механического цеха, склада КиПа. - Капитальное строение инв. № 400/С-97348 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – внутриплощадочная фекальная канализация), протяженностью 68,6 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121, внутриплощадочная фекальная канализационная сеть к зданию блока складов и механического цеха. - Капитальное строение инв. № 400/С-97337 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – внутриплощадочная ливневая канализация), протяженностью 81,3 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121, внутриплощадочная ливневая канализационная сеть к блоку складов. - Капитальное строение инв. № 400/С-97332 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – внутриплощадочный хозяйственно-питьевой водопровод), протяженностью 104,5 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121, внутриплощадочный хозяйственно-питьевой водопровод к блоку складов и механическому цеху. - Капитальное строение инв. № 400/С-97387 (назначение – сооружение специализированное энергетики, наименование – внутриплощадочная кабельная линия 10 кВ), протяженностью 228,7 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121, внутриплощадочная кабельная линия 10 кВ от РП-10кВ до ТП-3 до ТП-4. - Капитальное строение инв. № 400/С-97379 (назначение – сооружение специализированное энергетики, наименование – внутриплощадочная электрическая сеть 0,4 кВ), протяженностью 61,25 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121, электрическая сеть 0,4 кВ к блоку складов и механическому цеху. - Капитальное строение инв. № 400/С-85886 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – тепловая сеть (внеплощадочная), протяженностью 343,9 м, г. Гродно, ул. Максима Горького, 121; - шкаф распределительный ПР-24-7208; - трансформаторная подстанция 2 РТ 1000/10 № 1; - распределительный пункт ПР-24-11-7205; - трансформатор масляный силовой ДУ-ТМЗ-1000/10 ТП-2; - трансформатор масляный силовой ДУ-ТМЗ-1000/10 ТП-2; - распределительный пункт ПР-24-7210-54УЗ; - теплосчетчик ТС-07ХХ-88 «Струмень»; - туня (1 единица)
Начальная цена продажи	484 308,46 руб. (четыреста восемьдесят четыре тысячи триста восемьдесят восемь рублей сорок восемь копеек) с учетом НДС
Сумма задатка	24 215 руб. (двадцать четыре тысячи двести пятнадцать рублей)
Условия аукциона	Без условий
Продавец	РУПП «Гроднотекстиль», 230015, г. Гродно, ул. Горького, 121, тел./факс 43-99-64
Организатор торгов	Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел.: 45-05-38, 41-98-32
Условия оплаты	Возмещение победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю аукциона) затрат Продавца на организацию и проведение аукциона, в том числе затрат по оплате вознаграждения организатору аукциона в размере 3% от конечной цены продажи объекта
Срок заключения договора купли-продажи	Не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукционных торгов
Номер р/с для перечисления задатка	BY44BLBB30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBVY2X, УНП 500833225

Аукцион состоится 23 апреля 2018 г. в 14.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209

К участию в аукционе допускаются физические лица, юридические лица и индивидуальные предприниматели, подавшие организатору аукциона в названный в извещении срок заявление с приложением необходимых документов и внесшие в установленном порядке на указанный в извещении текущий (расчетный) счет сумму задатка, получившие билеты участников аукциона с указанием даты регистрации заявления и заключившие с организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Для участия в аукционе в указанный в извещении срок в Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» подается заявление на участие в аукционе со следующими документами: заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка; *физическим лицом* – паспорт (документ, его заменяющий) и его копия; *юридическим лицом и ИП резидентами Республики Беларусь* – заверенные копии учредительных документов; *юридическим лицом – нерезидентом Республики Беларусь* – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения; документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с удостоверенным переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов на участие в аукционе представителем организатору аукциона предъявляются документ, подтверждающий полномочия представителя, и документ, удостоверяющий его личность. Прием заявлений на участие в аукционе со всеми необходимыми документами заканчивается в установленные организатором аукциона день и время, указанные в извещении. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, о чем организатором аукциона извещаются участники аукциона. Продавец имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным. В процессе торгов начальная цена повышается в соответствии с шагом аукциона аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов. Если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним лицом, предмет аукциона продается этому лицу при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов.

Срок возмещения затрат на организацию и проведение аукциона – 3 рабочих дня. Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звезда» от 07.02.2018 г.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Последний день приема заявлений – 18 апреля 2018 г. до 15.00

Телефоны для справок: 45-05-38, 41-98-32 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» <http://grodnoino.by>

Информационное сообщение о проведении аукциона по продаже гражданам Республики Беларусь в частную собственность земельных участков для строительства и обслуживания многоквартирных жилых домов в аг. Слобода, ул. Зеленая (участок № 1), дер. Малое Залужье, дер. Дуброва, дер. Вишня, дер. Мостище Озерицко-Слободского сельсовета Смолевичского района Минской области

1	Форма проведения аукциона	Открытый
2	Дата, время и место проведения аукциона	16 мая 2018 года, в 11.00, аг. Слобода, ул. Красногвардейская, 27, Озерицко-Слободской сельисполком, зал заседаний
3	Продавец и его адрес	Озерицко-Слободской сельисполком, аг. Слобода, ул. Красногвардейская, 27
4	Земельный участок, его кадастровый номер и адрес	Лот № 1 – площадь 0,1281 га, № 624883009601000914, аг. Слобода, ул. Зеленая (участок № 1) Лот № 2 – площадь 0,1212 га, № 624883006601000141, дер. Дуброва Лот № 3 – площадь 0,1204 га, № 624883003801000324, дер. Дуброва Лот № 4 – площадь 0,1500 га, № 624883001801000043, дер. Вишня Лот № 5 – площадь 0,1500 га, № 624882003601000205, дер. Мостище
5	Условия продажи	Без изменения целевого назначения
6	Целевое назначение земельного участка	Для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома (10904 земельный участок для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома)
7	Начальная (стартовая) цена продажи	Лот № 1 – 30000 рублей Лот № 4 – 10000 рублей Лот № 2 – 10000 рублей Лот № 5 – 15000 рублей Лот № 3 – 30000 рублей
8	Условия аукциона	А) продажа по цене не ниже начальной Б) участниками аукциона могут быть граждане Республики Беларусь, постоянно проживающие на территории республики В) без права предоставления рассрочки аг. Слобода, ул. Зеленая (участок № 1) – подъездные пути
9	Наличие инженерной инфраструктуры	дер. Малое Залужье – подъездные пути дер. Дуброва – отсутствуют

Згіб на скуру твару							
Буслава гняздо	Аліўкавы тлушч		Верхняе мужчынскае адзенне				
Прылада для сячэння	Падлетак на судне		Зімовае верхняе адзенне				
Амерыканскі страус	"Паліто" салдата						
			Рака ў Расіі	Самая вялікая рака Егіпта	Грашовая адзінка ў Латвіі		
Сам не ... і другому не дам	Від тэатральнага мастацтва					Першы месяц года	
				Запал, захапленне	Першая жанчына		
Астатак недагарэлай свечкі	Тое, што і маці	Кветка для варажбы					
Чарада птушак, рыб			Нізкая тэмпература	Усё нядобрае, шкоднае, благое			
Аўтар пісьма, без імя	Марскі рак	Дзяржава ў Азіі					
Жаданне, імкненне							
Чорная таполя	Душэўны цяжар, гора						

СКАНВОРД

ПРАВЕЦЕ, КАЛІ ЛАСКА, АДКАЗЫ
 Па гарызанталі: Маршчына, Сякера, Шынгель, Нанду, Балет, Агарак, Азарт, Мама, Холад, Ананім, Мара, Ясакар, Камея, Па вертыкалі: Бусляк, Алей, Штаны, Агонь, Юнга, Шуба, Ніл, Лат, Ака, Ева, Гам, Рамонак, Студзень, Эпо, Касяк, Хмара, Амар, Ірак.

Склаў **Юрый ФАЛІНСКІ**, г. Мінск.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск	6.14	20.07	13.53
Віцебск	6.01	20.00	13.59
Магілёў	6.04	19.58	13.54
Гомель	6.04	19.51	13.47
Гродна	6.29	20.22	13.53
Брэст	6.33	20.19	13.46

Месяц

Апошняя квадрант 8 красавіка.
 Месяц у сузор'і Авена.

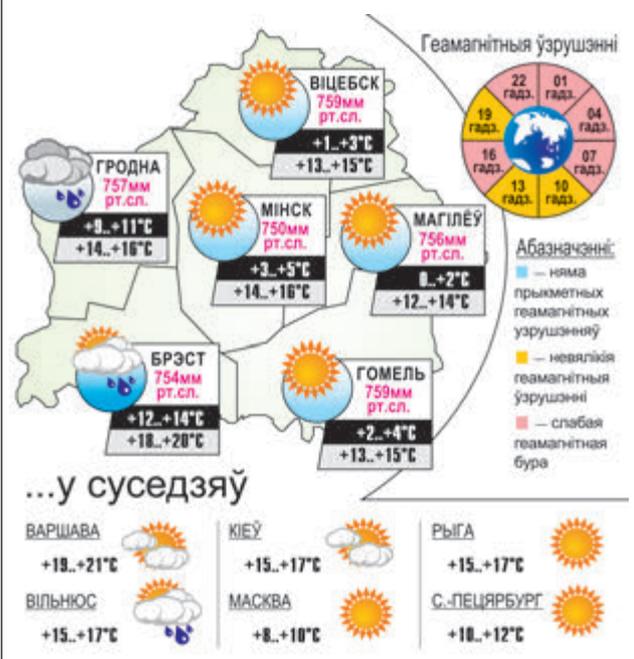
Імяніны

Пр. Івана, Засімы, Сафрона, К. Віктара, Зянона, Юліяна.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

Даты

13 КРАСАВІКА

1649 год — мяркуемая дата стварэння абраза Маці Божай Будслаўскай (мастак невядомы), якую католікі Беларусі шануюць як цудатворную святыню; захоўваецца ў Будслаўскім касцёле (Мядзельскі раён), пабудаваным у 1783 годзе.

1693 год — заснавана Супрасльская друкарня. Дзейнічала да 1803 года пры Супрасльскім Дабравешчанскім манастыры (цяпер — тэрыторыя Польшчы). Арганізавана на базе Свята-Троіцкай віленскай базільянскай друкарні. Тут было надрукавана звыш 420 выданняў, у тым ліку больш за 100 кірылічным шрыфтам. Сярод іх выданні на старабеларускай мове, буквары славянскай мовы, славяна-польскі «Лексікон», першы кірылічны помнік нотадрукавання. У афармленні кніг выкарыстоўваліся разнастайныя шрыфты, мастацкія ўпрыгожанні, наборны арнамент, фігурная ксілаграфія і гравюры на медзі. З сярэдзіны XVIII стагоддзя выпускала таксама перакладную навуковую і мастацкую літаратуру, арыгінальныя творы мясцовых аўтараў.

1995 год — Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь прыняў закон «Аб дзяржаўных узнагародах Рэспублікі Беларусь». Першымі дзяржаўнымі ўзнагародамі

краіны былі ўстаноўлены: медаль Героя Беларусі (найвышэйшая ступень адзнакі); ордэны Айчыны I, II і III ступеняў, Воінскай Славы, Францыска Скарыны, Маці; медалі «За адвагу», «За працоўныя заслугі», «За бездакорную службу» I, II і III ступеняў.

1883 год — нарадзіўся Дзям'ян Бедны, рускі савецкі паэт, адзін з пачынальнікаў сацыялістычнага рэалізму ў паэзіі. Аўтар аповесці «Пра зямлю, пра волю, пра рабочую долю», пазмы «Галоўная вуліца», шматлікіх вершаў. У гады Вялікай Айчыннай вайны выступаў з патрыятычнымі вершамі, антыфашысцкай сатырай, супрацоўнічаў у «Вокнах ТАСС». Памёр у 1945 годзе.

1892 год — нарадзіўся сэр Роберт Уотсан-Уат, шатландскі фізік, вынаходнік радара (1935), які дазволіў стварыць першую ў свеце сістэму радыёлакацыйнага выяўлення самалётаў. Яго вынаходніцтва адыграла значную ролю ў барацьбе з налётамі гітлераўскай авіяцыі на Вялікабрытанію ў гады Другой сусветнай вайны. Памёр у 1973 годзе.

1934 год — завершана аперацыя па выратаванні навуковай экспедыцыі пад кіраўніцтвам О. Шміта на параходзе «Чалюскін». Значэнне выратавальнай чалюскінскай аперацыі было настолькі вялікае, што менавіта за гэты подзвіг пастановай ЦВК СССР 16 красавіка 1934 года было заснавана ганаровае званне Героя Савецкага Саюза.

УСМІХНЕМСЯ

Жонка кажа, дасі сыну варанае яйка, але толькі бялок, жаўток ён не есць. Дзіва, мой сцік-дэздарант еў, мыла адкусіў і жаваў, а вось жаўток ён не есць!

Ведаеце, чаму парасяты і каровы на ўпакоўках сасісак і каўбас так радасна ўсміха-

юцца? Таму што ведаюць — іх там няма.

Як стаць дрэнным чалавекам, інструкцыя:

1. Пазычыць грошай.
  2. Доўга чакаць.
  3. Спытаць, калі аддадуць.
- Гатова — вы мязотнік.

«ООО «Техно Медиа Трейд» аб'являе аб правядзенні закрытага конкурсу на право заключення договора на оказание услуг, связанных с пересылкой и доставкой почтовых отправлений по территории Республики Беларусь

Дата и место проведения заседания конкурсной комиссии и вскрытие конкурсных предложений участников **14 мая 2018 года** в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Ольшевского, 20/11, эт. «-1», к. 2.
 Конкурсная документация предоставляется лицами, приглашенными ООО «Техно Медиа Трейд» и впоследствии изъявившими желание участвовать в конкурсе. Минимальная и предельная суммы договора не ограничены.
 Победителем конкурса будет определен допущенный участник, предложивший наилучшие условия исполнения договора согласно критериям, указанным в конкурсной документации. Договор с победителем торгов подлежит заключению в тридцатидневный срок от даты утверждения результатов торгов.

УНП 691530538

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: В. АНУФРЬЕВА (намеснік галоўнага рэдактара), Н. ДРЬНДРОЖЫК, Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯУКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВИНУ (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК.

Выдавец — Рэдакцыяна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ ў МІНСКУ: прыёмнай — 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: лісьмаў — 287 18 64, маркетынгу — 337 44 04, бухгалтэрыі: 287 18 81.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў, іх меркаванні не з'яўдаюцца меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадруку матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

<http://www.zviazda.by>
 e-mail: info@zviazda.by,
 (для зваротаў): zvarot@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета адрэдагавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень. Тыраж 20.008. Індэкс 63850. Зак. № 1431.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
 П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

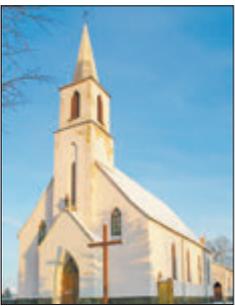
ПРЫЁМ тэл./факс: 287 17 79,
РЭКЛАМЫ e-mail: reklama@zviazda.by

Нумар падпісаны ў 19.30
 12 красавіка 2018 года.

2
стар.

Калі аптымізацыя,
то разумная

15
стар.

У вернікаў засталіся
пытанні

16
стар.

Любімая птушка
нашага раёна

Фота: Анастасія КІШЧУКА

МОГІЛКІ — месца, дзе з кожным годам становіцца ўсё больш «навасёлаў» і якое, як і буйныя гарады, з часам вычэрпвае ліміт на колькасць прыбылых. Пры гэтым праблемы абслугоўвання і упарадкавання гэтых тэрыторый застаюцца. Знаходзіць новыя землі для пахавання становіцца ўсё складаней, таму, мяркуюць

спецыялісты, адказныя за месца апошняга спачыну чалавека, трэба рыхтавацца да думкі пра неабходнасць абавязковай крэмацыі. А яшчэ — часцей наведваць сваіх памерлых і прыбіраць участак, каб раптам не ўбачыць замест недагледжанай магілы падгалоўнік, а то і свабоднае месца для пахавання іншых.

4
стар.

АКТУАЛЬНА

Рэальнасць і магчымасці кааперацыі

Нядаўна ў Рэспубліцы Беларусь абнавіўся склад мясцовых Саветаў дэпутатаў. Нававыбраным прадстаўнікам народа сумесна з выканаўчай уладай трэба будзе вырашыць шэраг пытанняў у галіне рэгіянальнай палітыкі, у тым ліку ў сельскай мясцовасці.

НЕ ТОЙ УЗРОВЕНЬ

Сёння, напрыклад, актуальнай праблемай з'яўляецца стварэнне эфектыўнай сістэмы абслугоўвання насельніцтва і малых формаў гаспадарання (асабістых падсобных гаспадарак грамадзян, фермерскіх гаспадарак і іншых суб'ектаў малога аграбізнесу) у сельскай мясцовасці. Гэтае пытанне было разгледжана ў лютым 2018 года на выездным пасяджэнні Савета па ўзаемадзейні органу мясцовага самакіравання і праўлення Беларускага саюза спажывецкіх таварыстваў (далей — Белкаапаюз) у Паставах.

Галоўнай сеткай, якая абслугоўвае вёску і задавальняе попыт насельніцтва на тавары, работы і паслугі, у асноўным з'яўляюцца арганізацыі спажывецкай кааперацыі (Белкаапаюза). Галоўны кірунак работы спажывецкай кааперацыі — гэта рознічны гандаль, доля якога за апошнія тры гады перавышае 70 % ад усёй яго дзейнасці. Вытворчасць прамысловай прадукцыі займае каля 10 %, нарыхтоўчая дзейнасць — 9 %, грамадскае харчаванне — 6 %, экспарт — 3 % і іншыя паслугі — 1 %.

Разам з тым узровень абслугоўвання насельніцтва і малых формаў гаспадарання на вёсцы застаецца недастатковым. Доля сельгаспрадукцыі, якая закупляецца ў гаспадарцы насельніцтва арганізацыямі Белкаапаюза, нязначная і

Сельскагаспадарчы кааператыву «Гіжэнскі аграрый» на сырнай ярмарцы ў г. Слаўгарад.

складае па бульбе менш за 1 %, гародніне — 4–5 %, пладах і ягадах — 15–17 % ад аб'ёму, якія вырабляюцца ў гэтым сектары аграрнай эканомікі.

Асноўнымі прычынамі недастатковай работы нарыхтоўчай галіны спажывецкай кааперацыі на вёсцы з'яўляюцца: нізкія цэны на сельгаспрадукцыю, якія прапануе спажывецкая кааперацыя для дробных сельгасвытворцаў; недастатковая якасць прадукцыі, што вырабляецца на ўласных падворках; высокая выдаткі і складанасць работы спажывецкай кааперацыі з дробным пастаўшчыком.

Акрамя таго, спажывецкая кааперацыя з-за шэрагу арганізацыйных, санітарных і іншых фактараў і ўмоў працы не можа ў поўнай меры задавальняць патрэбы дробных гаспадарак на вёсцы ў неабходных рэсурсах (мінеральных угнаеннях, срод-

ках абароны раслін і жывёл, высакаякасных кармаў, насенным матэрыяле, племянных жывёл, птушцы і іншым).

САЮЗНІКІ І КАНКУРЭНТЫ

Сусветны і айчыны вопыт паказваюць, што альтэрнатыўнай формай і «саюзнікам» спажывецкіх таварыстваў у вырашэнні названых праблем з'яўляюцца іх «браты-канкурэнты» — сельскагаспадарчыя спажывецкія кааператывы. Мэта кааператываў заключаецца ў задавальненні малых формаў гаспадарання ў неабходных рэсурсах, эфектыўным збыце прадукцыі ўдзельнікаў і па выгадных цэнах. Такія кааператывы з'яўляюцца некамерцыйнымі арганізацыямі. Яны не маюць на мэце атрымаць прыбытак для сябе — яны развіваюць прамыя сувязі з пастаўшчыкамі рэсурсаў і пакупнікамі сельгаспрадукцыі сваіх удзельнікаў, абмяночы рознага роду перакупшчыкаў і гандляроў. Гэта дазваляе ўдзельнікам разам мінімізаваць выдаткі і павялічваць даходы кожнага.

У краінах Еўразійскага эканамічнага саюза (за выключэннем нашай краіны) дзейнасць сельскагаспадарчых кааператываў рэгулюецца спецыяльна прынятымі заканадаўчымі актамі. Гэта дазваляе дробным сямейным і індывідуальным гаспадаркам ствараць на добраахвотнай аснове розныя тыпы і віды кааператываў для ажыццяўлення забеспячэнскай, збытовай і іншай дзейнасці.

У Беларусі сёння працуюць 28 сельскагаспадарчых спажывецкіх кааператываў, у тым ліку агародніцкіх — 13, садаводчых — 2, жывёлагадоўчых — 3, пчялярскіх — 3, і 6 кааператываў згодна з іх статутнай дзейнасцю з'яўляюцца шматпрофільнымі.

3
стар.

ЧЫРВОНААРМЕЙСКАЯ, 9

Падыходзіць да законаў комплексна

Спікер верхняй палаты даў інтэрв'ю тэлеканалу

Старшыня Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларусі Міхаіл МЯСНІКОВІЧ даў інтэрв'ю тэлеканалу «СТБ». Ён адказаў на пытанні аб удасканаленні заканатворчай дзейнасці, законапраектах, якія будуць разгледжаны падчас вясенняй сесіі, значэнні Года малой радзімы.

На думку спікера, варта больш актыўна звяртацца да пакетнага прынцыпу прыняцця законапраектаў. «Можна казаць аб комплексным падыходзе, пакетным прынцыпе для таго, каб нарматыўныя прававыя акты, якія прымаюцца Саветам Рэспублікі і, натуральна, Палатай прадстаўнікоў, працавалі на перспектыву і дазвалялі вырашаць пытанні сённяшняга дня», — лічыць ён. Акрамя пакетнага прынцыпу, Савет Рэспублікі ініцыюе яшчэ два падыходы да заканатворчасці, якія будуць садзейнічаць павышэнню якасці падрыхтоўкі законаў, — ацэнка рэгулявальнага ўплыву і правядзенне навуковай экспертызы.

Адказваючы на пытанне, ці не запатрабуе гэта большага часу для падрыхтоўкі законапраектаў, Міхаіл Мясніковіч сказаў: «Тут няма нейкай пагрозы, што можа стварыцца прававы вакуум, спатрэбіцца дадатковы час і гэтак далей. У нас у краіне сфарміравана нацыянальнае заканадаўства, у тым ліку тое, што рэгулюе эканамічныя адносіны. Таму база — яна ёсць. І зараз мы можам казаць аб паглыбленні асобных умоў гаспадарання».

Банк дапаможа дасягнуць Мэт

Пра гэта расказала Мар'яна Шчоткіна

Зацверджаная Сусветным банкам рамачная стратэгія партнёрства з Беларуссю на 2018—2022 гады прадугледжвае практыкі, накіраваныя на рэалізацыю Мэт устойлівага развіцця (МУР). Пра гэта ў інтэрв'ю БелТА заявіла намеснік старшыні Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу, нацыянальны каардынатар па дасягненні МУР Мар'яна ШЧОТКІНА.

У найбліжэйшыя пяць гадоў Сусветны банк накіруе на фінансаванне праектаў у Беларусі каля \$570 млн. Сярод асноўных напрамкаў фінансавання — рост прыватнага сектара, садзейнічанне занятасці, павышэнне якасці камунальных паслуг, развіццё сістэмы вышэйшай адукацыі, мадэрнізацыя сацыяльных паслуг і іншыя.

«Усе гэтыя кірункі адпавядаюць Мэтам устойлівага развіцця, якія рэалізуе наша краіна, — адзначыла Мар'яна Шчоткіна. — Беларусь удзяляе сур'ёзную ўвагу вырашэнню практычных задач устойлівага развіцця. Узаемадзейненне з Групаў Сусветнага банка стварае спрыяльныя ўмовы для эфектыўнай рэалізацыі Мэт. Акрамя таго, гэта дадатковая магчымасць вывучыць перадавы міжнародны вопыт у гэтай галіне».

Лекавыя сродкі — з індыйскім капіталам

Дзе ў хуткім часе з'явіцца новыя і адноўленыя фармацэўтычныя вытворчасці?

Рэалізацыю сумесных беларуска-індыйскіх праектаў у фармацэўтыцы курыруе старшыня Савета Рэспублікі, упаўнаважаны па супрацоўніцтве з Індыйяй Міхаіл МЯСНІКОВІЧ. Аб ходзе выканання беларуска-індыйскіх праектаў у гэтай галіне паведамляецца на сайце верхняй палаты беларускага парламента.

З удзелам індыйскіх кампаній у Беларусі будуць пабудаваны тры фармацэўтычныя заводы. Адзін з іх адкрые беларуска-індыйская кампанія «Навалок» у Скідзелі. Будаўніча-монтажныя работы па праекце выкананы на 95 %. Праводзіцца работа па арганізацыі паставак абсталявання. Агульны аб'ём прамых замежных інвестыцый у праект склаў \$1,73 млн. Зараз таксама прапрацоўваецца пытанне аб перадачы кампаніяй «Навалок» дадатковых плошчаў прадпрыемства «Белмедпрепараты» ў Скідзелі — вытворчых памяшканняў і абсталявання ўчастка вытворчасці амінакіслот.

Яшчэ адзін праект рэалізуецца кампаніямі «Фарматэкс» і індыйскай «Хетэра». Ствараецца сумесная вытворчасць лекавых сродкаў па поўным цыкле. Плануецца арганізаваць выпуск антырэтравірусных, проціпуплінных лекавых сродкаў, антыдэпрэсантаў і іншых прэпаратаў, якія не выпускаюцца айчыннымі вытворцамі.

Акрамя таго, пры ўдзеле індыйскай кампаніі «Натка фарма Лімітэд» ствараюцца сучасныя фармвытворчасці ў г. п. Бешанковічы Віцебскай вобласці для выпуску па поўным цыкле біятэхналагічных прадуктаў і генерычных лекавых сродкаў. Арыенціраваны кошт праекта — каля \$15 млн. На прадпрыемстве плануецца вырабляць больш за 30 найменняў лекавых сродкаў у розных формах: таблеткі, капсулы, растворы (ампулы і флаконы). У рамках праекта ўжо створаны навукова-вытворчы комплекс па выпуску генерычных лекавых сродкаў проціпупліннага прызначэння.

Вераніка ПУСТАВІТ.

НА ПРЫЁМЕ

КАЛІ АПТЫМІЗАЦЫЯ, ТО РАЗУМНАЯ

З ПРОСЬБАМІ пачысціць возера, не закрываць бальніцу, пабудоваць лазню, выплаціць заробак за адпрацаваны час і многімі іншымі звярталіся жыхары Гомельшчыны да памочніка Прэзідэнта Беларусі — інспектара па Гомельскай вобласці Юрыя ШУЛЕЙКА і дэпутата Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Беларусі Мікалая ВАСІЛЬКОВА. Яны правялі сумесны прыём у Веткаўскім райвыканкаме.

Некаторыя з наведвальнікаў нават пужаліся, калі бачылі дзясяткі мясцовых чыноўнікаў: «Мы ж запісваліся да аднаго чалавека, а тут адразу столькі!..» Між тым прысутнасць адказных асоб цалкам апраўданая. Многія з іх давалі неабходныя даведкі, атрымлівалі даручэнні і нават выконвалі іх у лічаныя хвіліны. Напрыклад, палічылі бойлеры ў адным з дзіцячых садкоў і прыйшлі да высновы, што сапраўды іх трэба больш — як і прасіла жанчына па тэлефоне. Дарэчы, з яго дапамогай першую гадзіну ажыццяўлялася сувязь з грамадзянамі.

Падчас прамой лініі высветлілася, напрыклад, што ў адной з мясцовых арганізацый, якая знаходзіцца на мяжы банкруцтва, звольненым па ўзаемнай згодзе супрацоўнікам не выплачвалі заробак яшчэ са снежня. Юрый Шулейка ў гэтым выпадку быў катэгарычны і даў даручэнне вярнуць людзям заробленыя грошы да канца гэтага тыдня.

Просьба пабудоваць лазню замест той, якая згарэла год таму, была агучана адразу некалькімі жыхарамі Веткі.

— Я думаю, у кожным раёне павінна быць дастойная паўнаватарская лазня, — адзначыў Юрый Шулейка. — Гэта сацыяльна важны аб'ект.

Некалькі пытанняў датычылася добраўпарадкавання, у тым ліку жыхары аграгарадка Старое Сяло прасілі выратаваць возера, якое зарастае хмызняком. Насамрэч гэта старое рэчышча Сажа, якое сілкуецца падземнымі крыніцамі. На думку грамадзян, утрымаць вадзі дапамагла б невялікая дамба, але справа ўпіраецца ў грошы. Юрый Шулейка даручыў высветліць, наколькі мэтазгодны праект па выратаванні вадэма. У ліпені-жніўні будзе створана камісія, якая вывучыць сітуацыю і прыме рашэнне.

Парадак на зямлі актуальны заўсёды. І таму рэакцыя на паведамленні пра неабходнасць добраўпарадкавання невялічкіх вуліц адназначная: калі нельга па фінансавых прычынах пакласці асфальт, грэйдар можа дапамагчы заўсёды. Да таго ж у красавіку

пройдзе два суботнікі, дзе людзі і самі паспрыяюць наведзенню чысціні і прыгажосці.

— Калі мясцовыя ўлады нешта людзям раней паабяцалі зрабіць, трэба выконваць, — кажа Юрый Шулейка. — Увогуле практыка правядзення сумесных прыёмаў разам з дэпутатам Палаты прадстаўнікоў вельмі добрая. Былі пытанні па ахове здароўя, дзе я мог быць некампетэнтным, а вось Мікалаем Андрэевіч Васількоў адразу ж праясніў сітуацыю.

Размова пра бальніцу ва Уваравічах, што ў суседнім Буда-Кашалёўскім раёне. Там узнікла пытанне аптымізацыі. Людзі, якія тэлефанавалі на прамую лінію, вельмі хваліліся, што бальніцу закрываць увогуле. Мікалаем Васількоў, намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па пытаннях экалогіі, прыродакарыстання і чарнобыльскай катастрофы, раней узначалваў галіну аховы здароўя на Гомельшчыне. Таму ён адказаў на гэта пытанне пашырана:

— Сёння аптымізацыя ў галіне аховы здароўя патрэбна. Яна павінна ісці па двух кірунках: аптымізацыя сеткі медустаноў і аптымізацыя штатнага раскладу. У Буда-Кашалёўскім раёне ёсць некалькі медыцынскіх устаноў. Але мы рэалісты: як на 2-3 тысячы насельніцтва ва Уваравічах ці ў Тураве (Жыткавіцкі раён) можна ўтрымліваць бальніцу на 100 ложкаў? Гэта эканамічна немэтазгодна. Ніхто не ставіць задачу цалкам ліквідаваць медустановы. Але трэба памяншаць яе статус: цяпер будзе Уваравіцкая ўчастковая бальніца. Пры гэтым захавецца ўвесь медыцынскі персанал і дыягнастычнае абсталяванне. Колькасць ложкаў не скарачаецца — частка з іх пераводзіцца ў ложка сямейнага догляду.

Сёння ФАПы мы можам аптымізаваць, стварыўшы амбулаторыі ўрача агульнай практыкі ў радыусе 70 км вакол. А ФАПы, якія нерацыянальна функцыянуюць, прыйдзеца ліквідаваць. На Гомельшчыне цяпер 17 бальніц сямейнага догляду. У іх ажыццяўляецца сацыяльны догляд за адзінокімі і хворымі. Можна іх перадаць сацыяльным службам. Стала актуальным і пытанне перынатальных цэнтраў. Стаіць задача паменшыць рызыкі смерці маці і дзіцяці, таму мы павінны аказаць дапамогу ў родах на больш высокім узроўні. Напрыклад, тэрыторыі вакол Гомеля ў радыусе

10 км можна перавесці на абслугоўванне ў абласным цэнтры. Але я супраць скарачэння дзіцячых ложкаў у раённых бальніцах — там павінна іх захоўвацца хоць бы дзесяць. Увогуле, аптымізацыя павінна быць разумнай і на карысць насельніцтву.

Між тым Юрый Шулейка і Мікалаем Васількоў імкнуліся дапамагчы нават у выпадках, калі гэта было немагчыма. Напрыклад, веткаўчанцы Вользе Елізаранцы. Жанчына прасіла пераразлічыць суму за прыватызацыю драўлянага дома, які раней быў службовым жыллём. Судовыя пасяджэнні прайшлі і былі не на карысць грамадзянкі. І ўсё ж было вырашана знайсці магчымасці і дапамагчы жанчыне, якая цяпер знаходзіцца ў дэкрэтным водпуску па доглядзе чацвёртага дзіцяці і зусім нядаўна аўдавала.

Прыкладна палова са скаргаў была абгрунтаваная, рэзюмаваў Юрый Шулейка. А практыка сумесных з дэпутатамі прыёмаў грамадзян дазваляе пашырыць магчымасці для аператыўнага рашэння праблем людзей.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

ПА СЛЯДАХ АДНАГО ЗВАРОТУ

ДАРАГІЯ ЗАРАЗ ДАРОГІ

На электронную пошту рэдакцыі прыйшоў ліст ад жыхара вёскі Дзвяткі Кобрынскага раёна Аляксандра Краўчука. Заяўнік піша, што ён інвалід другой групы, без нагі, а дарогі да яго дома няма. Даехаць, асабліва вясной і восенню, цяжка. Шматлікія звароты ў розныя інстанцыі нічога не далі.

Сітуацыю праясніў старшыня Залескага сельскага Савета Валерыя ІВАНЮК. Кіраўнік сельвыканкама раскажаў наступнае:

— Грамадзянін Краўчук мае дом у вёсцы Быстрыца. У названым населеным пункце ёсць і

дарога, і ўсе неабходныя камунікацыі. Аляксандр Андрэевіч таксама скарыстаў сваё права спадчынніка і аднавіў дом на хутары вёскі Дзвяткі, узвёў там лазню, выкарыстоўвае дом як аграздзібу, прымае гасцей. Да будынка вядзе палявая дарога, якую ніхто ніколі не планаваў рабіць гравійнай. А грамадзянін Краўчук піша ў розныя інстанцыі, і гэта яго права. Вось толькі на гэтым тыдні ў сельскі Савет зноў паступілі запыты па трох яго лістах, — падсумаваў старшыня сельвыканкама.

Можна зразумець жаданне аўтара допісу. Кожнаму хаце-

лася б, каб да дома, нават калі ён у самай аддаленай вёсачцы альбо на хутары, была пракладзена дарога, лепш, вядома, асфальтаваная. Але на гэта трэба аграмаднае сродкі, якія бюджэт пакуль не ў стане выдаткаваць. Не так даўно мы пісалі пра тры кіламетры дарогі, якія чакаюць 200 жыхароў вёскі Гарадзечна Пружанскага раёна, дзе ёсць ферма, дзіцячы садок, царква, іншыя грамадскія аб'екты. Але і на гэты год, і на наступны кавалак дарогі ім не абяцаюць. Што ўжо казаць пра дарогу, якую чакае адзін чалавек.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

ЗВЯЗДА

Рэальнасць і магчымасці...

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар. «МС».

Дзейнасць гэтых арганізацый рэгулюецца асобнымі нормама Грамадзянскага кодэкса Рэспублікі Беларусь (арт. 44, 116), Закона Рэспублікі Беларусь «Аб спажывецкай кааперацыі (спажывецкіх таварыствах, іх саюзах)», Дэкрэта Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 16 студзеня 2009 г. № 1 «Аб дзяржаўнай рэгістрацыі і ліквідацыі (спыненні дзейнасці) суб'ектаў гаспадарання» і іншых нарматыўных прававых актаў.

Важным этапам у развіцці першасных формаў вертыкальнай кааперацыі ў сельскай гаспадарцы і сельскай мясцовасці стала ў свой час рэалізацыя мерапрыемстваў «Праграмы развіцця і падтрымкі асабістых падсобных гаспадарак грамадзян на 2006–2010 гады» (зацверджанай пастановай Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 30 мая 2006 года № 681).

Заснавальнікі сельскагаспадарчага кааператыва «Наш мёд».

У Слаўгарадскім раёне з 2013 года функцыянуе спажывецкі сельскагаспадарчы кааператыв «Гіжэнскі аграрый». Цяпер членамі кааператыва з'яўляюцца 18 чалавек, з іх 15 сыравараў. «Гіжэнскі аграрый» пры падтрымцы малых грантаў ПРААН у рамках заяўленай кааператывам ініцыятывы «Падтрымка хатняга сыраварства як альтэрнатыўнай формы занятасці мясцовага насельніцтва на асабліва ахоўных прыродных тэрыторыях паблізу ад іх» завяршае стварэнне двух кааператывных участкаў для адраджэння традыцый дамашняга сыраварства. Адзін з іх размешчана ў вёсцы Лясной, а другі — у аграздзібе «Сырная» (вёска Гіжэнка). У вёсцы Лясной сыраварам бязвыплатна перадалі будынак крамы мясцовага райспажывецкага таварыства, які не выкарыстоўваецца. На адной з пляцовак сыр будзе вырабляцца на вачах у турыстаў, а ў спецыяльнай зоне кааператыв будзе праводзіць майстар-класы па вырабе сыроў.

Сярод пчалярскіх кааператываў найбольш паспяховым з'яўляецца «Наш мёд» — ён аб'ядноўвае інтарэсы 27 пчаляроў Гродзенскай вобласці, якія ўтрымліваюць каля 2500 пчоласем'яў.

Кааператыву забяспечвае патрэбы ўдзельнікаў у цукры, тары і іншых таварах. Адкрыты два гандлёвыя аб'екты па продажы прадукцыі пчалярства яго ўдзельнікаў у Гродне і Ваўкавыску. Штогод кааператыв праз сваю рознічную сетку рэалізуе ад 3 да 7 тон мёду, арганізуе семінары і навучальныя паездкі за мяжу па вывучэнні перадавога вопыту ў пчалярстве.

А ПАДАТКІ МЕНШЫЯ

Такім чынам, асноўныя асаблівасці арганізацыі і функцыянавання сельскагаспадарчых спажывецкіх кааператываў заключаюцца ў наступным: кааператывы з'яўляюцца добраахвотнымі аб'яднаннямі самастойных сельскагаспадарцаў, але не кааператывамі па вытворчасці сельскагаспадарчай прадукцыі; членамі кааператываў могуць быць фізічныя і юрыдычныя асобы, у тым ліку органы дзяржаўнага кіравання (мясцовыя выканкамы і інш.) і арганізацыі; асноўнай мэтай дзейнасці кааператываў з'яўляецца павелічэнне асабістых даходаў іх удзельнікаў шляхам ажыццяўлення кааператывам забеспячэнскіх, збытавых і іншых гаспадарчых аперацый; для дасягнення сваіх статутных мэт кааператывы могуць ажыццяўляць прадпрымальніцкую дзейнасць шляхам продажу тавараў, выканання работ і аказання паслуг асобам, якія не знаходзяцца ў членстве; кааператывы могуць ствараць свае ўнітарныя прадпрыемствы, удзельнічаць у гаспадарчых таварыствах і з'яўляцца членамі іншых кааператываў (і іншае).

Развіццю сельскагаспадарчых спажывецкіх кааператываў і павелічэнню даходаў іх удзельнікаў спрыяе таксама падатковае заканадаўства. Так, узносы членаў некамерцыйных арганізацый не з'яўляюцца аб'ектамі падаткаабкладання. Тавары (работы, паслугі), якія перадаюцца членам кааператыва і набыты (выкананы, аказаны) за кошт членскіх узносаў, не з'яўляюцца

аб'ектамі падаткаабкладання па падатку на дабаўленую вартасць. Акрамя таго, згодна з заканадаўствам аб абавязковым сацыяльным страхаванні спажывецкіх кааператываў (акрамя спажывецкіх таварыстваў Белкаапсаюза) выплываюць абавязковыя страхавыя ўзносы ў памеры толькі 12 % ад фонду аплаты працы (іншыя працадаўцы — 35 %, сельскагаспадарчыя арганізацыі — 29 %).

Такім чынам, зараз ёсць магчымасці для развіцця на сяле розных відаў сельскагаспадарчых спажывецкіх кааператываў, якія могуць стаць трывалай апорай для павышэння эфектыўнасці абслугоўвання сельскага насельніцтва. Развіццё такіх кааператываў прадугледжана падпраграмай 10 «Развіццё і падтрымка малых формаў гаспадарання» Дзяржаўнай праграмы развіцця аграрнага бізнесу на 2016–2020 гады, зацверджанай пастановай Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 11 сакавіка 2016 года.

Разам з тым асноўнай перашкодай у стварэнні і дзейнасці такіх арганізацый з'яўляецца псіхалагічны бар'ер, а хутчэй недахоп ведаў у насельніцтва ў галіне сельскагаспадарчай кааперацыі.

Для пераадолення гэтай праблемы рашэннем Савета па ўзаемадзеянні органаў мясцовага самакіравання Інстытута сістэмных даследаванняў у АПК НАН Беларусі прапанавана распрацаваць і да канца 2018 года апублікаваць Метадычны рэкамендацыі па стварэнні і дзейнасці сельскагаспадарчых спажывецкіх кааператываў з улікам дзейнага заканадаўства і практыкі работы такіх арганізацый у Рэспубліцы Беларусь.

Зраз перад заканадаўцамі краіны стаіць пытанне пра неабходнасць падрыхтоўкі і прыняцця спецыяльнага айчыннага заканадаўства ў галіне прававога забеспячэння дзейнасці сельскагаспадарчых кааператываў. Акрамя спажывецкіх, у Беларусі існуюць каля 40 сельскагаспадарчых вытворчых кааператываў, з якіх 31 кааператыв функцыянуе на базе (ці ў статусе) былых калгасаў (арцеляў), створаных у перыяд калектывізацыі. Для гэтага Мінсельгасхарчу сумесна з Нацыянальнай акадэміяй навук прапанавана вывучыць практыку прымянення заканадаўства аб сельскагаспадарчых кааператывах у краінах блізкага і далёкага замежжа і ўнесці адпаведныя прапановы пра неабходнасць прызнання спецыяльнага прававога статусу сельскагаспадарчых кааператываў.

Аляксандр КАЗАКЕВІЧ, загадчык сектара ўпраўлення рэгіянальнай палітыкі і мясцовага самакіравання Сакратарыята Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларусі.

ТОЛЬКІ ПРАЦУЙ!

УМОВЫ — ТУТ І ЦЯПЕР

НАВИНА пра тое, што беларусы, якія афіцыйна не працуюць і не займаюцца легальным бізнесам, будуць поўнаасцю аплачваць камунальныя паслугі, актыўна абмяркоўваецца ў краіне. І, бадай, у першую чаргу тымі, хто, мякка кажучы, па-за афіцыйным рынкам працы. На Віцебшчыне, дарэчы, апошняю знайшчы не праблема. Было б жаданне. І гэта пацвярджае статыстыка. Паводле інфармацыі на пачатак года, на ўліку ў службе занятасці было зарэгістравана каля 3,5 тысячы беспрацоўных, а колькасць вакансій перавышала 4,6 тысячы (прыкладна ў два разы больш, чым год таму).

«Некалькі прыпынкаў? Далёка!»

Іншая справа, што канкрэтныя грамадзяне не хочуць сумленна зарабляць сабе на жыццё. І, калі ім прапаноўваюць працу, даводзяць сітуацыю да абсурду.

Губернатар Мікалай ШАРСНЁЎ прывёў цікавы прыклад. У Віцебску былыя работнікі буйнога прадпрыемства лёгкай прамысловасці «КІМ» адмовіліся ад новага мес-

ца працы. У ліку іншага і таму, што да яго трэба было трохі праехаць на грамадскім транспарце.

«Раней было зручней: некалькі хвілін пешшу з дома!» — такую прэтэнзію агучылі незадаволеныя грамадзяне афіцыйным асобам, якія стараліся ім дапамагчы.

Прадпрыемства прызналі банкрутам. Дык што рабіць? Чакаць цуду «рэінкарнацыі»? Наогул, тыя, хто займаецца працаўладкаваннем, часта чуюць адмовы накітал: «Не жадаю!», «Не для мяне!», «Перавучвацца не збіраюся», «Хачу як раней!».

Але і з такімі «патрабавальнымі кадрамі» старшыня Віцебскага аблвыканкама папрасіў настойліва гутарыць, пераконваць. Тым больш што ў абласным цэнтры знайсці сабе працу прасцей.

У цэлым па вобласці сярэднестатыстычны беспрацоўны — гэта мужчына, якому прыкладна 44,5 года. У яго прафесійна-тэхнічная адукацыя, і яго звольнілі па пагадненні бакоў.

Новыя працоўныя месцы

Тэма працаўладкавання абмяркоўвалася нядаўна на сумесным пасяджэнні прэзідыу-

ма Віцебскага абласнога Савета дэпутатаў і аблвыканкама.

Аляксандр ХРЫСТАФОРАЎ, старшыня камітэта па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Віцебскага аблвыканкама, канстатаваў, што наймальнікі летась, у параўнанні з пазамінулым годам, больш актыўна шукалі кадры. Павялічылася колькасць наваствораных працоўных месцаў — летась іх занялі каля 6,5 тысячы чалавек. Дарэчы, на Віцебшчыне адпаведнае ўрадавае заданне выканалі на 112 %.

Каб жыхары вобласці былі запатрабаванымі на рынку працы, арганізавалі навучанне больш як 1,4 тысячы грамадзян. У аплатных грамадскіх работах бралі ўдзел каля 6,9 тысячы чалавек. Для каля 4,5 тысячы прадстаўнікоў навучэнскай моладзі забяспечылі так званую часовую занятасць...

Сёння — маленькія, заўтра...

Летась прыкладна 230 беспрацоўным аказалі садзейнічанне ў арганізацыі прадпрымальніцкай і рамесніцкай дзейнасці. Кіраўнікі абласной вертыкалі чакаюць актывізацыі бізнес-ініцыятывы, а дзеля гэта-

га неабходна падтрымка з боку мясцовай улады — і не для справаздачы.

Міністр працы і сацыяльнай абароны Ірына КАСЦЕВІЧ падкрэсліла, што пачаткоўцам у бізнесе трэба падставіць не плячо, а два плячы.

— Будучыня за новымі тэхналогіямі, за малым бізнесам, — сказала яна.

Член урада заклікала старшыню райвыканкамаў максімальна дапамагчы малым прадпрыемствам, якія пачалі дзейнасць у апошнія некалькі гадоў. А для тых, хто толькі распачынае сваю справу, трэба зрабіць усё магчымае, каб яны хутчэй сталі вырабляць прадукцыю, аказваць паслугі. Стаўка на падтрымку малага бізнесу — гарантыя таго, што ў рэгіёнах будучы стварацца дадатковыя працоўныя месцы, з'явіцца больш плацельшыкаў падаткаў. Бо вопыт паказвае, што нярэдка там, дзе ўпачатку працуюць пара-тройка чалавек, з часам іх колькасць павялічваецца ў разы. Плюс малага прадпрымальніцтва ў тым, што моладзь, як самая актыўная частка грамадства, зможа рэалізаваць там сваю дзелавую ініцыятыву. І эфект, калі ствараць прывабныя ўмовы, будзе вялікі.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

НАВЕДАЦЬ МЕСЦА СПАЧЫНУ...

Навошта тут вартаўнік?

Могілкі сталіцы (іх налічваецца 23) знаходзяцца на балансе спецыялізаванага камбіната камунальна-бытавога абслугоўвання. У іншых гарадах утрыманне могілак — задача, як правіла, мясцовых камунальных гаспадарак.

За парадак на сельскіх могілках адказваюць мясцовыя сельвыканкамы, і загадчыка тут няма ўвогуле. Паспрабуйце ахапіць пахаванні ўсіх 15–20 вёсак сельсавета. А яшчэ калі ў кожнага населенага пункта свае могілкі... Аднаму проста нерэальна з усім справіцца.

На могілках у Мінску, як правіла, заўжды ёсць кантралёр кантрольна-прапускнога пункта. Ён сочыць за бясплатным уваходам і платным уездам на машынах. Ноччу супрацоўнік абыходзіць тэрыторыю і зачыняе ўсе брамы на замok. Тым не менш на сямі дробных сталічных могілках, нахштальт Дворышча, Пятроўшчыны, Сухарава, не заўжды можа быць супрацоўнік нават днём, не тое што ноччу.

Кантралёр абавязаны таксама прадукціваць крадзяжы. Калі ўзнікае падазраенне, што машына выязджае з могілак перагружаная, яго задача — апавясціць міліцыю.

— Мы не маем права даглядаць аўто, аднак калі падазраем, што на машыне нешта вывозяць, спыняем і выклікаем міліцыю. З могілак і помнікі вывозяць, і пліты, і калары метал, — расказаў **Мікалай РАКЕВІЧ, дырэктар КУП «Спецыялізаваны камбінат камунальна-бытавога абслугоўвання»** (КБА). — Нядаўна злавлілі аднаго такога. Вывозіў метал з Усходніх і Кальварыйскіх могілак. Розныя вазачкі, упрыгажэнні з помнікаў. Зладзеі шукаюць каштоўныя рэчы з дапамогай магніту. Ён не «прыстае» да каларовага металу.

На могілках існуе час для наведванняў. З 1 красавіка да 1 кастрычніка — з 9 раніцы да 9 вечара. З 1 кастрычніка па 31 сакавіка тут пераходзяць на зімовы час візітаў — з 9 раніцы да 7 вечара. Пры гэтым па законе на могілкі не маюць права не пусціць, у які б час ты ні прыйшоў. Вядома, мала хто памкнецца на магілу пасярод ночы, але

пахаванні. Пры гэтым, як правіла, парушаюцца санітарныя нормы і нават межы суседніх участкаў. Пасля прыходзіцца з міліцыяй шукаць сваякоў чалавека, якому апошні прытулак арганізавалі такім чынам.

Мільён кветак. Пластыкавых

Спецыялізаваныя арганізацыі ці тыя, каго мясцовыя ўлады прызначылі адказнымі за ўтрыманне могілак, павінны сачыць за парадкам на пагосце.

— Яны сочаць за чысцінёй месцаў пахавання, спраўнасцю работы будынкаў, водаправода і каналізацыі, калі яны ёсць на могілках, — кажа **Марына ТОЎСЦІК, начальнік упраўлення камунальнай гаспадаркі і энергетыкі Міністэрства ЖКГ**. — Праезды, клумбы, газоны і іншыя месцы агульнага карыстання ачышчаюць ад смецця, снегу і лістоты, летам паліваюць, а ўзімку — пасыпаюць пяском. Акра-

ЯК У ЕЎРОПЕ

Каля аэрадрома Ліпкі пад Мінскам у Магілёўскім напрамку сёлета пачнецца будаўніцтва новых могілак на 100 гектараў. Пад гэтыя мэты перададзены землі былога палігона. Плануецца, яго магчымасцяў хопіць гадоў на 20. Па памерах яны амаль такія ж, як і Паўночныя, дзе пахавана каля 100 тысяч чалавек.

Па праекце на новых могілках будуць арганізаваны газонныя ўчасткі, калумбарныя сценкі, двух-, чатырох- і шасцімесныя ўчасткі для пахаванняў, водаправод. Зробяць пад'ездныя дарогі да комплексу і сцэжкі ўнутры саміх могілак. Пабудуюць адміністрацыйна-бытавы корпус, правядуць святло, усталююць агароджу. Як мяркуюць спецыялісты, пагосты не будуць адрознівацца ад аналагічных аб'ектаў у Еўропе.

Могілкі стануць будаваць паэтапна. Спачатку зробяць будынак адміністрацыі, агароджу і некалькі участкаў. Пасля дабудуюць усё неабходнае. Узводзіць царкву на тэрыторыі не плануецца.

асобна. Па інфармацыі цэнтра экалагічных рашэнняў, штогод на могілках з'яўляецца мільён пластыкавых кветак, на якія беларусы трацяць паўмільёна долараў. Пасля гэта пераўтвараецца ў 10 тон пластыка, які раскладаецца на звалках больш за 100 гадоў, паралельна забруджваючы ваду, зямлю і паветра. Кіраўніцтва КБА таксама раіць класці на магілу толькі жывыя кветкі і

новымі стандартамі, — падкрэсліў дырэктар КБА. — Пра ўсе планаваныя будаўнічыя работы на пагосце чалавек абавязаны паведаміць загадчыку могілак. Той, у сваю чаргу, павінен выдаць памятку, каб падчас рамонту на магіле не было штосьці парушана. Напрыклад, пра афарбоўку агароджы ці рамонт помніка паведамляць неабходна, а саджаць кветкі і прыбіраць лісце можна без папярэджанняў.

Звяртайце ўвагу на абвесткі

Каб быць упэўненым, што зможаш адшукаць магілу сваяка, трэба не толькі прыходзіць на яе з кветкамі, але і рэагаваць на абвесткі, якія пакідаюць мясцовыя служачыя. Кожныя два гады яны праводзяць інвентарызацыю месцаў пахавання і вешаюць на ўчастках абвесткі з просьбай навесці парадак: адрамантаваць помнікі ці пліту, пафарбаваць агароджу.

«Калі сваяк памерлага папросіць знішчыць дрэва, якое, напрыклад, каранямі ўздымае магілу, гэтая паслуга ўжо будзе платнай.

Па выніках сёлетняй праверкі толькі ў Мінску больш як 27 тысяч пахаванняў неабходна прыбраць. Перш за ўсё гэта датычыцца напauразбураных, а то і ўвогуле ляжачых помнікаў, іржавых агароджаў, безыменных пахаванняў.

— Калі праз два гады парадак так і не навялі, мы маем права за дзяржаўны кошт ліквідаваць помнікі і агароджу і замест іх паставіць спецыяльны знак, так званы падгалоўнік, — падзяліўся Мікалай Ракевіч. — Бывае, што ў памерлага ўжо і не сталася ніякіх сваякоў і няма каму глядзець за магілай. А здараецца, што прыходзілі потым, кветкі прыносілі. Некаторыя спачатку злаваліся, што замест магілы з участкам знаходзілі знак. Пасля дзякавалі, што мы прыбралі.

Каб пазбавіцца ад старых закінутых магіл і ўпарадкаваць участкі, тры гады таму супрацоўнікі спецкампаніі прапанавалі ўнесці змены ў закон «Аб пахаванні і пахавальнай справе».

— Мы меркавалі так. Калі праз два гады сваякі не знаходзяцца, то можна праводзіць эксгумацыю астанкаў, крэміраваць іх і хаваць на далёкіх канцах могілак у агульную магілу. А месцы, якія такім чынам вызваліліся, — аддаваць людзям, якія пры гэтым павінны пакрыць нашы затраты. Такі або падобны парадак існуе ў многіх краінах. Там могілкамі карыстаюцца стагоддзямі. А ў нас — усяго пару дзесяцігоддзяў. Гэта цалкам мэтазгодна, бо хутка нам не будзе дзе хаваць, — упэўнены дырэктар КБА. — Царква тады выступіла супраць, але сёлета мы ізноў будзем уносіць свае прапановы ў наступны варыянт карэкціроўкі закона. Сучаснае заканадаўства стала больш строга ставіцца да месцаў пахавання. Раней многія старыя могілкі проста руйнаваліся. Цяпер так рабіць нельга. І вось уявіце, што праз некалькі дзесяцігоддзяў Мінск можа апынуцца ў кальцы могілак. Пры гэтым новых зямель для стварэння пагостаў вакол сталіцы няшмат...

Ірына СІДАРОК.

ЗВЯЗДА

Зямлі на ўсіх не хопіць

Два месцы на могілках выдзяляюцца бясплатна. Калі патрэбна плошча на большую колькасць людзей побач, прыйдзецца плаціць. У кожнай мясцовасці — свая цана. Дарэчы, пасля 20 гадоў ва ўжо існуючыя магілы можна пакласці яшчэ адну труну (пры наяўнасці доказу) з блізім сваяком. А праз наступныя 20 — яшчэ аднаго. Астатнія пахаванні на ўчастку ўжо робяцца праз урны з прахам, якія можна паставіць у калумбарныя нішы ці сценкі ад аднаго да шасці месцаў.

«Сэканоміць месца» ўдаецца за кошт крэмацыі, праз якую штомесяц праходзіць палова памерлых мінчан. Непадалёк ад Мінска працягваюць дзейнічаць толькі Заходнія могілкі, аднак праз два-тры гады іх рэсурс будзе вычарпаны.

— Людзі не хочуць хаваць сваякоў далёка. Ім зручней побач, у сталіцы. Тады мы будзем калумбарныя сценкі і прапануем ставіць у іх урны з прахам сваякоў. У Германіі крэміруюць 90 % памерлых, у Прыбалтыцы — ледзьве не 100 %, бо не хапае зямлі, — заўважае **дырэктар спецыялізаванага камбіната камунальна-бытавога абслугоўвання Мікалай РАКЕВІЧ**.

На яго думку, лепш хаваць у урнах таксама і таму, што пры пахаванні яшчэ аднаго чалавека ва ўжо існуючую магілу ўзнікаюць складанасці з іх абазначэннем.

— Ці то помнік мяняць, ці проста выбіць на існуючым другое імя... І побач два помнікі не паставіш. Значна лепш захавець прах у калумбарнай нішы, дзе і партрэт, і імя, і паставіць яе можна ў любым месцы ўчастка. У Польшчы, напрыклад, 30 крэматоў, у кожным ваяводствам свой. У Чэхіі з амаль такой жа колькасцю насельніцтва, як і ў Беларусі, — 36 крэматорыяў. А ў нас — адзін. Нашы людзі таксама калі-небудзь усвядомяць неабходнасць крэмацыі. Яшчэ два гады таму мы крэміравалі каля 25 % памерлых, цяпер ужо палову. Гадоў праз 20–30, думаю, дакладна будзем крэміраваць 90 % памерлых.

здараецца і такое. Тады людзей пускаюць. Вось толькі на машыне заехаць ноччу не дазваляць.

— Такі рэжым працы ўстанавілі, каб папярэдзіць крадзяжы. Хоць афіцыйна супрацоўнікі могілак не нясуць адказнасці за захаванасць надмагільных збудаванняў, — дадаў дырэктар.

Акрамя крадзяжоў, хоць і вельмі рэдка, але здараюцца на могілках і самавольныя

мя таго, могілкі азеляняюць, фармуюць дрэвы і кусты, косяць траву.

У абавязках арганізацыі таксама вываз смецця з кантэйнерных пляцовак, пілаванне сухіх дрэў, рамонт знешняй агароджы могілак. Усё гэта робіцца за кошт дзяржавы. Аднак калі сваяк памерлага папросіць знішчыць дрэва, якое, напрыклад, каранямі ўздымае магілу, гэтая паслуга ўжо будзе платнай.

Смецце пасля рамонту ці прыборкі на пагостах вывозяць адпаведныя службы. Старыя вянкi і кашы з магіл збіраюць

хадзіць на магілы хоць бы два разы на год: вясною на Радаўніцу і восенню на Дзяды.

З будаўнічым смеццем пасля рамонту месцаў пахавання крыху прасцей. Яго здаюць на ўтылізацыю, за што трэба плаціць грошы.

— Таму мы і бяром з людзей ці арганізацый плату за ўтылізацыю будаўнічых адходаў пасля работ на магіле, — растлумачыў дырэктар спецкампаніі. — Мы, напрыклад, адпрацаваны бетон вывозім і плацім за яго перапрацоўку ў шчэбень.

На аднаго, двух ці чатырох

Родныя і сваякі памерлых павінны самі клапаціцца пра стан пагостаў і тэрыторыі паміж участкамі пахаванняў.

— Сачыць за захаванасцю калумбарных ніш, пліт і надмагільных збудаванняў, своечасова рамантаваць і фарбаваць іх, а таксама мяняць разбураныя элементы павінны людзі, якія ўстанавілі гэтыя помнікі, — падкрэсліла Марына Тоўсцік. — Яны таксама павінны клапаціцца пра чысціню на ўчастку. Даглядаць газон, кветнік ці жывую агароджу на магіле. За плату можна таксама заключыць дагавор на выкананне ўсіх гэтых работ спецыялізаванымі арганізацыямі.

Дарэчы, знешні выгляд помнікаў і агароджы, а таксама памеры самога пагоста па сучасных правілах павінны адпавядаць стандартам. Участак для аднаго пахавання — гэта плошча 1,4 x 2,3 метра, для двух — 2 x 2,3, для трох — 3 x 2,3, для чатырох — 4 x 2,3. Вышыня помніка не больш як 1,8 метра і агароджа не вышэй за 40 сантыметраў.

— Старыя помнікі дазвалялася рабіць іншых памераў, і мы не прымушаем сваякоў зносіць іх і рабіць па новых правілах. Іншая справа, калі хочуць паставіць новую надмагільную пліту ці агароджу. Іх прыйдзецца выканаць у адпаведнасці з

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар. «МС».)

Юлія ОГНЕВА:

«Я не проста прыгожая вядучая ў чырвоным касцюме»

У мінулыя выхадныя на СТБ адбылася прэм'ера — у нядзелю ў эфіры з'явілася інфармацыйна-аналітычная праграма «Тыдзень», якая расказвае пра падзеі сямі апошніх дзён. Новая студыя, новыя дэкарацыі, новая графіка, а галоўнае — новая вядучая. Як абяцаюць на тэлеканале, гэта будзе аўтарскі погляд на тое, што адбылося ў краіне і свеце, а таксама эксклюзіўныя інтэрв'ю і рэпартажы, ключавыя ньюсмейкеры і экспертныя меркаванні. Рэпарцёрскі фармат перадачы з вострымі фармулёўкамі яркай вядучай Юліі ОГНЕВАЙ ужо паспелі ацаніць глядачы.

— Юля, прабачце за гэта параўнанне, але вы вельмі падобная на расійскую вядучую «Вынікаў тыдня з Ірадай Зейналавай» на НТБ...

— Яшчэ мяне параўноўваюць з Марыяй Кісялёвай і нават Ганнай Чапман... Мне здаецца, якім бы ты ні быў у кадры, пазбегнуць параўнання з кімсьці іншым цяжка. Тыя, хто мяне ведае даўно — з універсітэта, па ранейшай рабоце, а навінамі я займаюся ўжо амаль 15 гадоў, пацвердзяць, што гэта мой не экранны, не надуманы вобраз. Я такая насамрэч. Праграма максімальна набліжаная да таго, каб назваць яе аўтарскай — мой напор, мае тэксты.

— На тэлебачанне вы прыйшлі крыху больш за тыдзень таму...

— Так. Пасля ўніверсітэта я працавала ў медыя-холдынгу «Мінск-Навіны» — пераважна на «Радыё-Мінск», але пісала і для газеты «Мінскі кур'ер», і для агенцтва навін. Была спачатку карэспандэнтам, пасля рэдактарам, узначальвала дырэкцыю ранішніх праграм, потым кірвала аддзелам навін. Затым быў перыяд, калі працавала вядучай навін на радыёстанцыях «Мелодыі века» і «Бі-Эй». А апошнія чатыры гады была аглядальнікам у інфармацыйным агенцтве БелТА. Зрэшты, я асэнсавана ішла працаваць журналістам: хацелася пабыць не кіраўніком, а выканаўцам. У БелТА, дарэчы, як нідзе, разумееш, што ў журналіста няма права на памылку. Твае навіны — першакрыніца для многіх выданняў. Калі памыліўся ты, памыліліся ўсе астатнія. І гэта работа дала грунтоўны падмурак для сённяшняга майго праекта. На тэлебачанне мяне запрасілі ў якасці, як бы моцна гэта ні гучала, вядомага журналіста. У мяне ёсць «Залатая Літара» ў намінацыі «Найлепшы рэпарцёр», якую я атрымала ў 2016 годзе. Гэта быў своеасаблівы вынік на гэтым этапе кар'еры, і ён даў мне ўпэўненасць, што ў гэтай галіне я ўмею калі не ўсё, то многае. Праграма «Тыдзень» задумвалася як аўтарская, з журналістам у якасці вядучай, і хоць так ці інакш мяне называюць вядучай, я пазіцыяную сябе найперш як журналіста. Я сама буду рабіць сюжэты, разбірацца ў тэме, рыхтаваць пытанні і інтэрв'юіраваць спікераў. Мне важна захаваць журналісцкі складнік у маёй рабоце.

— Вядома, што прыйсці на тэлебачанне і пачаць працаваць у кадры з нуля вельмі няпроста...

— Калі я працавала на радыё, займалася тэхнікай мовы. Мне дапамагаў наш знакамі-

ты майстар Уладзімір Ільч Курган. Акрамя гэтага, у мяне ёсць пэўныя тэатральныя навыкі. «Драмгурток, гурток па фота, а яшчэ мне пець ахвота» — гэта пра мяне ў школьны час. Дзевяць гадоў іграла на цымбалах, фартэпіяна, наведвала тэатральную студыю — усё гэта цяпер дапамагае. Водгукі, дарэчы, пасля першай праграмы былі станоўчыя. Але, зразумела, што ў дасканаласці няма мяжы, і я ўсведамляю, што дзевяццаць над сабой працаваць.

— Спадабаліся сабе ў першай праграме?

— Я дастатковы крытычны чалавек, і спадабацца мне няпроста, тым больш самой сабе. Але на мой погляд, усё выглядала як мае быць. Ведаю, што сябры і знаёмыя ў любым выпадку скажуць «Ваў, ты крутая!», таму не вядуся на захапляльныя водгукі. Ёсць блізкія сяброўкі, ад якіх я заўсёды чакаю праўду. І мне здаецца, яны мне яе сказалі: у цэлым нядрэнна, нягледзячы на тое, што ёсць няроўнасці. І калі ўкласці шмат працы, намаганняў, сіл, то гэта будзе добрая перадача.

— У адным з сюжэтаў вам не толькі давялося наведваць кароўнік, але і першы раз у жыцці падаць карову. Трэба прызнаць, не кожная вядучая на такое пагодзіцца...

— Нельга сказаць, што раней я не бачыла кароў. Хоць я нарадзілася ў Мінску і была дастаткова гарадскім, рафінаваным дзіцем, у маім дзяцінстве была вёска ў самым класічным разуменні: з каровамі, гусямі, курамі, з сырадомам. Лета я праводзіла там, пасвіла статак з дзядулем, праўда, сама кароў не даіла... Так, у кароўніку быў своеасаблівы журналісцкі экстрым, але такая мая задача — каб падобныя сюжэты меліся ў кожнай праграме.

— Асабіста вам што больш цікава: такі рэпартажны экстрым ці інтэрв'ю, скажам, у парламенце?

— Інтэрв'ю ў парламенце ці з міністрамі — гэта звыклая праца. А вось паездкі ў кароўнік — новае для мяне. І я ўдзячная, што нарадзілася такая ідэя, калі частка праграмы будзе звязана з жывымі паездкамі на месца падзей.

— Раскрыеце планы, чым у найбліжэйшы час збіраецеся здзівіць глядача?

— Магчыма, на гэтым тыдні будзе нешта спартыўнае. Абяцаю, што ў кожнай праграме з'явіцца сюжэты, дзе я стану часткай таго, што адбываецца ў той ці іншай сферы нашага жыцця.

— Такі бойкі і нават крыху агрэсіўны стыль падачы навін — патрабаванне сённяшняга часу?

— Я не магу сказаць, што ўся журналістыка павінна быць такой. Мяркую, у кожнага тэлеканала мусяць быць пэўныя праграмы, а ў іх — свой пазнавальны твар. Спадзяюся, праграма «Тыдзень» у маім выкананні запомніцца глядачам. Яна можа падабацца, можа не падабацца, галоўнае, каб не пакінула людзей раўнадушнымі. Так ці інакш, камусьці стыль падачы здаецца рэзкаватым, навіязлівым, але зараз такі свет: ён дынамічны, жорсткі, імкліва мяняецца. Не пра ўсе падзеі можна казаць з усмешкай на твары.

— У праграме не толькі новы фармат і новая вядучая, але і цікавая аператарская работа...

— Так, мы стараемся ўзяць усё самае лепшае і сучаснае, што ёсць на сёння. Гэта і здымкі з квадракоптара, і камера, якой можна здымаць падчас руху. Усё гэта будзе максімальна задзейнічана. Мы за сучасную карцінку, за сучасную вядучую, за сучасную падачу навін. Аператарскую работу будзем максімальна арганізоўваць такім чынам, каб у глядача ствараўся эфект прысутнасці.

— У стартвай праграме мелася сур'ёзная заяўка на інтэрв'ю з кампетэнтнымі спікерамі, сярод якіх старшыня Савета Рэспублікі Міхаіл Мясніковіч, старшыня Палаты прадстаўнікоў Уладзімір Андрэйчанка, міністр інфармацыі Аляксандр Карлюкевіч...

— Так, у кожнай нашай праграме будзе вялікае інтэрв'ю. Каму, як ні міністрам, іншым вір-персонам, расказваць пра тое, што адбываецца ў галіне, за якую яны адказныя. Праграма выніковая, таму і замежных навін мы не пазбегнем. Але мы пераважна арыентаваны на тое, каб расказваць, што адбываецца ў нашай краіне. А паколькі ў нас сталічнае тэлебачанне, то ў кожнай праграме будзе сюжэт пра тое, што хвалюе мінчан. За маімі плячыма, за маім чырвоным касцюмам вялікая каманда прафесіяналаў, якія дапамагаюць зрабіць усё гэта якасна і маштабна.

«Калі ішла на кастынг ад вуліцы Кірава ўздоўж набярэжнай Свіслачы на Камуністычную, рабіла два крокі наперад і адзін назад...»

— Касцюм, дарэчы, заўсёды будзе чырвоны?

— Не. А вось чырвоная памада будзе заўсёды. Такі мой вобраз, і ён з'явіўся ў працэсе падрыхтоўкі праграмы. Паглядзеўшы на мяне у кадры, вырашылі рызыкнуць і зрабіць вобраз яркім. Прышлося высветліць, ці зможа мая знешнасць вытрымаць выпрабаванне чырвоным касцюмам і чырвонай памадай перад камерай. Усё атрымалася, як бачыце. Таксама колер валасоў зрабілі цягнейшы. І калі Ірада Зейналава, з якой вы мяне параўноўваеце, заўсёды ў касцюме аднаго колеру — чорнага, у мяне ў розных праграмах будуць розныя ўборы: і штаны, і спадніцы.

Вяртаючыся да каманды нашай перадачы, зазначу, што працаваць у БелТА мне было проста, бо канчатковы прадукт залежаў толькі ад цябе. На тэлебачанні складаней, тут не ўсё залежыць ад мяне. Але разумееш, што заўсёды ёсць той, хто можа цябе падтрымаць.

— І ў той жа час, той, хто можа зрабіць лепш за вас...

— Я не прэтэндую, каб мой сюжэт у праграме быў найлепшым. Я — візітоўка гэтай праграмы. А за мной журналісты Алена Сырова, Таццяна Рэвізорэ, Яўген Горын, рэжысёры Станіслаў і Крысціна Яркіны-Маскалёвы, Ніна Ліпская, Антон Ганчар, відэаінжынер Дзяніс Зубовіч, аператары, грымёры, стылісты. Вялікі дзякуй намесніку дырэктара дырэкцыі спецпраектаў Вользе Сахара-

вай. І, канешне, генеральнаму дырэктару, Ігару Луцкаму, за тое, што паверыў у мяне. Увогуле, вялікая каманда робіць гэту праграму. Так здарылася, што мне пашчасціла быць вядучай і мой твар, мой тэмперамент, мае якасці ўдала спляліся ў гэты экранны вобраз.

— Калі ішлі на тэлебачанне, не было боязі, што вашу працу будуць разглядаць пад мікраскопам, асабліва калегі, якія шмат гадоў працуюць на тэлебачанні, і таксама хацелі б у кадр, але ўзялі вас?

— Зразумела, была такая боязь. Калі ішла на кастынг ад вуліцы Кірава ўздоўж набярэжнай Свіслачы на Камуністычную, рабіла два крокі наперад і адзін назад... Я раней ніколі не ўяўляла сябе ў кадры, у мяне не было тэлевізійнага вопыту, экраннага вобразу. І мне нічога не заставалася, як быць самой сабой. На першым кастынгі я павінна была прачытаць чужы тэкст, пасля быў другі кастынг, для якога я напісала свой. Тады і прынялі рашэнне, што я буду працаваць над праграмай.

— Усюдыіснасць вядучых такіх праграм здзіўляе: за тыдзень паспяваюць пабываць у шматлікіх месцах і зняць мноства сюжэтаў. Наколькі гэта складана і як з такім графікам знаходзіць час для сям'і?

— Я прыйшла ў праграму не самазаспакоіцца і спачываць на лаўрах. Я не проста прыгожая вядучая ў чырвоным касцюме. І з першага дня падрыхтоўкі праграмы я працавала дастаткова напружана. Не сакрэт, што мне яшчэ трэба шмат прайсці ў спасціжэнні тонкасцяў тэлевізійнай кухні. Але як жартуюць мае знаёмыя, да мяне можна падключыць правады, і я буду асвятляць горад: маёй прыроднай энергіі хапае на ўсё.

Мая сям'я — гэта муж і сын, якому дзевяць гадоў. На шчасце, у нас ёсць мае бацькі, якія вельмі дапамагаюць. Спадзяюся, што ўдасца графік арганізаваць такім чынам, каб паспяваць усё. Сям'я для мяне ўсё роўна на першым месцы. Тым больш што час адпачыць ёсць: наступны дзень пасля эфіру, панядзелак — дастаткова вольны, калі можна не спяшаючыся праглядзець навіны, спланаваць наступную перадачу, паслухаць заўвагі і прапановы калег.

— Як, дарэчы, калегі ацанілі першую праграму?

— Адзначылі, што раней на СТБ нічога такога не было. А на беларускім тэлебачанні ўвогуле выніковых аналітычных праграм з жанчынамі-вядучымі не выходзіла ніколі. Таму гэта ў любым выпадку цікава. Пахвалілі, што ў нас было шмат эксклюзіваў. Таму мне здаецца, калі працягваць у тым жа тэмпе, мы завааем новага глядача і пашырым сваю аўдыторыю.

Алена КРАВЕЦ.

Гучныя прэм'еры

«ЧАСЦІНКА СУСВЕТУ»
АНТ, з 16 красавіка

Фільм Валерыя Тадароўскага і Алены Званцовай анансаваны як «касмiчны трылер, у якім ёсць каханне, падзвіг, сяброўства і здрада». Здымкі 8-серыйнай гісторыі, дарэчы, праходзілі на тэрыторыі Цэнтра кіравання палётамі ў Зорным гарадку, а таксама ў сапраўднай сурдакамеры (гукаізаляванае памяшканне, дзе трэніруюцца касманаўты), і акцёры некалькі месяцаў займаліся на трэнажорах, каб звыкнуцца з імітацыяй бязважкасці.

...Тры касманаўты адпраўляюцца на арбіту, каб аб'яднацца з амерыканскімі астранаўтамі і ліквідаваць на МКС наступствы сур'ёзнай аварыі. У склад касмічнай тройцы ўваходзіць былы бізнесмен, які займаўся касмічнай оптыкай, Андрэй Каманін. Калегі па экіпажы новаму напарніку, мякка кажучы, не рады, а жонка Андрэя напярэдадні палёту паведаміла, што хакае іншага, але пагадзілася яшчэ нейкі час іграць ролю вернай жонкі... І яшчэ невядома, чые выпрабаванні будуць цяжэйшымі — тых, хто працуе на арбіце, альбо тых, хто чакае на Зямлі.

«НАЙЛЕПШЫ» ТЫДЗЕНЬ МАЙГО ЖЫЦЦЯ

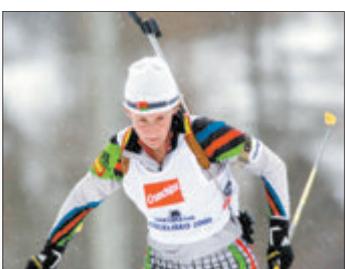
«Беларусь 2», з 17 красавіка

Камедыйны серыял на тэму «сямейнага вэрхалу». У цэнтры яго — закаханыя Ігар і Вольга, якія хутка збіраюцца пажаніцца. Бацькі нявесты прапануюць пары апошні тыдзень перад вяселлем пажыць у іх доме. І тут высвятляецца, што будучыня не будзе бяскрыўднай: бацька нявесты, армейскі генерал, ніяк не хоча прымаць зяця-кандытара, які нават не служыў...

«БІЯТЛОН.ВУ. ЭСТАФЕТА ПАКАЛЕННЯ»

«Беларусь 1», 19 красавіка

Спартыўны журналіст Ганна Эйсмант мае багаты вопыт здымак дакументальных фільмаў: яна расказвала глядачам эксклюзіўныя гісторыі Руслана Салея, Якава Шапіры, Максіма Мірнага, Віталія Шчэрбы. Новы фільм — пра шлях беларускага біятлона ад распаду СССР да сучаснасці.

Знакамітыя страляючыя лыжнікі Уладзімір Драчоў, Святаплана Парамыгіна і іншыя ўспомнілі, як у 90-я за ўласны кошт «даставалі» лыжы і выходзілі на старт у самых танных касцюмах; чатырохразовая алімпійская чэмпіёнка Дар'я Домрачава расказала аб сваім з'яўленні ў камандзе Беларусі, а прадстаўнікі Беларускай Федэрацыі біятлона — пра эксперыментальную праграму выхавання новай біятлоннай змены

Панядзелак, 16 красавіка

1 Беларусь 1

6.55 Меладрама «Пасля цябе» (16+).
9.00, 12.00, 15.00 Навіны.
9.10 «Галоўны эфір».
10.20 Меладрама «Світанне на Сантарыні» (16+).
12.10, 15.10 Меладрама «Любімая настаўніца» (16+).
21.00 «Панарама».
21.45 Меладрама «Параненае сэрца» (16+).

2 Беларусь 2

7.00 Фільм для дзяцей «Бяляначка і Розачка» (12+).
8.10, 18.35, 22.00 «Тэлебарометр».
8.40 «Капейка ў капейку» (12+).
9.20 «Камень, нажніцы, папера» (16+).
9.50, 20.00 Серыял «Зразумець. Дараваць» (16+).
10.50 «Спатканне з будучыняй» (16+).
11.50 «Калі мы дома». Скетчкам (16+).
12.20 Меладрама «Які абрыдзеў» (12+).
14.05 М/с «Качыныя гісторыі» (0+).
15.20 Анімацыйны фільм «Карпарацыя монстраў» (0+).
16.50 Маст. фільм «Жахі» (12+).
19.15 «Суперлато».
20.55 «Паненка-сялянка» (16+).
22.05 «КЕНО».
22.10 Маст. фільм «Джобс: імперыя спакусы» (12+).
0.15 «Хадзі суды і танцуй».
0.20 «Сыграй мяне, калі зможаш» (12+).

3 Беларусь 3

7.30, 12.20 «Беларуская кухня». Груза. Маннік.

8.00, 12.00, 19.55 Навіны культуры.
8.15, 12.15 Гэты дзень.
8.20 М/ф (0+).
8.40 «Сэрцы чатырох». Маст. фільм (12+).
10.05 «Я хачу гэта ўбачыць!» Нарач (6+).
10.35 «Прыдуркі». Камедыя (12+).
12.50 «Беларусь як песня». Ансамбль «Чараўніцы».
13.15 «Нацыянальны хіт-парад».
14.10 «Наперад у мінулае».
14.35 «Экіпаж». Драма (12+).
16.55 Песенны цыкл Алега Молчана «Малітва» на вершы Янкі Купалы.
18.25 «Следапыт». Прыгоды (12+).
20.10 «Тэатр у дэталю». Спектакль Беларускага дзяржаўнага маладзёжнага тэатра «Саша, вынясі смецце».
20.40 «Калыханка» (0+).
21.05 «Зніклая экспедыцыя». Маст. фільм (12+).
23.15 «Святло далёкай зоркі». Памяці мастака Барыса Аракчэева.

5 Беларусь 5

6.55 Футбол. Чэмпіят Англіі. «Ньюкасл» — «Арсенал».
8.45, 18.55 Хакей. КХЛ. Фінал. «Ак Барс» (Казань) — ЦСКА (Масква).
10.45 Вынікі тыдня.
11.25 Мастацкая гімнастыка. Этап Кубка свету. Пезаро.
13.25 Тэніс. WTA. Лугана. Фінал.
15.10 Футбол. Чэмпіят Англіі. «Манчэстэр Юнайтэд» — «Вест Бромвіч».
17.10 Мастацкая гімнастыка. Этап Кубка свету. Пезаро.
18.15 Час футбола.
21.25 Гульні «навыраст».
21.55 Футбол. Чэмпіят Англіі. «Вест Хэм» — «Сток Сіці». (У перапынку — Спорт-цэнтр.)

23.55 Футбол. Чэмпіят Англіі. Агляд тура.

АНТ

7.00, 9.00, 16.00, 20.30 Нашы навіны.
7.10 Драма «Права на скачок» (12+).
9.10 «Контур».
10.00 «Жыць здорава!» (12+).
11.10 «Модны прыгавор» (12+).
12.25 «Геніі і ліхадзеі» (12+).
13.10 «Адваротны адлік». «Скарбы Радзівілаў. Згублены след» (12+).
13.55 «Давай пажэнімся!» (16+).
14.55 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
16.20, 19.00 Серыял «Часцінка сусвету» (16+).
18.55 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
21.10 Драма «Нябесны суд» (12+).
23.10 Меладрама «Жорсткі романс» (12+).

СТБ

6.00 «NEXT-2». Серыял (16+).
8.50 «Тыдзень».
9.50 «Вялікае снаданне» (12+).
10.25 «Тыдзень спорту».
10.55 Камедыя «Махляры» (12+).
12.35 Дакументальны спецпраект (12+).
13.30, 16.30, 19.30 «24 гадзіны».
13.40 Камедыя «Безразважна закаханы» (12+).
15.20 «Цэнтральны рэгіён».
15.50, 16.40 «Сляды апосталаў». Серыял (12+).
19.55 «СТБ-спорт».
20.00 Драма «Ізгой» (12+).
22.20 Камедыя «Белья рося» (12+).

23.45 Леанард Коэн: канцэрт у Дубліне (16+).

МІР

6.00 Серыял «АСА» (16+).
7.50, 8.05, 10.05, 13.15 Серыял «Тульскі Токараў» (16+).
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Навіны (бягучы радок).
14.00, 4.05 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
15.00 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
16.15 «Гульня ў кіно» (12+).
17.10, 2.10 Серыял «Вяртанне Мухтара-2» (16+).
19.20 Серыял «Пятніцкі» (16+).
22.10 Маст. фільм «Арфа для каханай» (12+).
0.00 Навіны (бягучы радок) у поўнач.
0.10 Маст. фільм «Маё каханне» (6+).
1.40 «Іншы свет» (16+).

РТР-Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
10.55 Надвор'е на тыдзень.
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.40 «Пакой смеху». (16+).
12.40 «Коды Курчатава» (12+).
13.45 «Наша справа». (16+).
14.35 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу. (12+).
15.45 «60 хвілін». Ток-шоу.
17.35 «Лёс чалавека». (12+).
18.45 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір». (16+).
20.40 Серыял «Бязрозка». (12+).
22.30 Серыял «Каменская». (16+).
0.05 «Вечар з Уладзімірам Салаўёвым».
5.55 «Астрапрагноз».
6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.

6.10, 7.10 Серыял «Час Волкава». (16+).
8.10 Серыял «Мухтар. Новы след». (16+).
9.00 Серыял «Сужэнцы». (16+).
9.45 «За гранню». (16+).
10.25 Серыял «Вуліцы разбітых ліхтароў». (16+).
12.00 «Чакай мяне». (12+).
13.25, 18.25 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
14.05, 16.35 Серыял «Брацнікі». (16+).
17.25 «Ты не паверыш!» (16+).
19.40 Серыял «Марскія д'яблы. Смерч». (16+).
21.15 Серыял «Пяць хвілін цішыні». (12+).
23.00 «Вынікі дня».
23.30 Серыял «Агенцтва схаваўных камер». (16+).
0.00 «Гісторыя міліцыі ў асобах». (12+).

8 канал

7.00, 16.00, 19.35, 21.00, 23.55 «Надвор'е».
7.05 «Сябры дзядулі Марка» (0+).
7.30, 23.10 Серыял «Камісар Рэкс» (12+).
8.15 Серыял «Макс» (12+).
9.00, 19.40 Серыял «Я пачуў цябе» (16+).
10.10 Камедыя «Рыбка па імені Ванда» (16+).
12.00 «Сад і агарод».
12.20 Серыял «Каханне цудоўнае» (16+).
14.00 Драма «Прыстанак Евы» (16+).
16.05 Для дзяцей «Адказваяка» (0+).
16.05 «Мультипарад» (0+).
16.30 «Здароўе».
17.15 Серыял «Анэлы» (16+).
18.45 Серыял «Абаронца» (16+).
20.50 «Вечарніца» (0+).
21.05 Драма «Колер сакуры» (18+).

ВТВ

6.00 «Турбаміксер» (16+).
7.00 Скетч-шоу «6 кадраў» (16+).
8.15, 19.00, 23.40 «Уральскія пельмені». (16+).
9.00, 3.00 М/ф «Марын і яго сябры». (0+).
9.30, 3.25 М/ф «Скубі Ду». (6+).
10.00, 3.50 М/ф «Маша і Мядзведзь». (0+).
10.20 «Ералаш» (6+).
11.20 Камедыя «Бунт вушастых». (12+).
13.10 Фэнтэзі «Пітэр Пэн». (12+).
15.20 Анімацыйны фільм «Шрэк». (12+).
17.10 Анімацыйны фільм «Шрэк-2». (12+).
20.40 Фантастыка «Трансформеры-3: цёмны бок Месяца». (12+).
1.00 Жахі «Плецы чалавек». (16+).
4.00 «Лаві момант» (16+).
5.00 «Дурні і дарогі» (16+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 10.00, 15.00, 19.30, 23.15 Навіны культуры.
6.35 «Легенды сусветнага кіно». Іван Пераверзеў.
7.05 «Эфект матылька». Дак. серыял.
7.35 «Архіўныя тайны». Дак. серыял.
8.05 «Злачынства лорда Артура». Маст. фільм.
9.30 «Рускі стыль». «Армія».
10.15, 17.45 «Назіральнік».
11.10, 23.35 ХХ стагоддзе. «Бенефіс Людмілы Гурчанкі». 1978.
12.35 «Мы — грамацеі!»
13.20 «Белая студыя».
14.00, 17.30, 2.35 Сусветныя скарбы.
14.15 Чорныя дзіркі. Белья плямы.
15.10, 1.40 Манрэальскі сімфанічны аркестр. І. Брамс. Канцэрт для скрыпкі з аркестрам рэ мажор.

16.05 «На гэтым тыдні... 100 гадоў таму. Нефрантавыя нататкі».
16.30 «Агора». Ток-шоу.
18.45 «Астравы». Барыс Бабачкін.
19.45 Галоўная роля.
20.05 «Правілы жыцця».
20.30 «Добрай ночы, малыя!»
20.45 «Мільённы год». Дак. фільм.
21.35 «Саці. Нясумная класіка...»
22.20 «Медычы. Уладары Фларэнцыі». Серыял (18+).
0.55 «Феномен Кулібіна». Дак. фільм.

Настальгія

6.00 Маст. фільм «Сэрцы чатырох» (12+).
7.35 Фільм-канцэрт «Вас запрашае Сафія Ратару». 1985 год (12+).
8.50 М/ф «Пластылінавая вара» (6+).
9.00 «Быў час». 2009 год (16+).
10.00 Маст. фільм «Дзённы цягнік» (16+).
11.35 «Час пік» з Андрэем Разбашам. 1995 год (12+).
12.00 «Вясёлыя рабяты». «Маладзь і музыка». 1986 год (12+).
13.20 «Вакол смеху». 1979 год (12+).
14.50, 17.15, 20.40, 21.40, 23.00, 1.20, 3.40, 5.00 Музычная настальгія (12+).
15.00 Маст. фільм «Звычайная гісторыя» (16+).
17.25 «Рок-н-рол ТБ». 1992 год (16+).
18.00 «СеваАлогія» з Севам Наўгародцавым: «Дип Пёрпл». 2005 год (18+).
19.15 «Мы Вас любім!» Канцэрт гурта «Воскресеніе». 1994 год (16+).
20.25 «Перапынак». Маст. фільм (12+).
21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
22.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).

0.05 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1956. 1-я частка. 2008 год (16+).
1.30 Маст. фільм «Не сышліся характарамі» (16+).
2.50 М/ф «Казка для Наташы» (6+).
4.00 «Колба часу» (16+).

EuroSport 1

2.30, 5.30, 10.00, 13.30, 1.30 Веласпорт. Гонка Amstel Gold.
4.00, 8.30, 12.00, 17.45, 2.30 Супербайк. Этап чэмпіянату свету.
7.00, 16.15, 19.30 Футбол. Чэмпіят MLS.
9.30 «Гісторыі чэмпіёнаў».
11.00 Веласпорт (трэк). Шэць дзён Мальбэргі.
15.00, 0.30 Веласпорт. «Тур Альп».
19.00 Аўтагонкі. Формула Е.
21.00 Зімовыя віды спорту. «У пагоні за гісторыяй».
21.30 Футбол. «ФІФА».
21.45 «Гісторыі чэмпіёнаў».
22.15 Алімпійскія гульні. «Гонка тэхналогій».
23.15 Алімпійскія гульні. «Захапляльныя моманты».
0.15 Watts.

Кінакамедыя

1.00 Вампіркі. (16+).
2.45 Інструкцыі не даюцца. (12+).
5.10 Вайна полаў. (16+).
6.55 Ажаноса з першай сусраччай. (16+).
8.40 Таксі. (16+).
10.20 Таксі-2. (16+).
12.00 Чумавыя боты. (16+).
14.00 Таўстун на рынку. (12+).
16.00 Ашаламляльныя фантазіі Чарлі Свона-Трэцяга. (16+).
17.30 Джэй і Маўклывы Боб наносяць удар адказ. (16+).
19.30 Джулі і Джулія: гатуем шчасце па рэцэпце. (16+).
21.45 Мамчын сыноч. (12+).
23.40 Выкрутасы. (12+).

ТБЗ

6.00 М/ф (6+).
7.40 «10 самых» (16+).
8.10 «Доктар I...» (16+).
8.40, 18.55, 2.10 «Асколі». Серыял (16+).
10.25, 3.55 «Судовыя страсці». Дак. серыял (16+).
12.05 «Асцярожна, махляры!» (16+).
12.40 «Без падману» (16+).
13.30 «Сёмы госць». Дэтэктыў (12+).
15.20 «Нераскрытыя тайны» (16+).
16.15 «Мой герой» (12+).
17.05 «Развітанне» (16+).
18.00 «Убачыць Амерыку і памерці». Дак. фільм (12+).
20.55 «Паненка і хуліган». Серыял (12+).
21.55 «Нераскрытыя тайны» (16+).
22.55, 5.30 «Уся праўда» (16+).
23.30 «Грань». Серыял (16+).
0.15 «Правілы здыму. Метад Хітча». Камедыя (12+).

TV 1000 ТБ1000

6.10 Прыгоды Шаркбоя і Лавы (12+).
8.00 Аددаны садоўнік (16+).
10.30 Мой хлопчык (12+).
12.30 Смурфікі (12+).
14.30 Госця (12+).
16.55 Авіятар (12+).
20.10 Кірмаш ганарыстасці (12+).
23.00 Спіс Шындлера (18+).
2.30 Сківіцы-2 (16+).
4.25 Вёска праклятых (16+).
6.20 Ледакол (12+).
8.45 Іронія лёсу. Працяг (12+).
10.55 Каўказскае трыя (12+).
12.35 Зорка чароўнага шчасця. 1-я серыя (16+).
14.20 Мой хлопец — анёл (16+).
16.20, 4.20 Дазвольце цябе пацалаваць... На вяселлі (12+).

18.10 Галоўны (12+).
20.20 Памяць восені (16+).
22.20 Поп (16+).
0.50 Крыніца (12+).
2.35 Галасы вялікай краіны (6+).

National Geographic

6.00, 14.50 Найбуйнейшы ў свеце рамонт. (12+).
6.50 Суперзбудаванні. (12+).
7.40, 13.20 Неверагодны доктар Пол. (16+).
8.30, 11.40, 16.25, 20.25 Аўта-SOS. (12+).
9.15 Скануючы час. (12+).
10.05 Найцяжэйшы ў свеце рамонт. (12+).
10.55 Золата Юкана. (12+).
12.30 Парыў. (12+).
14.05 Міжнародны аэрапорт Дубай. (12+).
15.40, 19.35, 0.20, 2.45 Расследаванні авіякатастроф. (16+).
18.00, 22.00, 1.05, 4.20 Прывіды Чорнага мора. (12+).
18.50, 1.55 Лініі Наска: расшыфравана. (12+).
22.45 Другая сусветная вайна: пекла пад вадой. (16+).
23.35 Крывавая казкі Таўэра. (16+).
5.10 Цуды інжынерыі. (12+).

Discovery Channel

8.00, 17.05, 22.00, 4.40 Махінатары.
8.50, 15.15, 21.00, 6.20 Як гэта ўстроена?
9.45, 16.10, 23.00, 3.50 Паляўнічыя на склады.
10.40 Гульня на жыццё.
13.25, 19.00, 5.30 Хуткія і гучныя.
14.20 Разбуральнікі легенд.
18.00 Загадкі планеты Зямля.
20.00, 1.00 Залатая ліхаманка.
0.00 Круты віраж.
2.00 Салдаты няўдачы.
2.55 Вулічныя гонкі.
7.10 Выжыць любой цаной.

Аўторак, 17 красавіка

1 Беларусь 1

6.55 Меладрама «Дзядуля». (12+).
8.50 Слова мітрапаліта Паўла на Радаўніцу.
9.00, 12.00, 15.00 Навіны.
9.10, 12.10, 15.10 Серыял «Бывай, каханая». (16+).
17.20 Меладрама «Атэль шчаслівых сэрцаў». (12+).
21.00 «Панарама».
21.45 Меладрама «Пасля цябе» (16+).

2 Беларусь 2

7.00 М/с «Фіксікі» (0+).
7.35 Фільм для дзяцей «Пярсецёнак княгіні Ганны» (6+).
9.00, 20.40 «Тэлебарометр».
9.05 «Свет навыварат». (16+).
10.15 Маст. фільм «Джобс: імперыя спакусы» (12+).

12.20, 22.05 «Арол і рэшка. Юбілейны». (16+).
13.15 «Паненка-сялянка». (16+).
14.20 «Бітва салонаў». (16+).
15.20, 23.05 Серыял «Найлепшы тыдзень майго жыцця». (16+).
16.10 «Спатканне з будучыняй». (16+).
17.10 «Багіня шопінгу». (16+).
18.10 Драма «Баявы конь» (16+).
20.45 «Абмен жонкамі». (12+).
22.00 «Спортлато 6 з 49», «КЕНО».

ВТВ ВТВ

6.00 «Турбаміксер» (16+).
7.00 Скетч-шоу «6 кадраў» (16+).
8.15, 19.00, 23.40 «Уральскія пельмені». (16+).
9.00, 3.00 М/ф «Марын і яго сябры». (0+)
9.30, 3.25 М/ф «Скубі Ду». (6+)
10.00, 3.50 М/ф «Маша і Мядзведзь». (0+)
10.20, 2.10 «Ералаш» (6+).
10.40 Анімацыйны фільм «Варушы ластамі!» (0+).
12.00 Фантастыка «Трансформеры». (12+).
14.50 Фантастыка «Трансформеры: помста паўшых». (12+)
17.45 Фантастыка «Трансформеры-3: цёмны бок Месяца». (12+).
20.40 Фантастыка «Трансформеры: эпоха вынішчэння». (12+).
23.50 Серыял «Татавы дочки» (12+).
1.20 «Кіно ў дэталю» (16+).
4.00 «Лаві момант» (16+).
5.00 «Дурні і дарогі» (16+).

Культура Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 10.00, 15.00, 19.30, 23.15 Навіны культуры.
6.35 «Легенды сусветнага кіно». Элізабэт Тэйлар.
7.05 «Пешшу...» Масква забароненая.
7.35, 20.05 «Правілы жыцця».
8.05 «Апошні візіт». Маст. фільм.
9.15 «Рускі стыль». «Багема».
9.40, 19.45 Галоўная роля.
10.15, 17.45 «Назіральнік».
11.10 XX стагоддзе. «Мы пасябравалі ў Маскве. Фестываль моладзі і студэнтаў». Дак. фільм.
12.15, 15.45 Сусветныя скарэбы.
12.30 «Геній».
13.00 «Саці. Нясумная класіка...»
13.40, 20.45 «Мільённы год». Дак. фільм.

ЗВЯЗДА

3 Беларусь 3

7.30, 12.15 «Беларуская кухня». «Сялёдка» з карпа.
8.00, 12.00, 19.55 Навіны культуры.
8.15, 12.10, 20.10 Гэты дзень.
8.20 «Размовы пра духоўнае». Радаўніца.
8.30 «Трактарысты». Маст. фільм (12+).
9.55 «Я хачу гэта ўбачыць!» Налібокі (6+).
10.20 «Следапыт». Прыгоды (12+).
12.45 «Беларусь, як песня». Галіна Галенда.
13.10 «Песні мінулага стагоддзя». Канцэрт памяці Уладзіміра Мулявіна.
14.05 «Пясняр. Сэрцам і думамі». Дак. фільм (12+).
14.45 «Тэатр у дэталю». Опера Нацыянальнага акадэмічнага Вялікага тэатра оперы і балета Беларусі «Сівая легенда».
15.10 Вечары Вялікага тэатра ў замку Радзівілаў. Опера Д. Смольскага «Сівая легенда».
16.45 М/ф (0+).
17.20 «Знікляя экспедыцыя». Прыгоды (12+).
19.30 «Ваша лато», «Пяцёрка».
20.20 «Поспех». Дак. фільм (12+).
20.40 «Калыханка» (0+).
21.05 «Экіпаж». Драма (12+).
23.25 «Адступнік». Дак. фільм.
23.45 «Святло далёкай зоркі». Памяці народнай артысткі СССР Лідзіі Ржэцкай.

5 Беларусь 5

6.55 Футбол. Чэмпіянат Англіі. «Вест Хэм» — «Сток Сіці».
8.45 Футбол. Чэмпіянат Англіі. Агляд тура.
9.40 Хакей. КХЛ. Фінал. 2-і матч. «Ак Барс» (Казань) — ЦСКА (Масква).
11.40 Час футбола.

НОВАЛЬГІЯ Настальгія

14.30 «Містыка кахання». Васіль Жукоўскі і Марыя Пратасава».
15.10 Манрэальскі сімфанічны аркестр. Р. Шуман. Сімфонія № 1 «Вясновая».
16.00 «Эрмітаж».
16.30 «2 Вернік 2».
17.20 «Вялікі князь Мікалай Мікалаевіч Малодшы. Рады даказаць сваю любоў да Расіі». Дак. фільм.
18.45 «Астравы». Яўген Урбанскі.
20.30 «Добрай ночы, малыя!»
21.35 Штучны адбор.
22.20 «Медычы. Уладары Фларэнцыі». Серыял (18+).
23.35 Нацыянальная тэатральная прэмія «Залатая маска» — 2018. Цырымонія ўзнагароджання лаўрэатаў.
2.00 — Прафілактыка.

NOBАЛЬГІЯ Настальгія

6.00 «Вясёлыя рабяткі». «Моладзь і музыка». 1986 год (12+).
7.20 «Вакол смеху». 1979 год (12+).
8.50, 11.15, 14.40, 15.40, 17.00, 19.45, 20.40, 21.40, 23.00 Музычная настальгія (12+).
9.00 Маст. фільм «Звычайная гісторыя» (16+).
11.25 «Рок-н-рол ТБ». 1992 год (16+).
12.00 «СевАлогія» з Севам Наўгародцавым: «Дип Перпл». 2005 год (18+).
13.15 «Мы Вас любім!» Канцэрт гурта «Воскресение». 1994 год (16+).
14.25 «Перапынак». Маст. фільм (12+).
15.00, 21.00 «Мінулы час» (12+).
16.00, 22.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
18.00 «Быў час» з Аляксандрам Палітоўскім: «Біржавы рух». 2006 год (12+).
19.10 «Гутарка з Прэзідэнтам СССР». 1991 год (12+).
20.05 Праграма «Тэма» з Уладзіславам Лісцэвым: «Па абодва бакі закона». 1992 год (16+).

12.20 Кінадзэ. Меркаванне.
12.50 Хакей. Еўравыклік. Швейцарыя — Беларусь.
14.45 Гандбол. СЕНА-Газпром Ліга. Фінал 4-х. Матч за 3-е месца.
16.25 Гандбол. СЕНА-Газпром Ліга. Фінал 4-х. Фінал.
18.30 Змешаныя адзінаборствы. UFC.
20.35 Легенды сусветнага спорту.
21.05 Спорт-кадр.
21.35 Футбол. Чэмпіянат Англіі. «Брайтан» — «Тотэнхэм». (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
23.40 Футбол. Ліга чэмпіёнаў. Відэачасопіс.

АНТ

7.00, 9.00, 16.00, 20.30 Нашы навіны.
7.10 Маст. фільм «Шчыра Ваш...» (12+).
9.10 Меладрама «Жорсткі раманс» (12+).
11.55, 23.25 Камедыя «Жывіце ў радасці» (16+).
13.25 Драма «Нябесны суд» (12+).
15.20, 16.20, 19.05 Серыял «Часцінка сусвету» (16+).
18.20 «Удача ў прыдачу!» з «Еўраопт».
21.10 Маст. фільм «Я застаюся» (16+).

СТБ

6.35 Дакументальны спецпраект (16+).
8.10 «Сляды апосталаў». Серыял (12+).
11.40 Камедыя «Эйр Амерыка» (16+).
13.30, 16.30, 19.30 «24 гадзіны».
13.40 Камедыя «Высокі бландзін у чорным чаравіку» (12+).
15.20 «Вялікі горад».
15.55, 16.40 Камедыя «Белыя росы» (12+).
17.40 Маст. фільм «Белыя росы. Вяртанне» (12+).
19.55 «СТБ-спорт».

EUROSPORT 1 EuroSport 1

3.00, 6.30, 13.30 Супербайк. Этап чэмпіянату свету.
4.00, 9.30, 14.00, 21.30, 0.30 Веласпорт. «Тур Альп».
5.00, 18.30 Футбол. Чэмпіянат MLS.
8.00 Веласпорт (трэк). Шэсць дзён Мальёркі.
10.30 Веласпорт. Гонка Amstel Gold.
11.30 Алімпійскія гульні. «Гонка тэхналогій».
12.30 Алімпійскія гульні. «Анатомія спорту».
16.30, 22.00, 1.30 Веласпорт. «Тур Харватыі».
18.00 Футбол. «ФІФА».
19.00 Конны спорт. Кубак свету.
21.00 «Найлепшае з коннага спорту».
23.00, 2.30 Аўтагонкі. Формула Е.
0.00 «Гісторыі чэмпіёнаў».

КИНОКОМЕДИЯ Кінакамедыя

1.35 Чаго хочуць жанчынны? (16+).
4.05 «Шоу Камедыянты». (16+).
4.45 Герой месяца. (16+).
6.35 Вулкан страстей. (12+).
8.20 Таксі-3. (16+).
9.55 Таксі-4. (16+).
11.35 Джулі і Джулі: гатуем шчасце па рэцэпце. (16+).
14.00 З 13 у 30. (12+).
12.35 Зорка чароўнага шчасця. 2-я серыя (16+).
14.20 Брат (16+).

20.00 Маст. фільм «Гульня ў імітацыю» (12+).
21.50 «Аўтапанарама» (12+).
22.10 Эрык Клэптан: фестываль гітарнай музыкі «Скрыжаванні» (12+).

МІР

6.00 Серыял «АСА» (16+).
7.50, 8.05, 10.05, 13.15 Серыял «Тульскі Токараў» (16+).
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Навіны (бягучы радок).
14.00, 4.35 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
15.00 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
16.15 «Гульня ў кіно» (12+).
17.10, 2.40 Серыял «Вяртанне Мухтара-2» (16+).
19.20 Серыял «Пятніцкі» (16+).
22.10, 0.10 Маст. фільм «Лекцыі для хатніх гаспадынь» (12+).
0.00 Навіны (бягучы радок) у поўнач.
0.25 Маст. фільм «Арфа для каханай» (12+).
2.10 «Іншы свет» (16+).

РТР-Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.35, 20.40 Серыял «Бязроўка». (12+).
13.30 «Пакой смеху». (16+).
14.35 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу. (12+).
15.45 «60 хвілін». Ток-шоу.
17.35 «Лёс чалавека». (12+).
18.45 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір». (16+).
22.30 Серыял «Каменская». (16+).
0.05 «Вечар з Уладзімірам Салаўёвым».

НТБ-Беларусь

5.55 «Астрапрагноз».
6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.

ТВ 3 ТБ3

6.00 М/ф (6+).
8.00 «Доктар I...» (16+).
8.30, 19.00, 2.05 «Асколкі». Серыял (16+).
10.15, 3.40 «Судовыя страстці». Дак. серыял (16+).
11.55 17.20 «Варажбітка» (12+).
13.30, 16.20 «Сакрэты экстрасэнсаў» (16+).
14.25 «Простыя складанасці» (12+).
15.30 «Натуральны адбор» (12+).
20.55 «Паненка і хуліган». Серыял (12+).
21.55, 5.15 «Нераскрытыя тайны» (12+).
22.50 «Гісторыі выратавання» (16+).
23.25 «Грань». Серыял (16+).
0.10 «Скура, у якой я жыву». Трылер (16+).

National Geographic

6.00, 14.50 Найбуйнейшы ў свеце рамонт. (12+).
6.50 Суперзбудаванні. (12+).
7.40, 13.20 Неверагодны доктар Пол. (16+).
8.25, 11.40, 16.25, 20.25, 1.05, 4.20 Аўта-SOS. (12+).
9.15 Прыклады Чорнага мора. (12+).
10.05 Найцяжэйшы ў свеце рамонт. (12+).
10.55 Золата Юкана. (12+).
12.30 Прыруі. (12+).
14.05 Міжнародны аэрапорт Дубай. (12+).
15.40, 19.35, 0.15, 2.40 Расследаванні авіякатастроф. (16+).
18.45, 1.50 Тайныя гісторыі НЛА. (12+).
22.45 Героі нябеснай вайны. (16+).
23.30 Дзіўная Другая сусветная. (16+).
5.10 Цуды інжынерыі. (12+).

TV 1000 ТБ1000

6.10, 18.00 Хуткі і мёртвы (16+).
8.25 Кіраш ганарыстасці (12+).
11.15 Вёска праклятых (16+).
13.15 Усмешка Моны Лізы (12+).
15.40 Сківіцы-2 (16+).
20.10 Сезон палявання-3 (12+).
21.40 Дывергент-3. За сячай (16+).
0.00 Белы бог (18+).
2.15 Воук (16+).
4.20 Аферысты Дзік і Джэйн (16+).
6.20 Поп (16+).
8.50 Памяць восені (16+).
10.50 Снеданне ў таты (12+).
12.35 Зорка чароўнага шчасця. 2-я серыя (16+).
14.20 Брат (16+).

6.10, 7.10 Серыял «Час Волкава». (16+).
8.10 Серыял «Мухтар. Новы след». (16+).
9.00 Серыял «Сужэнцы». (16+).
10.25 Серыял «Вуліцы разбітых ліхтары». (16+).
12.00 «Суд прысяжных». (16+).
13.25, 18.25 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
14.05, 16.35 Серыял «Брацкінікі». (16+).
17.25 «ДНК». (16+).
19.40 Серыял «Марскія д'яблы. Смерч». (16+).
21.15 Серыял «Пяць хвілін цішыні». (12+).
23.00 «Вынікі дня».
23.30 Серыял «Агенцтва схаваных камер». (16+).
0.00 «Гісторыя міліцыі ў асобах». (12+).

8 канал

7.00, 16.00, 19.35, 21.00, 23.55 «Надвор'е».
7.05 «Сябры дзядулі Марка» (0+).
7.30, 23.10 Серыял «Камісар Рэкс» (12+).
8.15 Серыял «Макс» (16+).
9.00, 19.40 Серыял «Я пачую цябе» (16+).
10.10 «Майстар-клас».
10.30 «Мой любімы гадаванец» (0+).
11.00 Драма «Колер сакуры» (18+).
13.00 Серыял «Каханне цудоўнае» (16+).
14.35 Баявік «Пасажыр 57» (16+).
16.05 Для дзяцей «Адказвайка» (0+).
16.10 «Мульт-парад».
16.50 «Сад і агарод».
17.20 Серыял «Анэлы» (16+).
18.45 Серыял «Абаронца» (16+).
20.50 «Вечарніца» (0+).
21.05 «Даведнік па краінах і кантынентах» (0+).
21.15 «Пра спорт».
21.30 Камедыя «Наглядзеўшыся дэтэктываў» (16+).

3 мой

7.00, 16.00, 19.35, 21.00, 23.55 «Надвор'е».
7.05 «Сябры дзядулі Марка» (0+).
7.30, 23.10 Серыял «Камісар Рэкс» (12+).
8.15 Серыял «Макс» (16+).
9.00, 19.40 Серыял «Я пачую цябе» (16+).
10.10 «Майстар-клас».
10.30 «Мой любімы гадаванец» (0+).
11.00 Драма «Колер сакуры» (18+).
13.00 Серыял «Каханне цудоўнае» (16+).
14.35 Баявік «Пасажыр 57» (16+).
16.05 Для дзяцей «Адказвайка» (0+).
16.10 «Мульт-парад».
16.50 «Сад і агарод».
17.20 Серыял «Анэлы» (16+).
18.45 Серыял «Абаронца» (16+).
20.50 «Вечарніца» (0+).
21.05 «Даведнік па краінах і кантынентах» (0+).
21.15 «Пра спорт».
21.30 Камедыя «Наглядзеўшыся дэтэктываў» (16+).

Шныпарыць не блізкі свет

Штотыдзень у эфіры тэлеканала «Беларусь 3» віктарына «Размаўляем па-беларуску». Для таго каб стаць яе ўдзельнікам, неабходна зайсці на сайт tvrgomel.by або Zbelarus.by і праз банер «Размаўляем па-беларуску» запоўніць заяўку на каманду з трох чалавек. Ну, а праверыць сваё веданне роднай мовы пасля таго, як праграма выйшла ў эфір, можна з дапамогай «Звязды». Ці ведалі вы, што:

- вобсець — памяшканне каля тока, у якім сушаць снапы;
- ламанка — пераломнае ружжо;
- вэндзіць — правяльваць у дыме;
- шныпарыць — бегаць, рухацца сюды-туды;
- стрэмка — тонкая трэска, якая залезла пад скуру;
- ягамосць (устар., адно са значэнняў) — форма звароту да каго-небудзь; пан.
- Як сабак нязрэных — вельмі многа (у дачыненні да людзей або іншых жывых істот). Беларусы яшчэ скажуць: *да гібелі, да ліха, адбою няма*. Рускія: *по самую завязку, тьма тьмуцця*.
- Не блізкі свет — вельмі далёка знаходзіцца. Беларускія сінонімы: *за светам, за дзясятай гарой*. Рускія адпаведнікі: *за трыдевять земель, у черта на куличках*.

Чарговыя выпускі тэлевіктарыны глядзіце ў эфіры «Беларусь 3» раніцай кожную суботу. Ірына АСТАШКЕВІЧ.

На хвалі

ХТО НАЙЛЕПШЫ ДРАМАТУРГ?

Канал «Культура» Беларускага радыё сумесна з Цэнтрам беларускай драматургіі абвясцілі конкурс сучаснай п'есы «Беларускі радыётэатр у XXI стагоддзі». Удзел у творчым спаборніцтве могуць узяць як пачаткоўцы, так і прафесійныя аўтары ва ўзросце ад 16 гадоў.

Для работы драматургам прапануюць некалькі тэм на выбар: «Моладзь і сучасныя каштоўнасці», «Дыялог культур у сучасным свеце» і «Моладзь і вечныя каштоўнасці: сучасны погляд».

«Удзельнікам неабходна ўлічваць спецыфіку радыёвяшчання, таму апісанні і дзеі п'есы мусяць быць зразумелыя для ўспрыняцця на слых», — дае падказку ўдзельнікам намеснік дырэктара канала «Культура» Уладзімір Трапянок.

П'есы на беларускай і рускай мовах можна дасылаць да 15 ліпеня бягучага года на адрас 220029, г. Мінск, вул. Чырвоная, 4 і на электронную пошту kulturakonkurs@radio.tvr.by з паметкай «Конкурс сучаснай радыёп'есы».

Вынікі плануецца падвесці ўжо да канца ліпеня, а твор-перамога, выбраны пры ўдзеле прафесіяналаў з галіны драматургіі, тэатра і радыёвяшчання, прагучыць у форме радыёспектакля ў эфіры канала «Культура».

Вікторыя ЗАХАРАВА

Серада, 18 красавіка

1 Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.20 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15, 0.00 «Зона Х». (16+).
9.10, 22.10 **Серыял «След»** (16+).
10.55, 12.10, 18.35, 19.20 **Серыял «Напарніцы»** (16+).
13.10 «Дзіцячы доктар».
13.40 «Дзень у вялікім горадзе».
14.40, 15.25 **Серыял «Клан ювеліраў. Здрада»** (16+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 «Беларуская часінка».
21.00 «Панарама».
21.50 «Актуальнае інтэрв'ю».
23.40 «Сфера інтарэсаў».
0.40 «Дзень спорту».
0.55 **Серыял «Дзяжурны ўрач»** (16+).

2 Беларусь 2

7.00 «Тэлераніца» (12+).
9.00, 19.40 «Тэлебарометр».
9.05, 19.45 **Серыял «Спячая»**. (16+).
9.40, 12.00, 16.30 «Па закліку сэрца — усім светам». Тэлема-рафон.
10.00, 16.50 **Серыял «Акадэмія»**. (16+).
12.25 «Арол і рэшка. Юбілейны». (16+).
13.25 «Паненка-сялянка». (16+).
14.30 «Бітва салонаў». (16+).
15.35, 23.35 **Серыял «Найлепшы тыдзень майго жыцця»**. (16+).
18.45 Нічога сабе ньюз (12+).
18.50 «Пін_код». Інтэрактыўны ма-ладзёжны праект.
20.50 «Абмен жонкамі». (16+).
22.00 «Спортлато 5 з 36», «КЕНО».
22.05 «Па закліку сэрца — усім светам». Дабрачыны канцэрт.

ВТВ ВТВ

6.00, 12.20 Скетч-шоу «6 кад-раў» (16+).
6.20 «Паспець за 24 гадзіны» (16+).
7.20, 4.20 М/ф «Марын і яго сябры». (0+)
7.50, 4.45 М/ф «Скубі Ду». (6+)
8.20 М/ф «Маша і Мядзведзь». (0+)
8.45 «Галерэя прыгажосці» (16+).
9.20, 20.00 **Серыял «Улётны экіпаж»** (16+).
10.25 Трылер «Ідэнтыфіка-цыя». (16+).
13.00, 2.40 Скетч-шоу «Асця-рожна: дзеці!» (6+).
14.00, 1.50 **Серыял «Мала-дзёжка»** (12+).
15.10, 19.00 **Серыял «Івановы — Івановы-2»**. (12+).
17.10 «Узважаныя і шчаслівыя людзі» (16+).
21.10 Баявік «Апошні кінаге-рой». (12+).
23.40 «Уральскія пельмені». (16+).
0.00, 3.30 **Серыял «Выжыць пасля»**. (16+).
1.00 **Серыял «Бязмоўны свед-ка»**. (16+).
5.10 **Серыял «Ранеткі»** (12+).

Культура

10.00, 15.00, 19.30, 23.15 На-віны культуры.
10.15, 17.45 «Назіральнік».
11.10, 0.35 ХХ стагоддзе. «Асабліва зона». Дак. фільм.
12.05, 15.45, 17.25, 2.40 Су-светныя скарбы.
12.20 «Гульня ў бісер». «Алякс-андр Салжаніцын. «Матронін двор»».
13.00 Штучны адбор.
13.40 «Мільённы год». Дак. фільм.
14.30 «Містыка каханьня». «Леў Талстой і Соф'я Талс-тая».

3 Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.35, 12.15 «Беларуская кухня». Вяртэнкі.
8.05, 12.00, 19.55 Навіны культу-ры.
8.20, 12.10 Гэты дзень.
8.25, 18.20 «Вечны кліч». Драма (12+).
9.35, 17.40 «Апошні дзень». Яўген Лявонаў (12+).
10.10, 16.10 «Іх ведалі толькі ў твар». Драма (12+).
11.45 «Белавежская пушча». Рэ-ліктавы лес (6+).
12.45 «Беларусь як песня». Ганна Радзько.
13.15 Юбілейны канцэрт заслужа-нага артыста Рэспублікі Беларусь Уладзіміра Перліна.
14.35, 22.00 «Зафрантавыя раз-ведчыкі». Дак. серыял. 1-я серыя (12+).
15.15, 21.05 «Без права на памылку». Маст. фільм. 1-я серыя (16+).
19.30 «Запіскі на палях». Мікола Гусоўскі.
20.10 «Беларуская кухня». Яблыч-ны пірог.
20.40 «Кальханка» (0+).
22.40 «Час кіно». Заслужаная ар-тыстка Рэспублікі Беларусь Любоў Румянцава.

5 Беларусь 5

6.55 Футбол. Чэмпіят Англіі. «Брайтан» — «Тотэнхэм».
8.45 Баскетбол. Адзіная Ліга ВТБ. «Аўтадар» — «Цмокі-Мінск».
10.30 Спорт-кадр.
11.00 Легенды сусветнага спор-ту.
11.30 Футбол. Ліга чэмпіёнаў. 1/4 фіналу. «Рома» (Італія) — «Барселона» (Іспанія).
13.30 Футбол. Ліга чэмпіёнаў. 1/4 фіналу. «Манчэстэр Сіці» (Анг-лія) — «Ліверпуль» (Англія).
15.25 Змешаныя адзінаборствы. UFC.
17.10 Козел пра футбол.
17.30 На шляху да ЧС—2018. Візі-тоўка каманд. Відэачасопіс.
18.00 Слэм-данк.

15.10, 1.30 Манрэальскі сім-фанічны аркестр. В. Моцарт. Канцэрт № 25 для фартэпіяна з аркестрам.
16.00 «Пешшу...» Масква Цвятаевай.
16.30 «Блізкае кола Алены Камбуравай».
18.45 «Астравы». Станіслаў Растоцкі.
19.45 Галоўная роля.
20.05 «Правілы жыцця».
20.30 «Добрай ночы, ма-лыя!»
20.45 Прыступкі цывілізацыі. «Дзіўнае ператварэнне тыра-назаўра». Дак. фільм.
21.35 «Абсалютны слых».
22.20 «Медыцы. Уладары Фларэнцыі». Серыял (18+).
23.35 «Навум Каржавін. Час дадзены...» Дак. фільм.
2.10 «Вялікі князь Мікалай Мікалаевіч Малодшы. Рады даказча сваю любоў да Ра-сіі». Дак. фільм.

Настальгія

6.00 «СевАлогія» з Сев-вам Наўгародцавым: «Дип Пёрпл». 2005 год (18+).
7.15 «Мы Вас любім!» Кан-цэрт гурта «Воскресение». 1994 год (16+).
8.25 «Перапынак». Маст. фільм (12+).
8.40, 9.40, 11.00, 13.45, 14.40, 15.40, 17.00, 20.05, 21.40, 23.00, 2.50, 5.15 Музычная настальгія (12+).
9.00, 15.00, 21.00 «Мінулы час» (12+).
10.00, 16.00, 22.00 «Народжа-ныя ў СССР» (12+).
12.00 «Быў час» з Аляксан-драм Палітоўскім: «Біржавы рух». 2006 год (12+).
13.10 «Гутарка з Прэзідэнтам СССР». 1991 год (12+).
14.05 Праграма «Тэма» з Уладзіславам Лісцьевым: «Па абодва бакі закона». 1992 год (16+).
18.00 «Спяем, сябры!» з Таццянай Візбар. 2007 год (12+).

18.30 Прэв'ю. Футбол. Кубак Бе-ларусі.
18.40 Футбол. Кубак Беларусі. 1/2 фіналу. БАТЭ (Барысаў) — «Нёман» (Гродна). (У перапын-ку — Спорт-цэнтр.)
20.40 Футбол. Кубак Беларусі. 1/2 фіналу. «Дынама» (Брэст) — «Днепр» (Магілёў). (У перапын-ку — Спорт-цэнтр.)
22.40 Футбол. Чэмпіят Англіі. «Борнмут» — «Манчэстэр Юнай-тэд».
23.55 Спорт-цэнтр.

АНТ

6.00, 6.30, 7.00 (з субцітрамі), 7.30, 8.00 (з субцітрамі), 8.30, 9.00 (з субцітрамі), 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 (з субцітрамі), 20.30 Нашы навіны.
6.10, 7.10, 8.10 «Наша раніца».
9.10 «Андрэй Панін. Нявысветле-ныя абставіны» (12+).
10.00 «Жыць здорава!» (12+).
11.10 «Модны прыгавор» (12+).
12.20, 13.10, 19.00 «Няхай гаво-раць» (16+).
13.55 «Давай пажнімся!» (16+).
14.55 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
16.20 «Легенды цырка» (12+).
16.55 «На самай справе» (16+).
18.20 «Кантрольная закупка» (12+).
18.55 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
20.00 «Час».
21.10 «Рэпарцёр».
21.25 **Серыял «Узыходжанне на Алімп»** (16+).
1.30 «Начныя навіны».

СТБ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.25 «Мішчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
7.40, 20.10, 23.00 «СТБ-спорт».
8.30 **Камедыя «Безразважна за-каханы»** (12+).
10.10 «Далёкія сваякі» (16+).
10.40, 23.05 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
11.20 «Аўтапанарама» (12+).

19.05 Маст. фільм «Бронзавая птушка». 1-я серыя (6+).
20.45 М/ф «Прыгоды парасяці Фунціка» (0+).
0.00 «Вясёлыя рабаты». «Мо-ладзь і музыка». 1986 год (12+).
1.20 «Вакол смеху». 1979 год (12+).
3.00 Маст. фільм «Звычайная гісторыя» (16+).
5.25 «Рок-н-рол ТБ». 1992 год (16+).

EUROSPORT 1 EuroSport 1

3.30, 6.00 Футбол. Чэмпіят MLS.
4.00, 9.30, 13.00, 18.00, 21.00 Веласпорт. «Тур Альп».
5.00, 8.30, 22.00 Веласпорт. «Тур Харватыі».
6.30, 2.00 Футбол. «ФІФА».
7.00 Суперспорт. Этап чэмпіа-нату свету.
7.30, 19.00 Аўтагонкі. Форму-ла Е.
11.30, 23.00, 2.30 Снукер. Чэмпі-ят свету — 2017. Фінал.
15.30, 20.00, 0.30 Веласпорт. «Флэш Валонь».

КИНОКОМЕДИЯ Кінакамедыя

1.30 Скетчком «Паміж намі». (16+).
2.00 — Прафілактыка на тэ-леканале.
10.00 Прачнуўшыся ў Рына. (16+).
11.40 Мноства. (16+).
14.05 Джэй і Маўклывы Боб на-носяць удар ў адказ. (16+).

16.00 Выкрутасы. (12+).
17.50 Піўная ліга. (16+).

11.40 Маст. фільм «Белыя росы. Вяртанне» (12+).
13.30, 16.30, 19.30 «24 гадзіны».
13.50 **Драма «Ізгой»** (12+).
16.10, 22.05 «Глядзець усім!» (16+).
16.50 «Рамонт па-сумленнаму» (16+).
17.35 «Вадзіць па-руску» (16+).
17.50 «Водбліскі». **Серыял** (16+).
20.00 «Сталічныя падрабязнас-ці».
20.15 «Уцякач». **Серыял** (16+).
23.55 «Загадкі чалавецтва» (16+).
0.45 «Каманда Чэ». **Серыял** (16+).

МІР

6.00, 8.05 **Серыял «АСА»** (16+).
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 На-віны (бягучы радок).
10.05, 13.15, 19.20 **Серыял «Пят-ніцкі»** (16+).
14.00, 4.35 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
15.00 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
16.15 «Гульня ў кіно» (12+).
17.10, 2.45 **Серыял «Вяртанне Мухтара-2»** (16+).
22.10 Маст. фільм «Дзень за-лежнасці» (16+).
0.00 Навіны (бягучы радок) у поў-нач.
0.10 Маст. фільм «Лекцыі для хатніх гаспадынь» (12+).
2.15 «Іншы свет» (16+).

РТР— Беларусь

7.00 «Пакой смеху». (16+).
9.10 Маст. фільм «Зграя». (16+).
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.35, 20.40 **Серыял «Бязрозка»**. (12+).
13.30 «Пакой смеху». (16+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.35 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу. (12+).
15.45 «60 хвілін». Ток-шоу.
17.35 «Лёс чалавека». (12+).
18.45 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір». (16+).
22.30, 23.10 **Серыял «Камен-ская»**. (16+).

19.30 Вельмі дрэнная настаў-ніца. (18+).
21.15 3 шчаслівыя парасяці. (18+).
23.15 Вампіркі. (16+).

ТВ 3 ТБЗ

6.00 М/ф (6+).
8.05 «Доктар І...» (16+).
8.35, 19.00, 2.20 «Асколкі». **Серыял** (16+).
10.15, 3.45 «Судовыя стра-ці». Дак. серыял (16+).
11.55, 17.20 «Варажбітка» (12+).
13.30, 16.20 «Сакрэты экстр-сэнсаў» (16+).
14.25 «Простыя складанасці» (12+).
15.30 «Натуральны адбор» (12+).
20.50 «Паненка і хуліган». Се-рыял (12+).
21.50, 5.15 «Дзікія грошы» (16+).
22.45 «Лінія абароны» (16+).
23.20 «Грань». **Серыял** (16+).
0.05 «Злаві мяне, калі змо-жаш». Драма (12+).

TV 1000 ТБ1000

6.10, 18.00 Вечнае ззянне чыстага розуму (16+).
8.15 Дывергент-3. За сцяной (16+).
10.30 Сужэнцы Морган ва ўцёках (16+).
12.30 Сезон палявання-3 (12+).
13.55 Аферысты Дзік і Джэйн (16+).
15.40 Воук (16+).
20.10 Апалон-13 (12+).
22.50 Троя (16+).
1.55 Вялікі ўсплёск (18+).
3.55 Ададаны садоўнік (16+).

ТВ1000 Рускае кіно

6.20 Тарас Бульба (16+).
8.50 Зацьменне (12+).
10.25 22 хвіліны (16+).
12.00 Аршын Мал Алан (0+).
13.50 Брат-2 (16+).

0.15 «Вечар з Уладзімірам Салаў-ёвым».

НТБ—Беларусь

6.00 «Астрапрагноз».
6.05 **Серыял «Час Волкава»**. (16+).
7.40 **Серыял «Мухтар. Новы след»**. (16+).
8.25 **Серыял «Сужэнцы»**. (16+).
10.10, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
10.35 **Серыял «Вуліцы разбітых ліхтароў»**. (16+).
12.05 «Суд прысяжных». (16+).
13.25, 18.25 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
14.05, 16.35 **Серыял «Браценькі»**. (16+).
17.25 «ДНК». (16+).
19.45 **Серыял «Марскія д'яблы. Смерч»**. (16+).
21.25 **Серыял «Пяць хвілін цішы-ні»**. (12+).
23.10 «Н3.ру».
23.30 «Вынікі дня».
0.00 **Серыял «Агенцтва схава-ных камер»**. (16+).
0.35 «Гісторыя міліцыі ў асобах». (12+).

8 канал

7.00, 16.00, 19.40, 21.00, 23.55 «На-двор'е».
7.05 «Сябры дзядулі Марка» (0+).
7.30, 23.10 **Серыял «Камісар Рэкс»** (12+).
8.20 **Серыял «Макс»** (16+).
9.05, 19.45 **Серыял «Я пачую ця-бе»** (16+).
10.15 «Сад і агарод».
10.30 «Адшукваецца адпачынак» (0+).
11.00 **Камедыя «Забавная мор-дачка»** (12+).
12.50 **Серыял «Каханне цудоў-нае»** (16+).
14.35 **Камедыя «Кадрыля»**.
16.05 «Мультипарад».
16.20 «Здароўе».
17.00 **Серыял «Анэль»** (16+).
18.25 **Серыял «Абаронца»** (16+).
19.10 «Мой любімы гадаванец» (0+).
20.50 «Вечарніца» (0+).
21.05 **Драма «Да і пасля»** (12+).

16.20, 4.20 Тры шчаслівыя жанчыны. 1—2-я серыі (12+).
18.20 Падары мне святло ме-сяца (12+).
20.20 Ён — Дракон (6+).
22.25 Як я правёў гэтым ле-там (16+).
0.55 Варашылаўскі стралок (16+).
2.50 Каўказскае трыя (12+).

National Geographic

6.00, 14.50 Найбуйнейшы ў свеце рамонт. (12+).
6.50 Суперзбудаванні. (12+).
7.40, 13.20 Неверагодны док-тар Пол. (16+).
8.30, 11.45, 16.25, 20.25 Аўта-SOS. (12+).
10.05, 5.10 Цуды інжынерыі. (12+).
10.55 Золата Юкана. (12+).
12.30 Парыў. (12+).
14.05 Міжнародны аэрапорт Дубай. (12+).
15.40, 19.35, 0.20, 2.40 Рас-следаванні авіякатастроф. (16+).
18.00, 22.00, 1.05, 4.20 Дзікі тунец. (12+).
18.50, 1.55 Карставыя варон-кі. (16+).
22.45 Герой нябеснай вайны. (16+).

Discovery

8.00, 17.05, 22.00, 4.40 Махі-натары.
8.50, 15.15, 21.00, 6.20 Зро-блена з другаснай сыравіны.
9.45, 16.10, 23.00, 3.50 Паляў-нічы на склады.
10.40 Битвы за кантэйнеры.
13.25, 19.00, 5.30 Хуткія і гуч-ныя.
14.20, 0.00 Разбуральнікі ле-генд.
18.00 Залаты шлях.
20.00, 1.00 Залатая ліхаман-ка.
2.00 Салдаты няўдачы.
2.55 Сакрэты падземля.
7.10 Выжыць любой цаной.

Усходні гараскоп на

АВЕН. На гэтым тыд-ні вы можаце занадта паглыбіцца ў сямей-ныя або працоўныя справы, а для сябе

будзеце з цяжкасцю выкрываць нават пару хвілін, што спародзіць раздражненне і канфліктныя сітуа-цыі. Вам захочацца атрымліваць новыя веды, самаўдасканальваць-ца, ісці наперад, але катастрофіч-на не будзе хапаць часу. У сераду магчыма знаёмства з уплывовым партнёрам або спонсарам, якое станоўча адаб'еца на прасоў-ванні па кар'ернай лесвіцы. Па-спрабуйце кантраляваць эмоцыі ў любой сітуацыі, рашэнні павін-ны быць мудрымі і справядлівымі. У суботу вам неабходны спакой-ны адпачынак, а вечарынкі і відзіты лепш перанесці на іншы дзень.

ЦЯЛЕЦ. На гэтым тыдні будзеце асабліва асцярожныя з інфарма-цыяй, устрымайцеся

ад непатрэбных размоў і плётак, бо любыя вашы выказванні могуць ня-правільна зразумець. Пачынаючы новую справу, выбірайце надзейных партнёраў. На ляльнасць людзей, якіх вы не вельмі добра ведаеце, разлічваць не варта. У чацвер маг-чымыя перамены, звязаныя з пра-фесійнай дзейнасцю. У суботу будзе лёгкая падтрымліваць гарманічную атмасферу вакол сябе, добры дзень для правядзення сямейнай вчэры або пікніка з сябрамі. У нядзелю мо-жае сутыкнуцца з нязначнымі збо-ямі ў планах.

БЛІЗНЯТЫ. Добры час для пабудовы но-вых планаў, якія даво-лі хутка рэалізуюцца і прыносяць прыбытак.

Вы поўныя сіл і энергіі для далей-шага развіцця. Час пашырэння га-рызонтаў і магчымасцяў. У аўторак прыслухайцеся да парады каханага чалавека, ён прапонуе гэтак шчы-ра, ад душы. Адкрыеце ў сабе но-выя здольнасці, якія пакуць драмалі. Ад гэтага будзеце паважаць сябе яшчэ больш, толькі не задзірайце нос. Праца зойме шмат часу, але не забывайце пра забавы і спатканні.

РАК. На гэтым тыдні з'явіцца шанец для па-спяховай самарэалі-зацыі на працы. Вам зробіць выгадную прапанову. Каб дамагчыся пастаўленай мэты, ёсць сэнс аб'яднаць намаганні з іншымі людзьмі. Вучыцеся дамаў-ляцца і ўлічваць розныя інтарэсы. Поўнае паразуменне будзе пана-ваць у адносінах з блізкімі.

ЛЕЎ. Тыдзень можа аказацца вельмі на-пружаным, але затое і шматбацьцальным.

Паспрабуйце не толь-кі выказаць сваё меркаванне, але і прыслухавацца да суразмоўцаў. Ёсць небяспека, што старыя стэ-рэатыпы перашкоджаць рэалізацыі планаў. У панядзелак ці аўторак на вашым шляху могуць узнікнуць ранейшыя страхі або пачуццё ві-ны. Давядзецца грунтоўна папра-цаваць над сабой, варта сканцэнт-равацца на галоўным. У гэтыя дні важна вырвацца наперад і апынуць-ца ў першых шэрагах: чым бліжэй да мэты, тым лепш.

ДЗЕВА. Варта пе-рагледзець сістэму прыярытэтаў. Нека-торыя не самыя важ-ныя абавязкі можаць лёгка пера-класці на плечы навакольных, каб вызваліць неабходны час і сілы. Старайцеся захоўваць спакой і не адступаць перад цяжкасцямі. Пе-раймайце вопыт калег па працы і не апускайцеся да элементарнай зайздрасці. Выхадныя прысвяціце актыўнаму адпачынку, правядзіце час на свежым паветры, больш рухайцеся.

НАСТУПНЫ ТЫДЗЕНЬ

ШАЛІ. Эгаізм добры ў меру, інакш могуць узнікнуць пэўныя цяжкасці са сваякамі і сябрамі. Пастарайцеся сачыць за сваімі словамі і спачатку абдумаць, а потым штосьці казаць. Перапады настрою пагражаюць зрабіць вас не самым прыемным у зносінах чалавекам. У сярэдзіне тыдня аб'ём працы можа павялічыцца, надыходзіць гарачая пара. Вам могуць прапанаваць навучанне ў новай сферы дзейнасці, не адмаўляйцеся.

СКАРПІЁН. Для вас можа наступіць проста казанчы тыдзень. Кар'ера і свецкае жыццё будуць удалымі, як ніколі. Скінеце з плячэй цяжар непатрэбных абавязанасцей. Вашы дасягненні стануць прыкметнымі навакольным. Толькі дакладна вызначце, чаго вы хочаце дасягнуць у найбліжэйшы час, і настойліва прасоўвайцеся да мэты, нягледзячы на цяжкасці. У пятніцу пажадана не планаваць важных спраў, вызваліцеся крыху раней. У суботу адпачніце ў камфортных умовах. Дзедзі пацешаць сваімі поспехамі.

СТРАЛЕЦ. Вас чакае нейкая вяршыня, да якой вы ішлі доўгім і цяжкім шляхам. Добра было б не прапусціць знак, які паказвае кірунак руху на апошніх метрах, і не праскочыць міма... Майце на ўвазе, што стане відаць праўдзівы ўзровень вашых ведаў і кваліфікацыі, наўрад ці ўдасца нешта схавачы. У панядзелак не разменьвайцеся па дробязях. Серада — спрыяльны дзень для пачатку самаўдасканалення і пераўтварэння. У чацвер важна не страціць кантроль над падзеямі, што адбываюцца, не верце чуткам і плёткам, ваша інтуіцыя акажа вам неацэнную паслугу.

КАЗЯРОГ. На гэтым тыдні на працы спатрэбіцца ўсё ваша самавалоданне, каб захоўваць спакой і не баяцца перамен. У сярэдзіне тыдня магчыма ўскладненне адносін з блізкімі сваякамі, затое з сябрамі — поўнае паразуменне. У чацвер асцерагайцеся вострых канфліктаў. Паспрабуйце зразумець апанентаў. У пятніцу на працы ад вас будуць чакаць ініцыятывы і дзеянняў, накіраваных на выпраўленне цяперашняй, не самай удалай сітуацыі.

ВАДАЛІУ. Хай ваша сціпласць абмяжуеца тым, што вы не будзеце шмат расказваць пра свае дасягненні. Аднак у куце ўсё ж не адседжвайцеся, праявіце актыўнасць, прымайце рашэнні, як бы цяжка ні было рызыкнуць узяць на сябе адказнасць. Верце сваім пачуццям, не такім важным акажацца вынік, колькі ваш настрой на перамогу і дасягненне мэты.

РЫБЫ. Панядзелак і пятніца могуць стаць самымі напружанымі днямі тыдня. Праца пагражае паглынуць большую частку вашага часу. Давядзецца разрывацца паміж прафесійнымі абавязкамі і сямейнымі праблемамі. Не забывайцеся пра блізкіх людзей, ім можа спатрэбіцца ваша дапамога. У сераду і чацвер адчуецца, што рухаецца ў правільным кірунку, у вас ёсць сябры і аднадумцы.

Чацвер, 19 красавіка

1 Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 1.05 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15, 0.45 «Зона Х». (16+).
9.10, 22.55 **Серыял «След»** (16+).
10.55, 12.10, 18.35, 19.20 **Серыял «Напарніцы»** (16+).
13.10 «Дзіцячы доктар».
13.40 «Дзень у вялікім горадзе».
14.40, 15.25 **Серыял «Клан ювеліраў. Здрада»** (16+).
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 «Беларуская часінка».
21.00 «Панарама».
21.50 Док. фільм (12+).
0.25 «Сфера інтарэсаў».
1.25 «Дзень спорту».
1.40 **Серыял «Дзяжурны ўрач»**. **Заклучная серыя** (16+).

2 Беларусь 2

7.00 «Тэлераніца» (12+).
9.00, 19.40 «Тэлебарометр».
9.05, 19.45 **Серыял «Спячая»**. (16+).
10.05, 17.40 **Серыял «Акадэмія»**. (16+).
12.05, 22.05 «Арол і рэшка. Юбілейны». (16+).
13.10 «Паненка-сялянка». (16+).
14.15 «На нажах». (16+).
15.20, 23.05 **Серыял «Найлепшы тыдзень майго жыцця»**. (16+).
16.15 «Нічога сабе ньюз» (12+).
16.20, 0.00 «Пін_код». Інтэрактыўны маладзёжны праект.
17.10 «Багіня шопінгу». (16+).
20.50 «Абмен жонкамі». (16+).
22.00 «Спортлато 6 з 49», «КЕНО».

3 Беларусь 3

7.00 «Дабрананак».
7.35, 12.25 «Беларуская кухня». Капыткі з мачанкай.
8.05, 12.00, 19.55 Навіны культуры.
8.20, 12.15 Гэты дзень.
8.25, 18.20 «Вечны кліч». **Драма** (12+).
9.35, 17.40 «Апошні дзень». Мікалай Яроменка (12+).
10.15, 15.45 «**Не хлебам адзіным»**. **Маст. фільм** (12+).
12.55 «Беларусь як песня». Тамара Пячынская.
13.20 Канцэрт Нані Брэгвадзэ і Вахтанга Кікабідзэ.
14.15, 22.00 «Зафрантавыя разведчыкі». Док. серыял. (12+).
14.50, 21.05 «**Без права на памылку»**. **Маст. фільм**. (16+).
19.30 «Запіскі на палях». Максім Багдановіч.
20.10 «Беларуская кухня». Кішка.
20.40 «Калыханка» (0+).
22.40 «Святло далёкай зоркі». Памяці народнага мастака БССР Валянціна Волкава.

5 Беларусь 5

6.55 Козел пра футбол.
7.10 Футбол. Кубак Беларусі. 1/2 фіналу. БАТЭ (Барысаў) — «Нёман» (Гродна).
9.05 На шляху да ЧС—2018. Візітоўка каманд. Відэачасопіс.
9.35 Слэм-данк.
10.05 Хакей. КХЛ. Фінал. 3-і матч. ЦСКА (Масква) — «Ак Барс» (Казань).
12.00 Футбол. Кубак Беларусі. 1/2 фіналу. «Дынама» (Брэст) — «Днепр» (Магілёў).
13.55 Футбол. Чэмпіятат Англіі. «Борнмут» — «Манчэстэр Юнайтэд».
15.45 Мастацкая гімнастыка. Этап Кубка свету. Пезаро.
17.45 Змешаныя адзінаборствы. УФС.
20.05 Свет англійскай прэміерлігі. Відэачасопіс.
20.35 Легенды сусветнага спорту.
21.05 Авертайм.

21.35 Футбол. Чэмпіятат Англіі. «Бернлі» — «Чэлсі». (У перапынку — Спорт-цэнтр.)
23.45 Трэнервачны дзень.

АНТ

6.00, 6.30, 7.00 (з субцітрамі), 7.30, 8.00 (з субцітрамі), 8.30, 9.00 (з субцітрамі), 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 (з субцітрамі), 20.30 Нашы навіны.
6.10, 7.10, 8.10 «Наша раніца».
9.10 «Аляксандр Збруеў. Тры гісторыі каханя» (12+).
10.00 «Жыць здорава!» (12+).
11.10 «Модны прыгавор» (12+).
12.20, 13.10, 19.00 «Няхай гавораць» (16+).
13.55 «Давай пажэнімся!» (16+).
14.55 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
16.20 «Легенды цырка» (12+).
16.55 «На самай справе» (16+).
18.20 «Кантрольная закупка» (12+).
18.55 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
20.00 «Час».
21.10 **Серыял «Узыходжанне на Алімп»** (16+).
1.15 «Начныя навіны».

ТВ РЕН СТБ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.25 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
7.40, 20.10, 23.00 «СТБ-спорт».
8.30 **Маст. фільм «Гульня ў імітацыю»** (16+).
10.40, 23.05 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
11.30 «Следакі» (16+).
11.55, 17.50 «**Водбліскі»**. **Серыял** (16+).
13.30, 16.30, 19.30 «24 гадзіны».
13.50, 20.35 «**Уцяжач»**. **Серыял** (16+).
15.35 «Ежа багуй» (16+).
16.50 «Мінск і мінчане».
17.35 «Вадзіць па-руску» (16+).

20.00 «Сталічныя падрабязнасці».
20.15 «Спецыяльны рэпартаж СТБ».
22.15 «Глядзець усімі!» (16+).
23.50 «Аўтапанарама» (12+).
0.10 «Загадкі чалавецтва» (16+).
0.55 «**Каманда Чэ»**. **Серыял** (16+).

МІР

6.00, 8.05 **Серыял «АСА»** (16+).
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Навіны (бягучы радок).
10.05, 13.15, 19.20 **Серыял «Пятніцкі»**. 5—8-я серыі (16+).
14.00, 4.15 «Справы сямейныя. Битва за будучыню» (16+).
15.00 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
16.15 «Гульня ў кіно» (12+).
17.10, 2.15 **Серыял «Вяртанне Мухтара-2»** (16+).
22.10 **Маст. фільм «Падарожжа ў закаханасць»** (16+).
0.00 Навіны (бягучы радок) у поўнач.
0.10 **Маст. фільм «Дзень залужнасці»** (16+).
1.45 «Іншы свет» (16+).

БЕЛАРУСЬ РТР Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.35, 20.40 **Серыял «Бязоўка»**. (12+).
13.30 «Пакой смеху». (16+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.35 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу. (12+).
15.45 «60 хвілін». Ток-шоу.
17.35 «Лёс чалавека». (12+).
18.45 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір». (16+).
22.30, 23.10 **Серыял «Каменская»**. (16+).
0.15 «Вечар з Уладзімірам Салаўёвым».

НТБ Беларусь

5.55 «Астрапрагноз».
6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.

6.10, 7.10 «Дзелавая раніца НТБ». (12+).
7.50, 8.10 **Серыял «Мухтар. Навы след»**. (16+).
8.50 **Серыял «Сужэнцы»**. (16+).
9.40, 23.10 «НЗ.by».
10.25 **Серыял «Вуліцы разбітых літароў»**. (16+).
12.00 «Суд прысяжных». (16+).
13.25, 18.25 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
14.05, 16.35 **Серыял «Брацнікі»**. (16+).
17.25 «ДНК». (16+).
19.45 **Серыял «Марскія д'яблы. Смерч»**. (16+).
21.25 **Серыял «Пяць хвілін цішыні»**. (12+).
23.30 «Вынікі дня».
0.00 **Серыял «Агенцтва схаваных камер»**. (16+).
0.35 «Гісторыя міліцыі ў асобах». (12+).

3 мой 8 канал

7.00, 16.00, 19.40, 21.00, 23.55 «Надвор'е».
7.05 «Сябры дзядулі Марка» (0+).
7.30, 23.10 **Серыял «Камісар Рэкс»** (12+).
8.20 **Серыял «Макс»** (16+).
9.05, 19.45 **Серыял «Я пачую цябе»** (16+).
10.00 «Майстар-клас».
10.10 «Здраоўе».
10.55 **Драма «Да і пасля»** (12+).
12.45 **Серыял «Каханне цудоўнае»** (16+).
14.30 **Меладрама «Валянцін і Валянціна»** (12+).
16.05 Для дзяцей «Адказвайка» (0+).
16.10 «Мультипарад».
16.25 «Мой любімы гадаванец» (0+).
16.55 **Серыял «Анёлы»** (16+).
18.25 **Серыял «Абаронца»** (16+).
19.15 «Фэшн is my прафэшн».
19.25 «Пра спорт».
20.50 «Вечарніца» (0+).
21.05 «Наведнік па краінах і кантынентах» (0+).
21.15 **Драма «Сахара»** (16+).

ВТВ ВТБ

6.00, 16.15 **Серыял «Вароніны»**. (12+).
7.20, 4.20 М/ф «Марын і яго сябры». (0+).
7.50, 4.45 М/ф «Скубі Ду». (6+).
8.20 М/ф «Маша і Мядзведзь». (0+).
8.40 «Ералаш». (6+).
9.20, 20.00 **Серыял «Улётны экіпаж»** (16+).
10.25 Баявік «Апошні кінагерой». (12+).
12.20 Скетч-шоу «6 кадраў» (16+).
13.00, 2.40 Скетч-шоу «Асцярожна: дзеці!» (6+).
14.00, 1.50 **Серыял «Маладзёжка»** (12+).
15.10, 5.10 **Серыял «Ранеткі»**. (12+).
17.50, 23.25 «Уральскія пельмені». (16+).
19.00 **Серыял «Івановы — Івановы-2»** (16+).
21.10 Баявік «Скалалаз». (16+).
0.00, 3.30 **Серыял «Выжыць пасля»**. (16+).
1.00 **Серыял «Бязмоўны сведка»**. (16+).

КУЛЬТУРА Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 10.00, 15.00, 19.30, 23.15 Навіны культуры.
6.35 «Легенды сусветнага кіно». Тамара Сёміна.
7.05 «Пешшу...» Масква мецэнацкая.
7.35, 20.05 «Правілы жыцця».
8.05 «Твар на мішэні». Маст. фільм. 1-я серыя.
9.15 «Рускі стыль». «Студэнцтва».
9.40, 19.45 Галоўная роля.
10.15, 17.45 «Назіральнік».
11.10, 0.20 ХХ стагоддзе. «Разам з Дунаеўскім».
12.10 «Феномен Кулібіна». Док. фільм.

12.55 «Абсалютны слых».
13.40 «Дзіўнае ператварэнне тыраназаўра». Док. фільм.
14.30 «Містыка каханя». «Андрэй Белы і Маргарыта Марозава».
15.10, 1.40 Манрэальскі сімфанічны аркестр. Творы Э. Грыга і Я. Сібеліуса.
16.15 Мая любоў — Расія! «Быць татарынам».
16.50 Да 85-годдзя Валерыя Ускова. «Лінія жыцця».
18.45 «Астравы». Элем Клімаў.
20.30 «Добрай ночы, малыя!»
20.45 Прыступкі цывілізацыі. «Эвалюцыя чалавека. Як мы тут апынуліся?» Док. фільм.
21.35 «Энігма. Крысціян Тылеман».
22.20 «Медычы. Уладары Фларэнцыі». **Серыял** (18+).
23.35 Чорныя зіркі. Белыя плямы.
1.20 Сусветныя скарбы. «Бруге. Сярэднявечны горад Бельгіі». Док. фільм.
1.40 Манрэальскі сімфанічны аркестр. Творы Э. Грыга і Я. Сібеліуса.
2.50 «Наваі». Док. фільм.

НОБАЛЬГІЯ Настальгія

6.00 «Буй час» з Аляксандрам Палітоўскім: «Біржавы рух». 2006 год (12+).
7.10 «Гутарка з Прэзідэнтам СССР». 1991 год (12+).
7.45, 08.40, 9.40, 11.00, 14.05, 15.40, 17.00, 18.55, 20.50, 21.40, 23.00, 2.40, 3.40, 5.00 Музыкальная настальгія (12+).
8.05 Праграма «Тэма» з Уладзіславам Лісцьевым: «Па абодва бакі закона». 1992 год (16+).
9.00, 15.50, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00, 16.00, 22.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
12.00 «Спяем, сябры!» з Таццянай Візар. 2007 год (12+).
13.05, 19.10 **Маст. фільм «Бронзавая птушка»** (6+).
14.45, 20.40 М/ф «Прыгоды парасяці Фунціка» (0+).

18.00 «Яловая субмарына» з Аляксандрам Ліпніцкім. «Гісторыя рускага рока». «Аквариум». 2-я частка. 2007 год (12+).
20.15 Фільм-канцэрт «...жадаем шчасця вам». 1985 год (12+).
23.40 **Маст. фільм «Удача»** (12+).
0.00 «СевАлогія» з Севам Наўгародцавым: «Дип Перпл». 2005 год (18+).
1.15 «Мы Вас любім!» Канцэрт гурта «Воскресение». 1994 год (16+).
2.25 «Перапынак». **Маст. фільм** (12+).

EUROSPORT 1 EuroSport 1

4.00, 9.30, 14.00, 18.00, 21.00, 0.35 Веласпорт. «Тур Альп».
5.00, 16.30, 22.00, 1.30 Веласпорт. «Тур Харватыі».
6.00, 10.30, 18.30 Веласпорт. «Флэш Валонь».
7.30, 19.30 Футбол. «ФІФА».
8.00 Футбол. Чэмпіятат MLS.
8.30, 20.00 Аўтагонкі. Формула Е.
12.00, 23.00, 2.30 Снукер. UK Championship. Фінал.

КИНОКОМЕДИЯ Кінакамедыя

0.55 Прыкнісься маім мужам. (16+).
2.50 Скетчком «Паміж намі». (16+).
3.15 Мамчын сыноч. (12+).
5.05 Ашаламляльныя фантазіі Чарлі Свона-Трэцяга. (16+).
6.40 Выкрутасы. (12+).
8.35 Піўная ліга. (16+).
10.10 Чумавыя боты. (16+).
12.10 З 13 у 30. (12+).
14.05 Вулкан страсцей. (12+).
15.45 Вельмі дрэнная настаўніца. (18+).
17.25 Джэнтльмены, удачы! (12+).
19.30 Паляўнічыя на прывіды. (6+).
21.25 Эвалюцыя. (12+).
23.20 Джулі і Джулія: гатуем шчасце па рэцэпце. (16+).

ТВ 3 ТБЗ

6.00 М/ф (6+).
8.15 «Доктар І...» (16+).
8.45, 19.00, 2.25 «Асколкі». **Серыял** (16+).
10.15, 4.00 «Судовыя страсці». Док. серыял (16+).
11.55, 17.20 «Варажбітка» (12+).
13.30, 16.20 «Сакрэты экстрасэнсаў» (16+).
14.25 «Простыя складанасці» (12+).
15.30 «Натуральны адбор» (12+).
20.55 «Паненка і хуліган». **Серыял** (12+).
21.55 «Савецкія мафіі» (16+).
22.45 «90-я» (16+).
23.35 «Грань». **Серыял** (16+).
0.20 «Легенда Зора». Вестэрн (6+).
5.30 «Лінія абароны» (16+).

TV 1000 ТБ1000

6.10, 16.15 **Мой хлопчык** (12+).
8.05 Троя (16+).
11.10 Апалон 13 (12+).
13.50 Адданы садоўнік (16+).
18.10 Смurfікі (12+).
20.10 Браты Блюз 2000 (16+).
22.30 Анёлы Чарлі (12+).
0.25 Удачы, Чак! (18+).
2.20 Усмешка Моны Лізы (12+).
4.20 Сужэнцы Морган ва ўцёках (16+).

ТВ 1000 Рускае кіно

6.20 Як я правёў гэтым летам (16+).
8.45 Ён — Дракон (6+).
10.50 Варашылаўскі стралок (16+).
12.45 Пастарайся застацца жывым (16+).
14.05 Іронія лёсу. Працяг (12+).
16.20, 4.35 Тры шчаслівыя жанчыны. (12+).
18.00 Ледакол (12+).

20.20 На кручку! (16+).
22.10 Унук касманаўта (12+).
23.45 Арэлі (16+).
1.30 Крыніца (12+).
3.15 Жыць (16+).

National Geographic

6.00, 15.15 Найбуйнейшы ў свеце рамонт. (12+).
6.50 Суперзбудаванні. (12+).
7.40, 13.15 Неверагодны доктар Пол. (16+).
8.25, 11.40, 16.50, 20.40 Аўта-SOS. (12+).
9.15 Дзікі тунец. (12+).
10.05 Цуды інжынерыі. (12+).
10.55 Золата Юкана. (12+).
12.25 Прыраў. (12+).
14.05 Займальная навука. (12+).
14.25 Міжнародны аэрапорт Дубай. (12+).
16.05, 19.50, 0.35, 3.00 Расследаванні авіякатастроф. (16+).
18.20 Сапраўдны суперкар. (12+).
19.05, 2.10 Праслухоўка арміі Гітлера. (16+).
22.10 Герой нябеснай вайны. (16+).
23.00, 1.20, 4.45 Служба бяспекі аэрапорта. (18+).
23.45 Дзіўная Другая сусветная. (16+).
5.35 Навуковыя недарэчнасці. (12+).

Discovery Discovery

8.00, 17.05, 22.00, 4.40 Махінатары.
8.50, 15.15, 21.00, 6.20 Як гэта ўстроена?
9.45, 16.10, 23.00, 3.50 Паляўнічыя на скалды.
10.40 Як гэта ўстроена?
13.25, 19.00, 5.30 Хуткія і гучныя.
14.20, 18.00 Разбуральнікі легенд.
20.00, 0.00 Залатая ліхаманка.
2.00 Салдаты няўдачы.
2.55 Залаты шлях.
7.10 Выжыць любой цаной.

Сёння прапануем чытачам твор (*гл. дыяграму*) вядомага беларускага праблеміста Уладзіміра Траяноўскага. Уладзімір Ільвіч нарадзіўся ў 1924 годзе. Першы яго задачы з'явіліся ва ўсесаюзнай газеце «Піянерская праўда», калі аўтару было 15 гадоў. Быў фіналістам чэмпіянатаў СССР, дзе ўваходзіў у дзясятку найлепшых. Бронзавы прызёр аднаго з чэмпіянатаў Беларусі.

Белыя: Крd1, Фе2, Лb3, Лс5, Сf6, Сh7, Кd3, nd4 (8).

Чорныя: Крe4, Сс3, пп. b4, с6, d2, e3, f5, f7, g6 (9).
Мат у 2 хады.

Дасылайце рашэнні на адрас рэдакцыі («Звязда», вул. Б. Хмяльніцкага, 10а, 220013, г. Мінск) або на электронны адрас вядучага аддзела: vadim_pe67@mail.ru

Кірыл Ступак заняў трэцяе месца ў іранскім Мешхедзе (46 удзельнікаў), Андрэй Гаравец — другое месца ў амерыканскім Сент-Луісе, Сяргей Азараў быў дзявяты з 95 удзельнікаў у Філадэльфіі. Сяргей Жыгалка на адкрытым першынстве Маскоўскай вобласці па бліцы (гэты турнір сабраў моцны склад — 210 удзельнікаў са многіх краін) фінішаваў дваццаты.

Чэмпіёнамі Беларусі сталі: ва ўзросце да 12 гадоў — Дзяніс Лазавік і Аляксандра Тарасенка, да 14 — Максім Царук і Ксенія Зялянцова, да 16 — Міхаіл Тарасевіч і Волга Каласоўская. А прызавую тройку рэспубліканскіх Алімпійскіх дзён моладзі склалі каманды Магілёўскай, Брэсцкай і Віцебскай абласцей.

У свой час мы расказвалі пра Сусветную шахматную алімпіяду да 16 гадоў у Індыі, дзе ў складзе юнацкай зборнай Беларусі паспяхова змагалася дзяўчына. Сёння ж прывядзем адну з яе перамог.

Бісвас Своброга — Волга Бадэлька. 1. e4 c5 2. Кf3 Кс6 3. d4 cd 4. К:d4 Фb6 5. Кb3 Кf6 6. Кс3 e6 7. Се3 Фс7 8. a3 a6 9. Се2 b5 10. 0-0 Се7 11. f4 d6 12. Cf3 Сb7 13. Фе1 0-0 14. Лd1 b4 15. Кb1 a5 16. a4 Кb8 17. К1d2 e5 18. Лс1 Кbd7 19. с3 bc 20. Л:c3 Фb8 21. Фb1 d5 22. e2 ef 23. d6 С:d6 24. С:b7 fe 25. С:a8 ed 26. Сс6 Се5 27. С:d7 С:c3 28. bc Фа7+ 29. Крh1 Ф:d7 30. Лd1 Ф:a4 31. Л:d2 Ле8 32. Кd4 Фс4 33. Лс2 a4 34. g3 a3 35. Фb5 Фс8 36. Крg1 Фg4 37. Фа4 Ле1+ 38. Крf2 Фе4 39. Ле2 Л:e2+, 0:1.

Патам шахматныя партыі заканчваюцца даволі рэдка і звычайна на заключнай стадыі, у эндшпілі. Але калі абодва бакі дзеля рэкорда «скааперуюць» свае намаганні, то б'яга могуць замацаваць чорных ужо праз 10 хадоў пасля пачатку гульні. Такую незвычайную партыю вынайшаў больш за сто гадоў назад славетны амерыканскі шахматны кампазітар Сэм Лойд: 1. e3 a5 2. Фh5 Ла6 3. Ф:a5 h5 4. Ф:c7 Лаh6 5. h4 f6 6. Ф:d7+ Крf7 7. Ф:b7 Фd3 8. Ф:b8 Фh7 9. Ф:c8 Крg6 10. Фе6 — пат!

Рашэнне задачы з мінулага выпуску: 1. Кe2! Першымі правільна адказалі Аляксандр Сямерыч, Ігар Ананіч, Уладзімір Ізотаў, Сяргей Цяльпук, Віктар Жук.

Вадзім ЖЫЛКО.

Пятніца, 20 красавіка

1 Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 «Добрай раніцы, Беларусь!»
7.00, 8.00 (з сурдаперакладам), 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 1.45 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15 «Зона Х». (16+).
9.10 **Серыял «След» (16+).**
10.55, 12.10, 18.40, 19.20 **Серыял «Напарніцы» (16+).**
13.10 «Дзіцячы доктар».
13.40 «Дзень у вялікім горадзе».
14.40, 15.25, 17.05 **Серыял «Клан ювеліраў. Здрада» (16+).**
15.15, 18.00 Навіны рэгіёна.
21.00 «Панарама».
21.50 «Клуб рэдактараў» (16+).
22.30 **Дэтэктыў «Марафон для трох грацый» (12+).**
2.00 «Дзень спорту».

2 Беларусь 2

7.00 «Тэлераніца» (12+).
9.00, 19.55 «Тэлебарометр».
9.05, 20.00 **Серыял «Спячая» (16+).**
10.10, 17.40 **Серыял «Акадэмія» (16+).**
12.10 «Арол і рэшка. Юбілейны» (16+).
13.15 «Паненка-сялянка» (16+).
14.20 «На нажах» (16+).
15.20 **«Серыял» Найлепшы тыдзень майго жыцця» (16+).**
16.15 «Нічога сабе ньюз» (12+).
16.20, 0.00 «Пін_код». Інтэрактыўны маладзёжны праект.
17.10 «Багіня шопінгу» (16+).
19.35 «Два рублі».
21.05 «Чалавек-невідзімка» (16+).
22.00 «Спортлато 5 з 36», «КЕНО».
22.05 «Бітва экстрасенсаў. 15-ы сезон» (16+).

ВТВ ВТВ

6.00, 16.15 **Серыял «Вароніны» (12+).**
7.20. 4.20 М/ф «Марын і яго сябры». (0+)
7.50, 4.45 М/ф «Скубі Ду». (6+)
8.20 М/ф «Маша і Мядзведзь». (0+)
8.30 «Ералаш». (6+)
9.20, 20.00 **Серыял «Улётны экіпаж» (16+).**
10.25 **Баявік «Скалалаз» (16+).**
12.35, 3.30 Склетч-шоу «6 кадраў» (16+).
13.00, 2.40 Склетч-шоу «Асцярожна: дзеці!» (6+).
14.00, 1.50 **Серыял «Маладзёжка» (12+).**
15.10, 5.10 **Серыял «Ранеткі» (12+).**
17.50 «Уральскія пельмені» (16+).
19.00 **Серыял «Івановы — Івановы-2» (16+).**
21.10 Трылер «План уцекаў» (16+).
23.30 **Жахі «Сквіцы 3D» (18+).**
1.20 **Серыял «Бязмоўны сведка» (16+).**

КУЛЬТУРА Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 10.00, 15.00, 19.30, 23.00 Навіны культуры.
6.35 «Легенды сусветнага кіно». Уладзіслаў Старэвіч.
7.05 «Пешшу...» Масква талстоўская.
7.35, 20.05 «Правілы жыцця».
8.05 «Твар на мішэні». Маст. фільм. 2-я серыя.
9.15 «Рускі стыль». «Духавенства».
9.40, 19.45 Галоўная роля.
10.15 Шэдэўры старога кіно. «Аляксандр Неўскі». Маст. фільм.
12.20 «Іна Ульянава... Інезіля». Дак. фільм.
13.00 «Энігма. Крысціян Тылеман».
13.40 «Эвалюцыя чалавека. Як мы тут апынуліся?» Дак. фільм.

3 Беларусь 3

7.00 «Дабрананак».
7.35 «Беларуская кухня». Рыбны квас.
8.05, 12.00, 19.55 Навіны культуры.
8.20, 12.10 Гэты дзень.
8.25, 18.20 «Вечны кліч». Драма (12+).
9.35, 17.40 «Апошні дзень». Станіслаў Растоцкі (12+).
10.15, 16.15 «**Адзінокая жанчына жадае пазнаёміцца».** Меладрама (12+).
11.40 «Белавежская пушча». Драпежная гісторыя (6+).
12.15 «Сіла веры».
12.40 «Беларусь як песня». Якаў Навуменка.
13.10 Канцэрт Юрыя Антонова.
13.45, 22.55 «Зафрантавыя разведчыкі». Дак. серыял (12+).
14.20, 21.05 «**Без права на памылку».** Маст. фільм. (16+).
19.30 «Запіскі на палях». Янка Брыль.
20.10 «Беларуская кухня». Боршч з клёцкамі.
20.40 «Калыханка» (0+).
23.30 «Час кіно». Работы студэнтаў Беларускай дзяржаўнай акадэміі мастацтваў.

5 Беларусь 5

6.55 Футбол. Чэмпіятат Англіі. «Лестэр» — «Саўтгэмптан».
8.45 Свет англійскай прэ'мерлігі. Відэачасопіс.
9.15 Мастацкая гімнастыка. Этап Кубка свету. Пезаро.
10.55 Авертайм.
11.25 Легенды сусветнага спорту.
11.55 Хакей. Чэмпіятат Беларусі. Фінал. 6-ы матч. «Юнацтва» (Мінск) — «Нёман» (Гродна).
13.50 Футбол. Чэмпіятат Англіі. «Бернлі» — «Чэлсі».
15.45 Змешаныя адзінаборствы. UFC.
17.55 Фактар сілы.
18.25 Кікнадзэ. Меркаванне.
18.55 Хакей. Еўраыклік. Беларусь — Данія. (У перапынку — Спорт-цэнтр.)

14.30 «Містыка каханьня». «Валерый Брусаў і Ніна Пятроўская».
15.10, 1.40 На юбілейным фестывалі Юрыя Башмета.
16.15 «Пісьмы з правінцыі». Востраў Сахалін.
16.40 «Царская ложа».
17.25 «Справа Не. Пётр Чаадаеў: звар'яцелы філосаф?» Дак. серыял.
17.55 «Ва ўладзе золата». Маст. фільм.
19.45 Усерасійскі адкрыты тэлевізійны конкурс юных талентаў «Сіняя птушка — Апошні волат». Казачны сезон.
21.20, 1.50 «Шукальнікі». «Загадка рускага Настрадамуса».
22.05 «Лінія жыцця». Яўген Зевін.
23.20 «2 Вернік 2».
0.10 «Культ кіно». «Жоўтая спёка». Маст. фільм.
2.35 «Свята». «Ікар і мудрацаў». М/ф для дарослых.

НОСТАЛЬГІЯ Настальгія

6.00 «Спяем, сябры!» з Таццянай Візбар. 2007 год (12+).
7.05, 13.10, 19.30 Маст. фільм «Бронзавая птушка» (6+).
8.05, 8.40, 9.40, 11.00, 12.55, 14.50, 15.40, 17.00, 20.30, 21.40, 23.00, 1.45, 2.50, 3.40, 5.00 Музычная настальгія (12+).
8.45, 14.40, 20.45 М/ф «Прыгоды парася Фунціка» (0+).
9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00, 16.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
12.00 «Яловая субмарына» з Аляксандрам Ліпніцкім. «Гісторыя рускага рока». «Аквариум». 2-я частка. 2007 год (12+).
14.15 Фільм-канцэрт «... жадаем шчасця вам». 1985 год (12+).
17.40 Маст. фільм «Удача» (12+).
18.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1956. 2-я частка. 2008 год (16+).
19.10 Фільм-канцэрт «Гэта было... было... было...» 1989 год (12+).

21.25 На шляху да ЧС—2018. Візітоўка каманд. Відэачасопіс.
21.55 Хакей. КХЛ. Фінал. 4-ы матч. ЦСКА (Масква) — «Ак Барс» (Казань).

АНТ

6.00, 6.30, 7.00 (з субцітрамі), 7.30, 8.00 (з субцітрамі), 8.30, 9.00 (з субцітрамі), 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 (з субцітрамі), 20.30 Нашы навіны.
6.10, 7.10, 8.10 «Наша раніца».
9.10 «Ідэальны рамонт» (12+).
10.00 «Жыць здорава!» (12+).
11.10 «Модны прыгавор» (12+).
12.20, 13.10 «Няхай гавораць» (16+).
13.55 «Давай пажэнімся!» (16+).
14.55 «Мужчынскае/Жаночае» (16+).
16.20 «Лепш за ўсіх!» (6+).
18.20 «Кантрольная закупка» (12+).
18.55, 21.10 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+).
19.00 «Поле цудаў» (16+).
20.00 «Час».
21.15 **Камедыя «Законы прывабнасці» (12+).**
23.00 «Што? Дзе? Калі?» у Беларусі». Вясновая серыя гульні (16+).
0.15 «Вячэрні Ургант» (16+).
1.15 «Начныя навіны».

ТВ РЕН СТБ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.25 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою» (6+).
7.40, 20.10, 23.00 «СТБ-спорт».
8.30 «Спецыяльны рэпартаж СТБ».
8.50 **Камедыя «Высокі бландзін у чорным чаравіку» (12+).**
10.40 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы» (16+).
11.30 «Аўтапанарама» (12+).
11.50 «Водбліскі». **Серыял (16+).**
13.30, 16.30, 19.30 «24 гадзіны».
13.50 «**Уцякач».** **Серыял (16+).**
15.35 «Ежа багоў» (16+).

22.00 «Колба часу» (16+).
0.00 «Быў час» з Аляксандрам Палітоўскім: «Біржавы рух». 2006 год (12+).
1.10 «Гутарка з Прэзідэнтам СССР». 1991 год (12+).
2.05 Праграма «Тэма» з Уладзіславам Лісцэвым: «Па абодва бакі закона». 1992 год (16+).

EUROSPORT 1 EuroSport 1

4.00, 9.30, 14.00, 18.00, 21.00, 0.35 Веласпорт. «Тур Альп».
5.00, 10.30, 16.30, 22.00, 1.30 Веласпорт. «Тур Харватыі».
6.00, 11.30 Футбол. «ФІФА».
6.30 Футбол. Чэмпіятат MLS.
7.00 Аўтагонкі. Формула Е.
8.00 Веласпорт. «Флэш Валонь».
12.00, 23.00, 2.30 Снукер. «Мастэрс». Фінал.
19.00 Снукер. Чэмпіятат свету — 2017. Фінал.

КИНОКОМЕДИЯ Кінакамедыя

1.40 Каралева Іспаніі. (16+).
4.05 Склетчкам «Паміж намі» (16+).
4.25 Вампіркі. (16+).
6.15 З шчаслівага парасяці. (18+).
8.20 Герой месяца. (16+).
10.10 Джэнтльмены, удачы! (12+).
12.05 Прыкінься маім мужам. (16+).

14.00 Прачнуўшыся ў Рына. (16+).
15.40 Піўная ліга. (16+).
17.15 Мноства. (16+).
19.30 Бабуля лёгкіх паводзін. (16+).
21.05 Змешаныя пачуцці. (16+).

16.50 «Скардзіца дазваляеца».
17.10 «Далёкія сваякі» (16+).
17.35 «Вадзіць па-руску» (16+).
17.50, 21.50, 23.05 Дакументальны спецпраект (16+).
20.00 «Сталічныя падрабязнасці».
20.15 **Маст. фільм «Д'ябал і Дэнніл Узбэтар» (12+).**
0.40 «NEXT-3». **Серыял (16+).**

МІР МІР

6.00, 8.05 **Серыял «АСА» (16+).**
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Навіны (бягучы радок).
10.05, 13.15 **Серыял «Пятніцкі» (16+).**
14.00 «Справы сямейныя. Бітва за будучыню» (16+).
15.00 «Справы сямейныя. Новыя гісторыі» (16+).
16.15, 19.20 **Серыял «Злачыства ў фокусе» (16+).**
20.10 **Маст. фільм «Падарожжа ў закаханасці» (16+).**
22.00 **Маст. фільм «Звінячае дрэўца, якое спявае» (0+).**
23.45 «Трымаць, шоубізі!» (16+).
0.10 «Дастукаца да зоркі» (12+).
0.40 «Як у рэстаране» (12+).
1.10 **Маст. фільм «Дзень залежнасці» (16+).**
2.50 **Маст. фільм «Сям'ера смельх» (12+).**
4.35 М/ф (6+).

БЕЛАРУСЬ РТР Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.35, 20.40 **Серыял «Бязроўка» (12+).**
13.30 «Пакой смеху». (16+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.35 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу. (12+).
15.45 «60 хвілін». Ток-шоу.
17.35 «Лёс чалавека». (12+).
18.45 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір». (16+).
20.40 «Гумарына». (16+).

22.50 Джэй і Маўклівы Боб наносяць удар у адказ. (16+).

ТВ 3 ТВ3

6.00 М/ф (6+).
8.15 «Доктар І...» (16+).
8.45 «Асколкі». **Серыял (16+).**
10.20, 4.00 «Судовыя страці». Дак. серыял (16+).
11.55, 17.00 «Варажбітка» (12+).
13.30 «Сакрэты экстрасенсаў» (16+).
14.25 «Простыя складанасці» (12+).
15.30, 5.30 «Нераскрытыя тайны» (12+).
16.05 «Мой герой» (12+).
18.35, 0.30 «Як прыручыць голлад». Дак. фільм (12+).
20.15 «Прыгажунчык». Камедыя (12+).
22.30 «Крык». Фільм жахаў (16+).
1.50 «Дзікія грошы» (16+).
2.35 «Савецкія мафіі» (16+).
3.15 «90-я» (16+).

ТВ 1000 ТВ1000

6.10, 15.20 Кірмаш ганарыстасці (12+).
8.50 **Анэлы Чарлі (12+).**
10.45 Усмешка Моны Лізы (12+).
13.00 Браты Блюз 2000 (16+).
18.00 Пітэр Пэн (12+).
20.10 Куды прыводзяць мары (12+).
22.20 Пабочны эфект (16+).
0.25 Пакуль не сыграў у скрыню (12+).
2.15 Чужая краіна (18+).
4.05 Дывергент-3. За сцяной (16+).

ТВ 1000 Рускае кіно

6.20 Унук касманаўта (12+).
7.55 На кручку! (16+).
9.45 Арэлі (16+).
11.30 Востраў загінулых караблёў. (12+).
14.20 Памяць восені (16+).
16.20, 4.40 Цешчыны бліны. 1—2-я серыі (12+).

23.10 **Серыял «Каменская» (16+).**

НТБ-Беларусь

5.55 «Астрапрагноз».
6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
6.10, 7.10 «Дзелавае раніца НТБ». (12+).
7.50, 8.10 **Серыял «Мухтар. Новы след» (16+).**
8.50 **Серыял «Сужэнцы» (16+).**
9.40, 23.10 «НЗ.by».
10.25 **Серыял «Вуліцы разбітых ліхтароў» (16+).**
12.00 «Суд прысяжных». (16+).
13.25, 18.25 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
14.05, 16.35 **Серыял «Брацёнікі» (16+).**
17.25 «ДНК». (16+).
19.45 **Серыял «Марскія д'яблы. Смерч» (16+).**
21.25 **Серыял «Пяць хвілін цішыні» (12+).**
23.40 «Брэйн рынг». (12+).
0.35 «Таямнічая Расія». (16+).

3 мой 8 канал

7.00, 16.00, 19.35, 21.00, 23.55 «Надвор'е».
7.05 «Сябры дзядулі Марка» (0+).
7.30, 23.10 **Серыял «Камісар Рэкс» (12+).**
8.20 **Серыял «Макс» (16+).**
9.10, 19.40 **Серыял «Я пачуў цябе» (16+).**
10.20 «Здароўе».
11.00 **Камедыя «Кравец з Панамя» (12+).**
12.45 **Серыял «Каханне цудоўнае» (16+).**
14.25 **Меладрама «Дзяўчынка і лісяня» (12+).**
16.05 Для дзяцей «Адказваяка» (0+).
16.10 «Мультипарад».
16.30 «Адшукваецца адпачынак» (0+).
17.00 «Майстар-клас».
17.15 **Серыял «Анэлы» (16+).**
18.45 **Серыял «Абаронца» (16+).**
20.50 «Вечарніца» (0+).
21.05 **Трылер «Дэтэктыў Буліт» (16+).**

18.20 Снеданне ў таты (12+).
20.20 Каханне пад прыкрыццём.
22.20 Дзед Мароз. Бітва Чараўнікоў (6+).
0.30 Невеста любой цаной (16+).
2.30 Тарас Бульба (16+).

National Geographic

6.00 Найцяжэйшы ў свеце рамонт. (12+).
7.40, 13.20 Неверагодны доктар Пол. (16+).
8.30, 11.40, 16.25, 20.25 Аўта-SOS. (12+).
9.15 Сапраўдны суперкар. (12+).
10.05, 5.10 Цуды інжынерыі. (12+).
10.55 Золата Юкана. (12+).
12.30 Антарктыка. (12+).
14.05 Міжнародны аэрапорт Дубай. (12+).
14.50 Найбуйнейшы ў свеце рамонт. (12+).
15.40, 19.35, 0.15, 2.40 Расследаванні авіякатастроф. (16+).
18.00, 22.00, 1.05, 4.20 Скануючы час. (12+).
18.45, 1.50 Расійскія сакрэтныя матэрыялы. (16+).
22.45 Герой нябеснай вайны. (16+).
23.30 Дзіўная Другая сусветная. (16+).

Discovery

8.00, 17.05, 22.00, 4.40 Махінатары.
8.50, 15.15, 21.00, 6.20 Як гэта ўстроена?
9.45, 16.10, 23.00, 3.50 Паляўнічыя на складзі.
10.40, 19.00, 5.30 Хуткія і гучныя.
14.20 Разбуральнікі легенд.
18.00, 20.00, 1.00 Залатая ліхаманка.
0.00 Майстэрня «Goblin Works».
2.00 Салдаты няўдачы.
2.55 Утыльшчыкі.
7.10 Выжыць любой цаной.

Балельшчык прайграў... жонку

Афрыканскі балельшчык «Манчэстэр Сіці» прайграў сваю жонку ў спрэчцы на перамогу любімага клуба ў дэрбі футбольнага чэмпіяна-ту Англіі з «Манчэстэр Юнайтэд», паведамляе The Sun.

Танзаніец Амані Стэнлі заключыў пары на зыход манкуніянажы бітвы ў 33-м туры прэм'ер-лігі з нейкім Тоні Шыла, які хварэе за «Манчэстэр Юнайтэд». Па ўмовах спрэчкі той, хто прайграў, на тыдзень павінен быў аддаць пераможцу сваю жонку. Балельшчыкамі быў нават складзены пісьмовы дагавор. Як у выніку вырашылася спрэчка і што сказала на гэта жонка, гісторыя пакуль маўчыць.

Муж выратаваў выйгрышы білет

Жыхарка амерыканскага штата Мічыган памылкова выкінула латарэйны білет з буйным выйгрышам, аднак яе муж дастаў яго са смецця, паведамляе UPI.

Латарэйны білет быў яго падарункам жонцы на дзень нараджэння. Яна сцерла ахоўны пласт, вырашыла, што нічога не выйграла, і выкінула яго. Яе муж не паверыў, што грошы выдаткаваныя дарма, знайшоў выкінуты білет і правярў яго ў латарэйнай машыне. Высветлілася, што жонка выйграла два мільёны долараў! Згодна з правіламі латарэі, выйгрыш выплачваецца па частках на працягу некалькіх гадоў, аднак пры адмове ад часткі сумы рэшту можна забраць адразу. Сям'я аддала перавагу другому варыянту і атрымала 1,3 мільёна.

Наркотык у сумку надзьмула ветрам

Жыхарка ЗША заявіла, што наркотыкі ў яе сумцы з'явіліся дзякуючы моцнаму ветру. Як паведамляе партал Fox News, яе аргументы здаліся паліцэйскім непераканаўчымі.

Інцыдэнт адбыўся ў горадзе Форт-Пірс, штат Фларыда. Паліцыя спыніла 26-гадовую Кенісію Посі за небяспечную язду: дзяўчына не трымала сваю паласу і ехала па хвалепадобнай траекторыі. Афіцэр адчуў пах марыхуаны ў аўтамабілі і абшукаў сумку жанчыны, дзе знайшоў марыхуану і какаін. Дзяўчына прызналася, што марыхуана належыць ёй, але адмаўляла, што гэта яе какаін, таму што за яго захоўванне можна атрымаць турэмны тэрмін. «Я не ведаю нічога ні пра які какаін. Ён, здаецца, заляцеў праз акно і трапіў у маю сумку», — апраўдвалася яна. У выніку суд абвінаваціў Посі ў захоўванні какаіну і марыхуаны.

Іван КУПАРВАС.

Субота, 21 красавіка

1 Беларусь 1

6.30 «Існасць». 6.55 Дэтэктыв «Марафон для трох грацый». (12+). 8.25 «Кулінарная дыпламатыя» (12+). 9.00, 12.00, 15.00 Навіны. 9.10 «Клуб рэдактараў» (16+). 9.50 «Здароўе» (12+). 10.45 «Трансфармацыя» (12+). 11.20 «Дача» (12+). 12.10 «50 рэцэптаў першага». (12+). 12.50, 15.45, 23.40 Серыял «Сваты-6» (12+). 13.50 «Я ведаю». 15.15 «Краіна». 17.00 Меладрама «Калодзеж забытых жаданняў». (16+). 21.00 «Панарама». 21.45 Меладрама «Каханне з усімі прыпынкамі». (12+). 23.30 «Дзень спорту».

2 Беларусь 2

6.55 М/с «Фіксікі» (0+). 7.05 Фільм для дзяцей «Разбойнікі нехаця» (6+). 8.10, 22.00 «Тэлебарометр». 8.15 «Камень, нажніцы, папера» (16+). 8.50 «Арол і рэшка. Юбілейны». (16+). 9.50 «На нажах». (16+). 10.55 «Бітва салонаў». (16+). 11.50 Анімацыйны фільм «Універсітэт монстраў» (12+). 13.30 Камедыя «Мамчын сыночак» (12+). 15.05 «Капейка ў капейку» (12+). 15.40 «Паненка-сялянка». (16+). 16.40 «Абмен жонкамі». (16+). 17.50 Меладрама «Жасмін» (16+). 19.30 Драма «Шукальнік вяды» (16+). 21.20 «Сыграй мяне, калі зможаш» (12+). 22.05 «Спортлаб 6 з 49», «КЕНО».

ВТВ ВТВ

6.00 «Турбаміксер». (16+). 7.00 Скэтч-шоу «6 кадраў». (16+). 7.30 «Галерэя прыгажосці» (16+). 8.00 «Дзіцячы КВЗ» (6+). 9.00, 3.00 М/ф «Марын і яго сябры». (0+). 9.30, 3.25 М/ф «Скубі Ду». (6+). 10.00, 3.50 М/ф «Машыны казкі». (0+). 10.20 М/ф «Джынглікі» (0+). 10.50 «Ералаш» (6+). 11.30 Анімацыйны фільм «Варушы ластамі!» (0+). 13.00 Серыял «Мамачкі» (16+). 15.00 «Уважаюны і шчаслівыя людзі» (16+). 16.50 Фантастыка «Трансформеры: эпоха вынішчэння». (12+). 20.00 Трылер «Ілюзія падману». (12+). 22.20 «Уральскія пельмені». (16+). 0.00 Жакі «Крык-4». (18+). 2.00 «Хачу верыць!» (16+). 4.00 «Лаві момант» (16+). 5.00 «Дурні і дарогі» (16+).

Культура

6.30 Біблейскі сюжэт. 7.00 «Стражавы агент». Маст. фільм. 8.10 «Залатая антылопа». «Кен-тэрвільскі прывід». М/ф. 9.15 «Звычайны канцэрт». 9.45 «Рассямшыце клоўна». Маст. фільм. 11.55 Улада факта. «Феномен Егіпта». 12.40, 1.05 «Абуджэнне вясны ў Еўропе». Дак. фільм. 13.30 «Міфы Старажытнай Грэцыі». Дак. серыял. 14.00 «Эрмітаж». 14.30, 23.00 Кіно на ўсе часы. «Басаногая графіня». Маст. фільм.

ЗВЯЗДА

22.10 Фантастыка «Зорныя вайны: эпизод VII. Абуджэнне сілы» (12+). 0.25 «Арол і рэшка. Кругасветка». (16+).

3 Беларусь 3

7.35 «Сіла веры». 8.00, 13.25, 20.15 Навіны культуры. 8.15, 13.40, 20.30 Гэты дзень. 8.20 М/ф (0+). 8.50 «Строгавы». Маст. фільм. 1-я серыя (12+). 10.00 «Беларуская кухня». Пірог «Трухлявы пень». 10.30 «Беларусь як песня». Леся Лют. 10.55 «Размаўляем па-беларуску». Тэлевіктарына. 11.20 «Сінематэка». Беларускаяе кіно 70-х гадоў. 12.00 «Сын старшыні». Маст. фільм (12+). 13.45 «Навукаманія» (6+). 14.15 «Легенды кіно». Георгій Віцын (12+). 14.55 «Дзеці капітана Гранта». Прыгоды (12+). 16.20 «Сэр Пол Макартні. Мне — 75». Канцэрт Нацыянальнага акадэмічнага канцэртнага аркестра Рэспублікі Беларусь пад кіраўніцтвам народнага артыста Беларусі Міхаіла Фінберга. 17.45 «Дзяржаўная граніца». Маст. фільм. «Усходні рубж» (12+). 20.40 «Калыханка» (0+). 21.05 «Кур'ер». Маст. фільм (12+). 22.35 «Макбет». Спектакль Нацыянальнага акадэмічнага драматычнага тэатра імя М. Горкага.

5 Беларусь 5

6.55 Хакей. КХЛ. Фінал. 4-ы матч. ЦСКА (Масква) — «Ак Барс» (Казань). 8.45 Фактар сілы. 9.15 Хакей. Еўравыклік. Беларусь — Данія. 11.00 Кікнадзэ. Меркаванне. 11.30 Вялікі спорт. 12.10 Трэніровачны дзень. 12.40 Прэз'ю. Кубак Федэрацыі. Беларусь — Славакія.

NOB & ALBIA Настальгія

6.00 «Яловая субмарына» з Аляксандрам Ліпніцікам. «Гісторыя рускага рока». «Акваариум». 2-я частка. 2007 год (12+). 6.55, 8.50, 9.40, 11.00, 14.30, 15.40, 17.00, 21.50, 23.35, 2.05, 3.40, 5.00 Музыкальная настальгія (12+). 7.10, 13.30, 1.05 Маст. фільм «Бронзавая птушка» (6+). 8.15 Фільм-канцэрт «...жадаем шчасця вам». 1985 год (12+). 8.40, 14.45, 20.50, 2.45 М/ф «Прыгоды парасяці Фунціка» (0+). 9.00, 15.00, 3.00 «Мінулы час» (12+). 10.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР» (12+). 11.40 Маст. фільм «Удача» (12+). 12.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1956. 2-я частка. 2008 год (16+). 13.10 Фільм-канцэрт «Гэта было... было... было...» 1989 год (12+). 16.00 «Колба часу» (16+). 18.00 Маст. фільм «Папалужка» (6+). 19.20 «Вакол смеху». Тэма: «Кірмаш смеху». 1983 г. (12+). 21.00 «Быў час». 2009 год (16+).

Кінокомедыя Кінакамедыя

0.45 Мамчын сыночак. (12+). 2.35 Скэтчкам «Паміж намі». (16+). 2.55 «Шоу Камедыянты». (16+). 3.25 Вулкан страстей. (12+). 5.05 Каралева Іспаніі. (16+). 7.35 Галівудскі фінал. (12+). 9.40 Чумавыя боты. (16+). 11.35 Джулі і Джулія: гатуем шчасце па рэцэпце. (16+). 14.00 Ашаламляльныя фантазіі Чарлі Свона-Трэцяга. (16+). 15.35 Эвалюцыя. (12+). 17.30 Палаўнічыя на прывіды. (6+). 19.30 Гудзонскі ястраб. (16+). 21.20 Аперацыя «Тушонка». (16+). 23.20 Джэнтльмены, удачы! (12+).

ТВ 3 ТВ3

6.00 М/ф (6+). 10.15 «Сардэчна запрашаем дадому!» (6+). 11.05 «Хронікі маскоўскага побыту» (16+).

13.00 Тэніс. Кубак Федэрацыі. Беларусь — Славакія. 17.30 Гандбол. Чэмпіянат Беларусі. БГК імя Машкова — СКА-Мінск. (У перапынку — Спорт-цэнтр.) 19.00 Хакей. Еўравыклік. Беларусь — Данія. (У перапынку — Спорт-цэнтр.) 21.25 Футбол. Ліга чэмпіёнаў. Відэачасопіс. 21.55 Футбол. Чэмпіянат Англіі. «Чэлсі» — «Хадэрсфільд». 23.50 Легенды сусветнага спорту.

АНТ

7.00, 9.00, 16.00 (з субцітрамі) «Нашы навіны». 7.10 Серыял «Смешнае жыццё» (12+). 9.10 М/с «Смяшарыкі. Новыя прыгоды» (0+). 9.30 «Здароўе» (16+). 10.40 «Смак» (12+). 11.25 «Ідэальны рамонт» (12+). 12.30 «Разумніцы і разумнікі» (12+). 13.25 Маст. фільм «Дзяржаўная мяжа. Мірнае лета 21-га года» (12+). 16.20, 21.20 «Голас. Дзеці» (12+). 17.20 «Хто хоча стаць мільянерам?» (12+). 18.50 Міжнародны музычны фестываль «Спёка». Гала-канцэрт. (12+). 20.30 «Нашы навіны». Суботні выпуск. 21.05 «Метэагід». 21.15 «Удача ў прыдачу!» Дзённік (12+). 23.40 «Сёння вечарам» (16+).

ТВ РЕН СТБ

6.20 «Студэнты-2». Серыял (16+). 8.45 «Ежа багоў» (16+). 10.25 «Самая карысная праграма» (16+). 11.15 «Мінск і мінчане». 11.45 Маст. фільм «Д'ябал і Дэнніл Уэбстэр» (12+). 13.30, 16.30, 19.30 «24 гадзіны». 13.45, 23.20 Прыгоды «Ягуар» (12+).

EUROSPORT 1

4.00, 9.35 Веласпорт. «Тур Альп». 5.00, 15.45, 0.3 Веласпорт. «Тур Харватыі». 6.00, 20.30 Супербайк. Этап чэмпіянату свету. 7.30, 10.30 Снукер. Чэмпіянат свету — 2017. Фінал. 12.00, 15.00, 16.30, 21.00, 0.00, 2.30 Снукер. Чэмпіянат свету. 19.30 Конны спорт. Global Champions Tour. 1.30 Веласпорт. «Флэш Валонь».

Кінокомедыя Кінакамедыя

0.45 Мамчын сыночак. (12+). 2.35 Скэтчкам «Паміж намі». (16+). 2.55 «Шоу Камедыянты». (16+). 3.25 Вулкан страстей. (12+). 5.05 Каралева Іспаніі. (16+). 7.35 Галівудскі фінал. (12+). 9.40 Чумавыя боты. (16+). 11.35 Джулі і Джулія: гатуем шчасце па рэцэпце. (16+). 14.00 Ашаламляльныя фантазіі Чарлі Свона-Трэцяга. (16+). 15.35 Эвалюцыя. (12+). 17.30 Палаўнічыя на прывіды. (6+). 19.30 Гудзонскі ястраб. (16+). 21.20 Аперацыя «Тушонка». (16+). 23.20 Джэнтльмены, удачы! (12+).

ТВ 3 ТВ3

6.00 М/ф (6+). 10.15 «Сардэчна запрашаем дадому!» (6+). 11.05 «Хронікі маскоўскага побыту» (16+).

15.35 «Сакрэтныя тэрыторыі» (16+). 16.45 «Вялікі горад». 17.25 «Далёкія сваякі» (16+). 17.50 Дакументальны спецпраект (16+). 20.00 «СТБ-спорт». 20.10 Камедыя «Таксі» (16+). 21.40 «Засакрэчаныя спісы» (16+). 1.00 Лэдзі Гага: тур «Баль монстраў» (18+).

МІР

6.00, 8.50 М/ф (6+). 6.05 Маст. фільм «Звінячае дрэўца, якое спявае» (0+). 7.50 «Саюзнікі» (12+). 8.20 «Сакрэтныя матэрыялы» (16+). 9.00 «Вой, мамачкі!» (12+). 9.30 «Наша кіно. Гісторыя вялікага каханьня» (12+). 10.00, 16.00, 19.00 Навіны (бягучы радок). 10.15 «Здабытак рэспублік. Васьмідзясятая» (12+). 10.45, 4.25 Маст. фільм «Ты — мне, я — табе» (0+). 12.20 «Любімыя акцёры» (12+). 12.50 Маст. фільм «Жанна Д'Арк» (16+). 16.15, 19.15 Серыял «Зоя» (16+). 0.45 Серыял «Злачынства ў фокусе» (16+).

БЕЛАРУСЬ РТР РТР-Беларусь

7.00 «Пакой смеху». (16+). 7.35 Маст. фільм «Маці і махаха». (16+). 11.00 Весткі. 11.20 «Жывыя гісторыі». (12+). 12.10 «Пяцёра на аднаго». (12+). 13.00 «Наша справа». (16+). 13.15 Маст. фільм «Непрыгожая Любоў». (12+). 15.00 «Гумар! Гумар! Гумар!» (16+). 16.30 Маст. фільм «Печыва з прадказаннем». (12+). 19.55 Надвор'е на тыдзень. 20.00 Весткі ў суботу. 20.55 «Прывітанне, Андрэй!» (12+). 22.40 Маст. фільм «Незнаёмка ў лустэрку». (12+).

National Geographic

6.00, 11.40, 14.00, 21.10 Невядомая планета зямля. (12+). 6.50 Навуковыя недарэчнасці. (12+). 7.40, 12.30 Неверагодны доктар Пол. (16+). 8.30 Тайны Тутанхамона. (12+). 9.15, 13.15 Аўта-SOS. (12+). 10.05, 14.50 Цуды інжынерыі. (12+). 10.50 Інжынерныя ідэі. (12+). 15.40 Міжнародны аэрапорт Дубай. (12+). 16.25 Шаша праз пекла. (12+). 17.15 Bugatti Chiron: паляпшаючы дасканаласць. (12+). 18.00, 22.00 Паўночная Карэя: тады і цяпер. (16+). 18.45, 22.45 Паўночная Карэя: вялікая ілюзія. (12+). 19.30 Прачытай. (12+). 23.30 Апошнія тайны Трэцяга рэйха. (16+). 0.20 Ліхтугі за мяжой. (18+). 1.05 У пошуках праўды: Атлантыда. (12+). 1.55 Паранармальнае. (16+). 2.45 Інстынкт выжывання. (16+). 3.35 Расследаванні авіякатастроф. (16+). 5.10 Вядомы Сусвет. (12+).

TV 1000 ТВ1000

6.10, 14.00 Сезон палявання-3 (12+). 7.45 Пабочны эффект (16+). 9.50 Пакуль не сыграў у скрыню (12+). 11.50 Куды прыводзяць мары (12+). 15.40 Дывергент-3. За сцяной (16+). 18.05 Сужэнцы Морган ва ўцёках (16+). 20.10 Легенда Багера Ванса (16+). 22.35 Акадэмія вампіраў (12+). 0.40 Тайнае акно (12+). 2.35 Троя (16+). 5.30 Апалон-13 (12+).

ТВ 1000 Рускае кіно

6.20 Каханне пад прыкрыццём. 8.20 Дзед Мароз. Бітва Чараўнікоў (6+). 10.30 Невеста любой цаной (16+). 12.30 Тарцюф (16+). 14.25 Тарас Бульба (16+). 17.00 22 хвіліны (16+). 18.40 Зацьменне (12+). 20.20 Ласкавы май (16+). 22.30 Кур'ер з «Раю» (12+). 0.20 Горад. (16+). 2.20 Як я правёў гэтым летам (16+). 4.25 Ён — Дракон (6+).

НТБ-Беларусь

6.20 «Астрапрагноз». 6.25 Серыял «Час Волкава». (16+). 8.00, 10.00, 16.00 Сёння. 8.20 «Урачэбныя тайны плюс». (12+). 8.55 «Я хачу гэта ўбачыць!» (6+). 9.25 «НЗ.by». 10.25 Галоўная дарога. (16+). 11.05 «Ежа жывая і мёртвая». (12+). 12.05 Кватэрнае пытанне. (0+). 13.10 «Паедзем, паядзім!» (0+). 14.10 Маст. фільм «Дубля не будзе». (16+). 16.25 «Следства вялі...» (16+). 17.10 «Сакрэт на мільён». Маша Распуціна, частка 2-я. (16+). 19.00 «Цэнтральнае тэлебачанне». 20.00 «Ты супер!» (6+). 22.15 Маст. фільм «Справа гонару». (16+). 0.00 «Ты не паверыш!» (16+).

3 мой 8 канал

9.00, 15.55, 19.05, 21.00, 23.55 «Надвор'е». 9.05 «Сябры дзядулі Марка» (0+). 9.15 Для дзяцей «Адказвайка» (0+). 9.20 «Даведнік па краінах і кантынентах» (0+). 9.30 Серыял «Англійскае забойства» (12+). 11.05 Драма «Хросны бацька-2» (16+). 14.40 «Суперкніга». 15.10 М/ф. 16.00 «Адшукваецца адпачынак». 16.30 «Здароўе». 17.10 «Пра спорт». 17.25 Фантастыка «Крыкуны» (12+). 19.10 Трылер «Лес ценяў» (16+). 20.50 «Вечарніца». 21.05 «Фэшн is my прафэшн» (12+). 21.15 Драма «Кветкі вайны» (18+).

У запарку малпы адбіліся ад выкрадальнікаў

Малпы з запарка новазelandскага горада Велінгтан змаглі прагнаць зладзеяў, якія забраліся ў іх вальер, паведамляе UPI.

У канцы мінулага тыдня невядомыя ўначы пры дапамозе балтарэза праніклі ў вальер з 12 вавёрчынімі малпамі. Сляды ўзлому выявілі толькі раніцай. Супрацоўнікі запарка баяліся, што адну з жывёл выкрадлі, аднак усе яны былі на месцы. Пры гэтым частка малпаў атрымала нязначныя раненні. Супрацоўнікі запарка мяркуюць, што паміж зладзеямі і жывёламі завязалася бойка. У выніку звяры здолелі адбіць напад.

Вавёрчыны малпы (сайміры) водзяцца ў Паўднёвай Амерыцы. Іх рост складае 25—35 сантыметраў без хваста, вага не больш за 1,1 кілаграма. Мозг сайміры прасцейшы, чым у большасці приматаў: ён цалкам пазбаўлены звільн.

Вараняня скрала мех у панды для гнязда

У Кітаі варона выхапіла шматок меху з зада панды дзеля будаўніцтва гнязда. На здымак звярнула ўвагу Daily Mail.

Фатаграфія была зроблена ў пекінскім запарку. Турысты, якія аказаліся сведкамі відовішча, сцвярджаюць, што панда, якая адпачывала на драўляным памосце, ніяк не адрагавала на паводзіны птушкі. Вараняня выдзірала пух, пакуль цалкам не запоўніла ім сваю дзюбу, а потым узляцела на бліжняе дрэва, дзе віла сабе гняздо. Яно здзейсніла некалькі вылазак, але бамбукавы мядзведзь так і працягваў безуважна ляжаць.

Амерыканцы кідаліся ў алігатора морквай

У амерыканскім штаце Паўднёвая Караліна на востраве Фрып невядомыя закідалі буйнога алігатора морквай, паведамляе Associated Press.

Адпачывальнікі заўважылі рэптылію даўжынёй больш за тры метры і пачалі кідаць у яе агароднінай. На фотаздымак алігатора ў сацсетках у яго на мордзе відаць морква. Прадстаўнікі курорта, дзе здарыўся напад, назвалі тое, што адбылося, «глупствам новага ўзроўню». Яны заявілі, што маюць апісанні зламыснікаў, і прыгразілі аштрафаваць іх на 200 долараў за кожную моркву, якая трапіла ў рэптылію. Самае пацешнае, што, акрамя таго, адпачываючым можа пагражаць турэмнае зняволенне да 30 сутак за кармленне алігатора.

Нядзеля, 22 красавіка

1 Беларусь 1

7.20 Дэтэктыў «Марафон для трох грацый». (12+).
9.00, 12.00, 15.00 Навіны.
9.10 «Арсенал». (12+).
9.45 «Каробка перадач» (12+).
10.25 «Народная раніца» (6+).
11.05 «Вакол планеты».
12.10 Навіны. Цэнтральны рэгіён.
12.35 «50 рэцэптаў першага». (12+).
13.15 Меладрама «Каханне з усімі прыпынкамі». (12+).
15.15 «Твой горад».
15.30 Eurovision. Вынікі тыдня.
15.55 Серыял «Байкі Міцяя» (12+).
16.55 Меладрама «Нявеста з Масквы». (12+).
20.35 Навіны надвор'я.
21.00 «Галоўны эфір».
22.10 «Калодзеж забытых жаданняў». (16+).

2 Беларусь 2

7.00 М/с «Фіксікі» (0+).
7.20 Камедыя «Мамчын сынчак» (12+).
8.50, 20.00 «Тэлебарометр».
8.55 «Свет навіварат». (16+).
10.05 «На нажах». (16+).
11.00 «Бітва салонаў». (16+).
12.00 М/с «Качыныя гісторыі» (0+).
13.15 «Калі мы дома». Скетч-кам (16+).
13.45 «Паненка-сялянка». (16+).
14.45, 22.05 «Абмен жонкамі». (16+).
15.55 Фантастыка «Зорныя войны: эпізод VII. Абуджэнне сілы» (12+).
18.10 «Бітва экстрасэнсаў. 15-ы сезон». (16+).
20.35 «Два рублі».
20.55 «Чалавек-невідзімка». (16+).
22.00 «Спортлато 5 з 36», «КЕНО».

ВТВ ВТВ

6.00 «Турбаміксер» (16+).
7.00 Скетч-шоу «6 кадраў» (16+).
8.00 «Дзіцячы КВЗ» (6+).
9.00, 3.00 М/ф «Марын і яго сябры». (0+)
9.30, 3.25 М/ф «Скубі Ду». (6+)
10.00, 3.50 М/ф «Маша і Мядзведзь». (0+)
10.20 М/ф «Джынглікі» (0+).
10.50, 2.00 «Ералаш» (6+).
11.30 «Галерэя прыгажосці» (12+).
12.00 «Паспець за 24 гадзіны» (16+).
13.00 Серыял «Мамачкі» (16+).
15.00 Анімацыйны фільм «Шрэк-2». (12+).
16.50 Анімацыйны фільм «Шрэк Трэці». (12+).
18.30, 22.30 «Уральскія пельмені». (16+).
20.00 Трылер «Ілюзія падману-2». (16+).
23.00 Скетч-шоу «Мільёны ў сетцы» (16+).
0.00 Серыял «Татавы дочки» (12+).
1.10 «Кіно ў дэталю» (16+).
4.00 «Лаві момант» (16+).
5.00 «Дурні і дарогі» (16+).

КУЛЬТУРА Культура

6.30 «Ва ўладзе золата». Маст. фільм.
8.15 «Міфы Старажытнай Грэцыі». Дак. серыял.
8.40 «Каралеўскія зайцы». «Чыпаліна». М/ф.
9.40 «Звычайны канцэрт».
10.10 «Мы — грамадзі!»
10.50 «Не хапала клопату». Маст. фільм.
11.55 «Астравы». Леанід Куралёў.
12.40 «Што рабіць?»
13.25, 1.20 Дыялогі пра жывёл. Маскоўскі запарк.
14.05 «Эфект матылька». Дак. серыял.

23.15 Меладрама «Жасмін» (16+).

3 Беларусь 3

7.35 «Святыні Беларусі».
8.00, 12.45, 20.15 Навіны культуры.
8.15, 13.00, 20.30 Гэты дзень.
8.20 «Замарожаны». Камедыя (12+).
9.40 «Наперад у мінулае».
10.05 «Нацыянальны хіт-парад».
11.00 «Майстры і куміры». Народная артыстка Беларусі Вялянціна Гаявая.
11.55 «Вялікія мастакі». Рэмбрант (12+).
13.05 «Дзяржаўная граніца». Маст. фільм. «Усходні рубж» (12+).
15.35 «Беларусь як песня». Леся Лют.
16.05 Анталогія «Славянскага базару». «Славянскі базар у Віцебску — 2013».
17.00 «Кур'ер». Маст. фільм (12+).
18.30 «Строгавы». Маст. фільм. 1-я серыя (12+).
19.40 «Легенды кіно». Георгій Віцын (12+).
20.40 «Калыханка» (0+).
21.05 «Сінематэка». Беларускаяе кіно 70-х гадоў.
21.45 «Сын старшыні». Маст. фільм (12+).
23.10 «Святыні Беларусі».

5 Беларусь 5

6.55 Футбол. Чэмпіятат Англіі. «Уотфард» — «Крыстал Пэлас».
8.45 Хакей. Еўравыклік. Беларусь — Данія.
10.40 Піт-стоп.
11.10 Гульні «навыраст».
11.40 Прэ'ю. Кубак Федэрацыі. Беларусь — Славакія.
12.00 Тэніс. Кубак Федэрацыі. Беларусь — Славакія.
18.55 Футбол. Беларусбанк — чэмпіятат Беларусі. «Дынама» (Брэст) — «Смалявічы». (У перапынку — Спорт-цэнтр.)

14.35, 23.45 Легендарныя камедыі. «Помста ружовай пантэры». Маст. фільм.
16.10 «Пешшу...» Масква барочная.
16.40 «Геній».
17.10 «Блізкае кола Уладзіміра Іванова».
18.05 «Алешкіна каханне». Маст. фільм.
19.30 Навіны культуры.
20.10 «Рамантыка раманса».
21.05 «Белая студыя».
21.50 «Архіўныя тайны». Дак. серыял.
22.20 «Шэдэўры сусветнага музычнага тэатра». Ёнас Каўфман і Людміла Манастырская ў оперы П. Масканы «Сельскі гонар».
2.00 «Шукальнікі». «Апошні палёт Леванеўскага».
2.45 «Крыўда». М/ф для дзяростлых.

НОСТАЛЬГІЯ Настальгія

6.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1956. 2-я частка. 2008 год (16+).
7.10 Фільм-канцэрт «Гэта было... было... было...» 1989 год (12+).
7.30, 1.10 Маст. фільм «Бронзавая птушка» (6+).
8.30, 9.40, 11.00, 15.50, 17.35, 0.55, 2.50, 3.40, 5.00 Музычная настальгія (12+).
8.45, 14.50, 2.40 М/ф «Прыгоды парасяці Фунціка» (0+).
9.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00 «Колба часу» (16+).
12.00 Маст. фільм «Папялушка» (6+).
13.20 «Вакол смеху». Тэма: «Кірмаш смеху». 1983 год (12+).
15.00 «Быў час». 2009 год (16+).
16.00 Тэлеспектакль «Гісторыя кавалера Дэ Грые і Манон Леско». 1980 год (16+).
18.00 «Сустрэча з пісьменнікам Генрыхам Баравіком у канцэртнай студыі «Астанкіна». 1989 год (12+).
19.25 «Што? Дзе? Калі?» Фінальная гульня 1984 года (12+).

21.00 Мастацкая гімнастыка. Этап Кубка свету. Ташкент.
23.00 Вынікі тыдня.
23.45 Змешаныя адзінаборствы. UFC.

АНТ

7.00, 9.00, 16.00 (з субцітрамі) «Нашы навіны».
7.10 Серыял «Смешнае жыццё» (12+).
9.10 «Нядзельная пропаведзь» (з субцітрамі).
9.25 «На наш густ» (12+).
10.10 «У госці па раніцах» (12+).
11.00 «Ералаш» (6+).
11.20 Камедыя «Непапраўны лгун» (6+).
12.50 «Валерыя. Не бойся быць шчаслівай» (12+).
14.00 Юбілейны канцэрт Валерыі (12+).
16.20 «Ледніковы перыяд. Дзеці» (6+).
18.25 «Лепш за ўсіх!» (6+).
20.00 «Контурны».
21.05 «Лагін: ААЦ» (16+).
21.40 «Клуб Вяслых і Знаходлівых». Вышэйшая ліга (16+).
0.00 Камедыя «Ідэальны муж» (0+).

СТБ

6.00 «Студэнты-2». Серыял (16+).
7.35 «Ежа багоў» (16+).
9.15 «Скардзіца дазваляецца».
9.35, 16.05 «Аўтапанарама» (12+).
10.00 Камедыя «Таксі». (12+).
11.30 «Вялікае снеданне» (12+).
12.05 «Сакрэтныя тэрыторыі» (16+).
13.30, 16.30 «24 гадзіны».
13.45 1/8 фіналу Міжнароднай лігі КВЗ. Другая гульня (12+).
15.25, 22.35 Дакументальны спецпраект (16+).
16.50 «Цэнтральны рэгіён».
17.20 «Далёкія сваякі» (16+).
17.40 Маст. фільм «Тайна ў іх вачах» (16+).

21.20 Фільм-спектакль «Маленькія камедыі вялікага дома». 1974 год (12+).
0.00 «Ялова субмарына» з Аляксандрам Ліпніцкім. «Гісторыя рускага рока». «Аквариум». 2-я частка. 2007 год (12+).
2.15 Фільм-канцэрт «...жадаем шчасця вам». 1985 год (12+).
4.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
5.40 Маст. фільм «Удача» (12+).

EUROSPORT 1 EuroSport 1

4.00, 9.35, 20.00 Веласпорт. «Тур Харваты».
5.00, 10.30 Веласпорт. Гонка Amstel Gold.
6.30 Футбол. «ФІФА».
7.00, 0.00 Супербайк. Этап чэмпіянату свету.
7.30, 12.00, 18.15, 21.00 Снукер. Чэмпіятат свету.
15.00 Веласпорт. Льеж — Бастонь — Льеж.
1.15 Футбол. Чэмпіятат MLS.

КИНОКОМЕДИЯ Кінакамедыя

1.15 Герой месяца. (16+).
3.05 Піўная ліга. (16+).
4.55 Змешаныя пацужці. (16+).
6.35 Прыкінься маім мужам. (16+).
8.30 Усе кажучь, што я кахаю цябе. (16+).
10.20 Джэй і Маўклівы Боб наносяць удар адказ. (16+).
12.15 Прачнуўшыся ў Рына. (16+).
14.00 Мноства. (16+).
16.10 Вельмі дрэнная настаўніца. (18+).
17.55 Бабуля лёгкіх паводзін. (16+).
19.30 All inclusive, або Усе ўключана! (16+).
21.20 Усе ўключана-2. (16+).
23.15 Чумавыя боты. (16+).

ТВБЗ

6.00 М/ф (6+).
10.10 «Паненка і кулінар» (12+).

19.30 «Тыдзень».
20.35 Трылер «Лёгкія грошы» (16+).
22.05 «Тыдзень спорту».
23.25 «Соль ад першай асобы». Гурт «Loupa» (16+).
0.40 Фантастыка «Пятля часу» (18+).

МІР

6.00 «Мільён пытанняў пра прыроду» (6+).
6.10, 7.30 М/ф (6+).
6.30 «Такія дзіўныя» (16+).
7.00 «Беларусь сёння» (12+).
7.35 «Яшчэ танней» (12+).
8.05 «Культурызм» (12+).
8.35 «Гульня ў кіно» (12+).
9.30 «Наша кіно. Гісторыя вялікага каханья» (12+).
10.00, 16.00 Навіны (бягучы радок).
10.15 «Як у рэстаране» (12+).
10.45, 16.15, 19.45 Серыял «Станіца» (16+).
18.45 «Разам».
23.05 Серыял «Зоя» (16+).

БЕЛАРУСЬ РТР РТР—Беларусь

7.00 Пакой смеху. (16+).
7.40 Маст. фільм «Непрыгожая Любоў». (12+).
9.20 Маст. фільм «3 жыцця начальніка крымінальнага вышуку». (12+).
11.00 Весткі.
11.20 «Сам сабе рэжысёр». (16+).
12.15 «Ранішняя пошта». (16+).
13.00 «Смехапанарама Яўгена Петрасяна». (16+).
13.30 «Калі ўсе дома». (12+).
14.30 «Смяцца дазваляецца». (16+).
16.50 Маст. фільм «У палоне падману». (12+).
18.40 Усерасійскі адкрыты тэлевізійны конкурс юных талентаў «Сіняя птушка» — «Апошні волат». Казачны сезон.
20.00 Весткі тыдня.
21.45 Маст. фільм «Захоўвай цябе каханне маё». (12+).
0.50 «Нядзельны вечар з Уладзімірам Салаўёвым».

10.45, 1.10 «Выходжу цябе шукаць». Серыял (16+).
14.35 «Жонка. Гісторыя каханья» (16+).
16.00 «Убачыць Амерыку і памерці». Дак. фільм (12+).
16.55 «Паненка і хуліган». Серыял (12+).
20.20 «Без падману» (16+).
21.15 «Кіраванне гневам». Камедыя (12+).
23.10 «Асцярожна, махляры!» (16+).
23.45 «Грань». Серыял (16+).
4.40 «Як прыручыць голад». Дак. фільм (12+).

TV 1000 ТВ1000

8.10 Акадэмія вампіраў (12+).
10.10 Тайнае акно (12+).
12.00 Легенда Багера Ванса (16+).
14.25 Троя (16+).
17.30 Апалон-13 (12+).
20.10 Прывід оперы (12+).
23.00 Адступнікі (16+).
2.00 Белы бог (18+).
4.15 Анёлы Чарлі (12+).

ТВ1000 Рускае кіно

6.20 Варашылаўскі стралок (16+).
8.20 Кур'ер з «Раю» (12+).
10.10 Ласкавы май (16+).
12.25 Камісар (12+).
16.10 Ён — Дракон (6+).
18.20 Горад. (16+).
20.20 Графамафія (12+).
22.15 Геаграф глобус прапіў (16+).
0.30 Сібір. Манаур (18+).
2.35 На кручку! (16+).
4.30 Арэлі (16+).

National Geographic

6.00, 11.45, 17.10, 22.00, 1.05 Невядомая планета зямлі. (12+).

НТБ—Беларусь

6.15 «Астрапрагноз».
6.20 Серыял «Час Волкава». (16+).
8.00, 10.00, 16.00 Сёння.
8.20 «Аднойчы...» (16+).
8.55 «Іх норавы». (0+).
9.15 «Хто ў доме гаспадар?» (16+).
10.25 «Першая перадача». (16+).
11.00 «Цуд тэхнікі». (12+).
11.55 «Дачны адказ». (0+).
13.05 «НашСпажыўНагляд». (16+).
14.10 Маст. фільм «Квартал». (16+).
16.25 «Следства вялі...» (16+).
17.25 «Экспертыза злачынстваў».
18.00 «Новыя рускія сенсацыі». (16+).
19.00 «Вынікі тыдня».
20.05 «Ты не паверыш!» (16+).
21.00 «Зоркі сышліся». (16+).
22.35 Маст. фільм «Ратавальнік». (16+).

8 канал

9.00, 16.05, 18.45, 20.55, 23.55 «Надвор'е».
9.05 «Сябры дзядулі Марка» (0+).
9.15 «Адшукваецца адпачынак» (0+).
9.45 «Мой любімы гадаванец» (0+).
10.15 «Сад і агарод».
10.30 Драма «Дарагі мой чалавек» (12+).
12.15 «Суперкніга».
12.45 Трылер «Дэтэктыў Буліт» (16+).
14.35 Меладрама «Інтуіцыя» (12+).
16.10 Для дзяцей «Адказвайка» (0+).
16.15 «Глядзім усёй сям'ёй». Фільм-казка «Стары Хатабыч» (0+).
17.55 Серыял «Яна напісала забойства» (12+).
18.50 Драма «Прысяжныя» (16+).
20.45 «Вечарніца» (0+).
21.00 Драма «Храбрае сэрца» (16+).

6.50 Навуковыя недарэчнасці. (12+).
7.40, 12.30 Неверагодны доктар Пол. (16+).
8.30 Чалавекападобныя малпы. (12+).
9.15, 13.20 Аўта-SOS. (12+).
10.05, 14.50 Цуды інжынерыі. (12+).
10.55 Інжынерныя ідэі. (12+).
14.05 Баку: схаваныя тайны гарадоў. (12+).
15.35 Міжнародны аэрапорт Дубай. (12+).
16.25 Асушыць акіяны. (12+).
18.50 Эвакуацыя Зямлі. (16+).
19.35 Уварванне на Зямлю. (16+).
20.20, 22.5 Тайны светабудовы. (12+).
23.35 Навука будучыні. (12+).
0.20 Прыруй. (16+).
1.55 Паранармальнае. (16+).
2.45 Інстынкт выжывання. (16+).
3.30 Расследаванні авіякатастроф. (16+).
5.10 Вядомы Сусвет. (12+).

Discovery Discovery

8.00 Хуткія і гучныя.
11.00, 2.00 Рэальныя дальнабойшчыкі.
12.00 Залаты шлях.
13.00 Залатая ліхаманка.
14.00, 16.30 Битвы за кантэйнеры.
17.00 Майстэрня «Goblin Works».
18.00 Колькі каштуе мая машына?
18.30 У пагоні за класікай.
19.00 Гаражны рамонт.
20.00 Махінатары.
23.00 Бушкрафт: лясная ліга.
0.00 Вулчаныя гонкі.
1.00 Іржавыя імперыя.
2.55 Разбуральнікі легенд.
3.50 Відэапатруль.
4.40 Як гэта ўстроена?
7.10 Загадкі планеты Зямля.

У праграме магчымы змяненні. Перадрукоўка праграмы забаронена.

ХТО ТУТ ГАСПАДАР?

Карэспандэнт «МС» высвятляла, з якімі цяжжасцямі даводзіцца сутыкацца пры добраўпарадкаванні могілак у сельскай мясцовасці

У АГРАГАРАДКУ Лясная грамадзянскія могілкі знаходзяцца амаль у цэнтры населенага пункта. І калі б не крыжы і помнікі, можна было б прыняць гэта месца за парк. Кажуць, што тут пахаваны яшчэ салдаты рускай арміі, якія загінулі падчас бітвы са шведамі ў 1708 годзе. Пра той легендарны бой нагадвае гранітная стэла 1908 года. Некалькі гадоў таму вандалы знялі з яе металічныя крыжы. Замест іх Лапаціцкі сельвыканкам устанавіў новыя — мармуровыя. І паставіў з гэтага ж матэрыялу невялічкія слупы замест цагляных, якія амаль рассыпаліся.

КЛОПАТНАЯ ГАСПАДАРКА

Наогул на тэрыторыі сельсавета 16 могілак. Нагляд за імі адымае добры кавалак часу, а галоўнае, патрабуе грошай. Старшыня сельсавета Сцяпан БАЙЦОЎ перажывае, што ў свой час не паспеў перадаць іх на баланс камунальнай каў. Дакладней, не знайшлося грошай, каб навесці парадак з дакументацыяй. Няма іх і зараз. Для таго каб усё ўзаконіць, спатрэбіцца не менш за 500 рублёў на кожны могілкі. Дзе ўзяць такія сродкі? (Для параўнання: летась на знос састарэлых будынкаў сельсавет атрымаў усяго 200 рублёў.)

За апошнія гады мясцовыя ўлады правялі цэлую даследчую работу, каб падлічыць усе пахаванні. Гэтага патрабуе закон аб рэгістры насельніцтва, які ўступіў у дзеянне ў ліпені 2013 года.

“ Для сельскіх могілак павінна быць асобная нарматыўная база, дзе былі б улічаны ўсе нюансы, якія не сустракаюцца ў гарадскіх умовах.

— У горадзе такі ўлік дазволіў навесці парадак, але сельскія могілкі — гэта зусім іншае, і нас з горадам параўноўваць нельга, — кажа Сцяпан Байцоў. — Па сутнасці, для нагляду за сельскімі могілкамі патрэбны асобны чалавек. Самыя аддаленыя ад Лапацічаў пахаванні знаходзяцца на адлегласці 16 кіламетраў. Як прасачыць, што там у дадзены момант ніхто нікога не хавае? У нас два населеныя пункты былі ліквідаваны ў сувязі з наступствамі аварыі на ЧАЭС — Чырвоная Слабада і Кашалёў. Але на могілках гэтых вёсак дагэтуль робяць пахаванні, прычым часта ўпотаі, без папярэджання ўлад. І гэта пры тым, што ўсюды вісяць аб'явы, што трэба спачатку папярэдзіць сельсавет. Нехта звяртаецца, але не ўсе. У горадзе такія варыянты нават не разглядаюцца. А мы павінны кожны на сваім месцы шукаць

нейкае выйсце. Пракантраляваць гэта проста немагчыма.

Па сутнасці, сельскія могілкі — гэта гектар зямлі з лесам, дзе шмат старых пахаванняў, часта наогул без крыжоў і іншых апазнавальных знакаў. Але і яны павінны быць неяк пазначаны. Сцяпан Байцоў дэ-

Хто тут пахаваны — невядома.

«Пахавальная» матэматыка.

асобная нарматыўная база, дзе былі б улічаны ўсе нюансы, якія не сустракаюцца ў гарадскіх умовах. Тады і людзі ведалі б, што калі яны не прыйдуць у сельсавет і не папярэдзіць, дзе збіраюцца хаваць сваіх родных, то будуць несці адказнасць. І было б лепш, калі б гэты працэс кантралявалі не сельсаветы, а камунальныя службы — ЖКГ. Зараз вось трэба могілкі прывесці ў парадак да Радаўніцы — аварыйныя дрэвы знесці, смецце прыбраць, агароджу падмантаваць. Камунальнікам было б прасцей гэта рабіць, падобнымі справамі яны займаюцца пастаянна. У іх ёсць і спецыяльная тэхніка, і інвентар, і людзі. А што можам мы, калі на ўвесь сельсавет толькі я ды кіраўнік спраў?

АБЯЗЛІЧАНАЯ ПАМЯЦЬ

Едзем на бліжня могілкі ў вёску Пацяраеўку. Дарога ідзе па ўскрайку лесу. Колькі гадоў гэтаму жалобнаму месцу, можна толькі здагадавацца. Іржавыя металічныя крыжы без апазнавальных знакаў, струхлылыя ад часу драўляныя слупы, ад якіх адваліліся гарызантальныя перакладзіны, гранітныя помнікі з тварамі памерлых — усё тут даўным-даўно перамяшалася. Вакол могілак цягнецца драў-

ляная агароджа. Без фарбы яна хутка страціць выгляд, але пакуль грошай на гэта ў сельвыканкама няма.

Для збору смецця зроблена асобная пляцоўка. Але Сцяпан Байцоў не вельмі спадзяецца, што яна ўсімі будзе выкарыстана па прызначэнні. Хутчэй за ўсё, смецце зноў прыйдзецца шукаць па лесе.

Народ часта хавае пажоўкную траву і старыя вянкы дзесьці па суседстве — на закінутых пахаваннях. У будны дзень ахвотных навесці парадак на могілках няшмат. Здалёк заўважаем жанчыну і маладога чалавека, якія шчыруюць з граблямі і мятлой.

“ Два населеныя пункты былі ліквідаваны ў сувязі з наступствамі аварыі на ЧАЭС — Чырвоная Слабада і Кашалёў. Але на могілках гэтых вёсак дагэтуль робяць пахаванні, прычым часта ўпотаі, без папярэджання ўлад.

— Могілкі старадаўнія, асабліва калі прайсці крыху далей, — махае рукой углыб лесу Надзея Ісакаўна. — Тут пахаваны мае бацькі, дзве сястры і нават дзед. Ён памёр, калі мяне яшчэ на свеце не было. Вось разам з унукам Сяргеем прыйшлі прыбрацца. Пакуль ёсць магчымасць, самай хочацца гэта рабіць. Гэта ж мой абавязак.

Цікаўлюся, а чаму ні на адным з крыжоў няма таблічак з прозвішчамі. Жанчына паціскае плячыма: маўляў, а навошта, я ж і так ведаю, хто дзе. Унук кажа, што ўжо падумае, каб зрабіць пахаванні пазнавальнымі. Але, кажа, спачатку грошы трэба сабраць на помнікі. Сціпляя таблічка — гэта не тое... І мяркуючы па іншых неапазнаных крыжах, так думаюць многія...

Нелі ЗІГУЛЯ.

МЕРКАВАННІ

СПРАВА ПАМЯЦІ

Радаўніца — асаблівае для праваслаўных вернікаў свята, калі памінаюць нябожчыкаў. Сама назва заклікае не сумаваць, а радавацца іх пераходу ў вечнае жыццё. Нездарма ў народзе кажуць: «На Радаўніцу да абеду пашуць, па абедзе плачуць, а к вечару скачуць». У гэты дзень беларусы абавязкова завітаюць на могілкі, прыбярэць іх, пакінуць на магіле асвечанае яйка. Напярэдадні свята актуальным становіцца пытанне: хто павінен даглядаць могілкі — камунальныя службы, сельвыканкамы або сваякі памерлых?

Марыя АФАНАСЕНКА, дэпутат Брэсцкага абласнога Савета:

— Цяпер я жыву ў Брэсцкай вобласці, а з 1994 па 2000 год жыла ў Гомельскай. У Гомельскай вобласці ўспамінаюць блізкіх, якія памерлі, на Радаўніцу. У Брэсцкай прынята наведваць могілкі на Вялікдзень. Перад гэтым святам родныя прыбіраюць магілы, упрыгожваюць іх, тут вельмі трапяткое стаўленне да нябожчыкаў. У апошні час месцы пахавання сталі зонай адказнасці камунальных службаў. Установа кантэйнераў, вывоз смецця, знос аварыйных дрэў — гэта, на мой погляд, абавязак ЖКГ. Чысціня, добраўпарадкаванне могілак — задача родных. У рэгіёне, дзе я працую дырэктарам школы, мы сутыкнуліся з праблемай, што частка могілак застаецца недагледжанай. Над магіламі памерлых настаўнікаў, работнікаў школы наш калектыў узяў шэфства. Мы перад Вялікднем, на Дзяды іх прыбіраем. Да мяне, як дэпутата, аднойчы звярталіся жыхары двух сельсаветаў, калі паваленыя дрэвы пашкодзілі могілкі. Мы папрасілі дапамогі ў ЖКГ, і яны прыбралі і гэтыя паваленыя, і іншыя аварыйныя дрэвы.

Мікалай КАНАПАКА, дырэктар УП «Чэрвеньская ЖКГ»:

— У нашым горадзе ёсць супрацоўнік, адказны за могілкі (могілак за намі замацавана тое), — наглядчык. Прыборкай займаецца брыгада па добраўпарадкаванні з 18 чалавек. Усталяваны кантэйнеры для камфорту тых, хто прыязджае на магілы да Вялікдня і Радаўніцы. Па меры іх запаўнення мы вывозім смецце. Таксама абкошваем тэрыторыю могілак, даглядаем агароджу — рамантуем і падфарбоўваем.

Аля СТОЦІК, дэпутат Глыбоцкага раённага Савета:

— У першую чаргу, я лічу, парадак павінна наводзіць насельніцтва пэўнай мясцовасці... Сельвыканкамы, калі ёсць фінансаванне, займаюцца агароджаннем могілак, але і гэта з дапамогай жыхароў. Мабыць, у горадзе добраўпарадкаваннем больш займаюцца службы ЖКГ, а ў вёсках — гэта задача насельніцтва. Але трэба ўлічваць факт, што вёскі старэюць, таму з-за свайго ўзросту чалавек не заўсёды можа прыбраць магілу блізкага. Родныя прыязджаюць, але ў асноўным на выхадныя. Зараз у нас за могілкамі замацаваны розныя арганізацыі, якія дапамагаюць у вырашэнні пытання добраўпарадкавання.

Уладзімір СЯДЛОЎСКІ, старшыня Мікалаеўскага сельвыканкама Шумлінскага раёна:

— Даглядаць могілкі — гэта наш сумесны з ЖКГ абавязак. Але, на мой погляд, прыбіраць месцы пахавання павінны і родныя. Да нашага сельсавета адносяцца 16 грамадзянскіх пахаванняў. Мы з калектывам прыбіраем іх, дапамагаем ЖКГ — прывозім пясок, забіраем смецце. Раней для прыгажосці на могілках садзілі дрэвы, а зараз яны могуць стаць прычынай праблем, таму іх зразаем. У асноўным узрасце актыўнасць насельніцтва напярэдадні Радаўніцы. Але не ўсе могуць прыехаць і навесці парадак. Старым людзям, якія сталіся ў вёсках, цяжка прыбраць магілу. Але ўзровень адказнасці родных розны ў кожным месцы. Дзесьці больш сумленна падыходзяць да гэтага пытання, дзесьці наадварот. Таму дапамагаем мы, мясцовая ўлада.

Марыя ДАДАЛКА.

ЗДАРЭННІ

Вядзецца следства...

Пенсіянерка, якую збілі і абрабавалі, выпісалася з бальніцы

Ноччу ў дом да 74-гадовай жыхаркі аграгарадка Русіно Баранавіцкага раёна прабраліся зламыснікі ў масках і сталі патрабаваць грошы. Бандыты не проста патрабавалі, яны білі жанчыну, прывязалі яе да ложка будаўнічай стужкай, а зверху замацавалі штораі, якую знялі з акна.

Вядома, пад пагрозамі гаспадыня сказала, дзе ляжаць грошы. Злыдні забралі 250 рублёў і сышлі. Яна ж тудалася пад тымі прывязанымі да ранку, і недзе каля сямі раніцы змагла вызваліцца. Потым неяк выйшла на вуліцу, там яе ўбачылі суседзі. Апошнія і выклікалі хуткую дапамогу, міліцыю.

Ад перажытага шоку — уявіце толькі, рабаўнікі выставілі акно і ўлезлі ў дом у дзве гадзіны ночы, калі гаспадыня спала, — яна не змагла дакладна прыпомніць колькі іх было. Сказала толькі, што налетчыкі нацягвалі на твары шапкі ці шалікі, каб іх нельга было пазнаць. Яшчэ пацярапелая разгледзела нібыта жаночы сілуэт. Як заўважыў афіцыйны прадстаўнік СК па Брэсцкай вобласці Дзмітрый ІВАНЮК, следству яшчэ трэба высветліць, колькі было рабаўнікоў.

У Велікалуцкім сельскім Савеце расказалі, што пенсіянерка прайшла курс лячэння ў Баранавіцкай гарадской бальніцы. Зараз яна выпісалася з бальніцы і вярнулася ў свой дом. Пражывае бабуля адна фактычна на краі вёскі. Аматыры чужых грошай залезлі да яе акурат праз дзень пасля атрымання пенсіі. У Брэсцкім абласным упраўленні ўнутраных спраў паведамілі, што пошук злачынцаў працягваецца.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

АГУЛЬНАЯ СПРАВА

ГАЛОЎНАЯ ПРАБЛЕМА — СТАРЫЯ ДРЭВЫ

НА ТЭРЫТОРЫІ Опальскага сельсавета ў Іванаўскім раёне ўсяго дзесяць могілак. З іх дзевяць працуюць і адны закрытыя. Не так даўно завяршыўся працэс перадачы могілак на баланс раённага ЖКГ. І адразу намеціліся змены да лепшага, заўважыла старшыня сельвыканкама Галіна ВАРАШЫЛАВА.

Раней жа могілкі не значыліся на балансе мясцовай улады, таму на іх утрыманне і добраўпарадкаванне грошы не выдзяляліся. Сельвыканкамы займаліся гэтай работай ледзь не на грамадскіх пачатках. Таму што грамадскія могілкі — надзвычай важныя аб'екты для вёскі і таму што знаходзяцца на тэрыторыі сельсавета. Большая частка работы па добраўпарадкаванні рабілася за сродкі, якія збіралі грамадзяне. Старасты абыходзілі вёскі, складалі спісы... Абсалютная большасць жыхароў здавала грошы на агульную справу. Іншым разам дапамагалі сельгаспрадпрыемствы, іншыя суб'екты гаспадарання, якія дзейнічалі на тэрыторыі.

Апошнім часам галоўнай праблемай месцаў пахавання становяцца старыя дрэвы. Іх трэба зносіць. У названым сельсавеце гэтай работай некалькі гадоў займалася камунальнае ўнітарнае прадпрыемства «Псышчаўскае». Вясковае КУП набыло свой гідрапад'ёмнік, работнікі прайшлі перападрыхтоўку, атрымалі сертыфікаты, пасля гэтага стала магчыма зносіць нават самыя вялікія, аварыйныя дрэвы.

“ На закрытых могілках вёскі Залядынне камунальнікі прыбралі 44 дрэвы.

У сельвыканкама для гэтага не знайшлося б ні сіл, ні сродкаў.

Калі, напрыклад, пілавалі дрэвы на могілках у Лядавічах, то сутыкнуліся з праблемай паломкі інструментаў. А псавала іх... мінулае вайна. Тут прайшлі жорсткія баі. У драўніне захраслі асколкі, на якія калі трапіць піла зубам, дык і муціш мянцэ частку інструмента. Канстанцін Міхалевіч, начальнік участка «Псышчаўскага», мае цэлую калекцыю такіх асколкаў. Іх назбіралі рабочыя падчас распілоўвання. Значыць, дрэвы гэтыя старэйшыя за Перамогу. І іх, вядома, трэба было зразаць.

Фота Ірыны СІДАРОК.

Такім чынам, КУП расчысціла могілкі ў вёсках Упірава, Псышчава, іншых населеных пунктах. Засталіся яшчэ ў Опалі, некалькі дрэў трэба спілаваць у Лядавічах. Акрамя таго, на кожных могілках трэба пастаянна падтрымліваць парадак, падкошваць траву, прыбіраць смецце.

— Раней, — згадвае старшыня сельсавета Савета, — падкошваць удавалася некалькі разоў на год. І кожны раз гэта станавілася праблемай, бо не было грошай, каб аплаціць работу. Даводзілася выкручвацца па-рознаму, напрыклад прасіць сельгаспрадпрыемствы выконваць гэту работу на ўмовах спонсарства. А зараз ЖКГ вызначаюць двух рабочых, якія будуць адказваць за парадак на могілках. Адзін — па псышчаўскай зоне, другі — па опальскай. У свой час Псышчаўскі сельсавет быў далучаны да Опальскага, тэрыторыі значныя, таму і спатрэбілася дзве штатныя адзінкі. А яшчэ вырашана праблема працаўладкавання людзей, бо зімой яны працавалі качагарамі, а з сярэдзіны красавіка да сярэдзіны кастрычніка будуць даглядаць могілкі. Супрацоўнік камунальнай гаспадаркі, які адказвае за псышчаўскую зону, ужо прыступіў да сваіх абавязкаў. І да Вялікадня паспеў прыбраць тэрыторыю вакол могілак, куды з ветрам трапіла смецце альбо яго выкінулі нядобра сумленныя сваякі ў працэсе прыборкі магіл. Каля кожных могілак, заўважыла Галіна Варашылава, ёсць кантэйнеры альбо абсталяваная пляцоўка для часовага захоўвання адходаў.

Перавод могілак на баланс ЖКГ азначае якасна новы ўзровень абслугоўвання і добраўпарадкавання

Дырэктар Іванаўскага ЖКГ Сяргей ВАРОНІН кажа, што працэс перадачы могілак на баланс камунальнай гаспадаркі падыходзіць да завяршэння. Прынята ўжо 91 могілка, у працэсе работы па перадачы толькі адзін Бродніцкі сельсавет. І ён стане апошнім у раёне.

Начальнік сектара названага ЖКГ Сяргей БАРОДКА ўдакладняе, што па кожным сельсавеце прымалася рашэнне райвыканкама, у якім указана, як сельвыканкамы будуць аказваць садзейнічанне ў працэсах добраўпарадкавання. Гэта значыць, вітаецца грамадская ініцыятыва. Будзе працягвацца практыка суботнікаў, старасты вёсак будуць усяляк дапамагаць арганізоўваць насельніцтва. Бо гэта агульная справа. Сяргей Віктаравіч адзначае, што паўсюль зараз вызначаюцца стаўкі рабочых па доглядзе могілак. А самай складанай па-ранейшаму застаецца работа па зносе дрэў.

Першымі на свой баланс раённае ЖКГ прыняло могілкі Мотальскага і Адрыжынскага сельсаветаў некалькі гадоў таму. Старшыня Адрыжынскага сельсавета Савета Уладзімір КЛІМУК расказаў, што перадалі могілкі камунальнай гаспадарцы яны ў належным выглядзе. Жыхары вёсак збіралі грошы. У многім дапамаглі землякі-спонсары. Менавіта сельвыканкам знайшоў каардынаты ўраджэнцаў гэтых тэрыторый, а цяпер бізнесменаў з Санкт-Пецярбурга Васіля Амялюсіка і Мікалая Галуца. Прадпрыемальнікі адклікнуліся на пісьмы і ўклалі пэўныя сродкі ў добраўпарадкаванне могілак. Так, Мікалай Амялюсік прафінансаваў узвядзенне жалезабетоннай агароджы вакол могілак у вёсцы Падышча, дапамог фінансава і яго калега. Пры ўдзеле насельніцтва знеслі старыя дрэвы на могілках у Смольніках, Баландзічах, Адрыжыне.

— Цяпер з пераходам месцаў пахавання на баланс ЖКГ работа выйшла на новы ўзровень, — расказвае кіраўнік мясцовай улады. — Вось, скажам, на закрытых могілках вёскі Залядынне камунальнікі прыбралі 44 дрэвы. У сельвыканкама для гэтага не знайшлося б ні сіл, ні сродкаў. Цяпер знята вечная праблема падкошаў травы, вывазу адходаў з пляцовак. Усё гэта робіцца дакладна і па графіку. Тым больш што ў Адрыжыне ёсць участак ЖКГ і работнікі, што зімой абслугоўваюць кашальную, а летам пераклучацца на работу па добраўпарадкаванні могілак.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

Іванаўскі раён.

БПС-СБЕРБАНК

Уважаемые Владельцы (физические лица) текущих (расчетных) счетов, в том числе с использованием банковской платежной карточки, благотворительных счетов (далее – Счет), открытых в ОАО «БПС-Сбербанк» (далее – Банк), по которым отсутствуют операции в течение одного года (кроме зачисления процентов), не включая срока наложения ареста либо приостановления операций по Счету (далее – неактивные счета)!

Сообщаем Вам, что в соответствии со ст. 206 Банковского кодекса Республики Беларусь банк вправе прекратить обязательства по договору об открытии Счета при соблюдении и наступлении условий, предусмотренных указанной статьей, а также договором об открытии Счета.

Настоящим уведомляем Вас об отсутствии по Вашему Счету операций в течение одного года (кроме зачисления процентов), не включая срока наложения ареста либо приостановления операций по Счету, а также предупреждаем о прекращении обязательств Банка по соответствующим договорам по истечении шести месяцев, начиная с даты настоящего уведомления. Обязательства по договорам текущих (расчетных) счетов с использованием банковской платежной карточки будут прекращены Банком по истечении шести месяцев со дня прекращения срока действия соответствующей банковской платежной карточки.

Если в течение 6 месяцев, начиная с даты настоящего уведомления, Вы не возобновите движение денежных средств по неактивному счету, Банк прекратит обязательства по соответствующему договору и закроет его, перечислив неиспользованный остаток денежных средств на отдельный счет без начисления процентов, и по истечении срока, установленного законодательством Республики Беларусь, зачислит его в доход Банка.

При этом Банк обязуется возратить по требованию Владельца неактивного счета остаток денежных средств, находившихся на данном счете на момент его закрытия.

Операции по неактивному счету можно совершить в любом подразделении Банка.

Информацию о режиме работы подразделений можно получить по телефонами:
 148 – в стационарной сети;
 5-148-148 – в мобильных сетях;
 (+375 29/44) 5-148-148 – для международных звонков.

Лицензия Национального банка Республики Беларусь № 4 от 28.11.2014 года на осуществление банковской деятельности. УНП 100219673
 ОАО «БПС-Сбербанк»

ООО «Центр Белинвентаризация»
 г. Гомель, ул. Гагарина, 46, оф. 2-1

✓ Раздел и установление порядка пользования земельным участком
 ✓ Раздел и вычленение изолированных помещений из капитального строения
 ✓ Пересчет долей в связи с изменением капитального строения
 ✓ Оценка всех видов собственности

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА ОАО «БОБРУЙСКТРАНС»

№ лота	Наименование и характеристики объекта	Начальная цена продажи лота, бел. руб. без НДС	Сумма задатка, бел. руб.
1	– Капитальное строение (профилакторий ЕО) с инв. №710/С-20005, площадью 454,0 кв. м, расположенное по адресу: Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Минская, 123. Объект расположен на земельном участке с кадастровым номером 741000000005001187 площадью 5,3080 га. Выделение земельного участка будет осуществляться после приобретения объекта с торгов, согласно законодательству Республики Беларусь	180 000,00 руб.	18 000,00 руб.

Срок подачи заявления По 14 мая 2018 г. в рабочие дни с 9.00 до 16.00 от даты опубликования настоящего извещения по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 46, оф. 2-1

Дата, время, место проведения аукциона 15 мая 2018 г. в 12.00 по адресу: г. Бобруйск, ул. Минская, 123

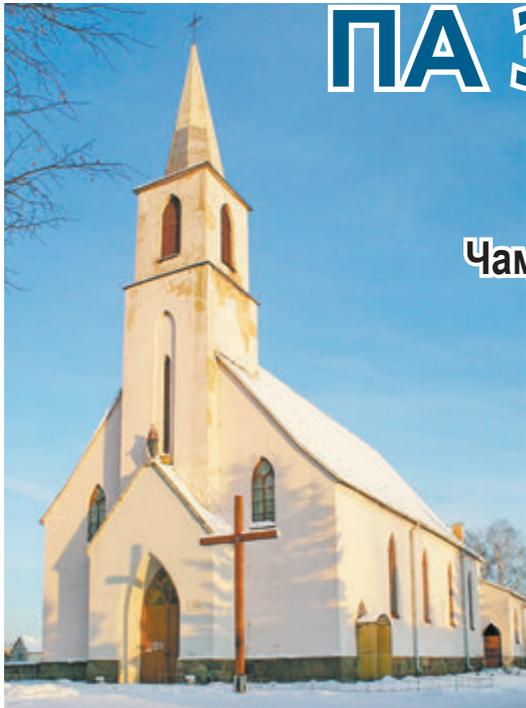
Номер р/с для перечисления задатка BY71 BPSB 3012 1783 3901 0933 0000 в РД № 300 ОАО «БПС-Сбербанк», БИК BPSBBY2X, УНП 491323266. Получатель платежа: ООО «Центр Белинвентаризация». Назначение платежа: задаток на участие в аукционе согласно извещению в газете «Звезда» от 13.04.2018 г.

Условия продажи Имущество продается в собственность. Шаг аукционных торгов – 5%. Заключить договор купли-продажи в течение 5 (пяти) рабочих дней после подписания протокола о результатах аукциона, оплатить стоимость имущества в течение 30 (тридцати) календарных дней с момента подписания договора купли-продажи. Указанные объекты находятся под арестом (есть разрешение на продажу). Стоимость лота без учета НДС (20%), сформированная на аукционе при продаже, должна быть перечислена на ОАО «Бобруйсктранс», а сумма НДС (20%) от цены лота, сформированной на аукционе при продаже, должна быть перечислена на ГУ МФ РБ по Могилевской области за ОАО «Бобруйсктранс». Победитель возмещает затраты на организацию и проведение аукциона

Дополнительная информация на сайте www.bti-gomel.by, по тел. (0232) 75 06 62, (029) 341 15 45

Для участия в аукционе необходимо представить:
 1. Заявление на участие в аукционе по установленной форме и подписанное соглашение о правах и обязанностях с ООО «Центр Белинвентаризация».
 2. Заверенную банком копию платежного поручения о внесении задатка на расчетный счет организатора торгов.
 3. Юридическим лицам – резидентам Республики Беларусь – копию документа, подтверждающего регистрацию юридического лица; представителю юридического лица – доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица).
 4. Юридическим лицам – нерезидентам Республики Беларусь – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписку из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена не ранее чем за 6 месяцев до даты подачи заявления на участие в аукционе); представителю юридического лица – доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица).
 5. Индивидуальным предпринимателям – копию документа, подтверждающего государственную регистрацию; представителю индивидуального предпринимателя – доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица).
 6. Физическим лицам – представителю физического лица – доверенность (документ, подтверждающий полномочия лица) и документ, удостоверяющий личность данного представителя.
 7. При подаче документов на участие в аукционе физические лица, представители физических и юридических лиц предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.
 8. Участник аукциона, выигравший торги, либо лицо, признанное покупателем, оплачивает стоимость затрат на организацию и проведение аукционных торгов Организатору аукционных торгов.
 9. Аукцион проводится в соответствии с действующим законодательством и Положением ООО «Центр Белинвентаризация»

ПА ЗАВЫШАНЫМ КОШЦЕ?

Чаму вернікі незадаволены рамонтам храма

са шпілем. Поўная копія зарачанскага касцёла ёсць пад польскім Беластокам. Відаць, храмы будаваліся адначасова па адным праекце і з аднаго матэрыялу — бутавлага каменю.

Дарэчы, у Зарачанку ездзяць вернікі з многа навакольных вёсак. Старажылы прыгадваюць той час, калі вёска мела іншую назву — Баля Касцельная. Мабыць, з-за прыгожага і велічнага храма.

Летам з будаўнікамі за гэта і расплаціліся. Але на аднаўленне фасада сродкаў ужо не хапіла, таму што, як сцвярджаюць будаўнікі, падчас рамонтнага спатрэбіліся і не прадугледжаныя планам работы.

3 КОШТАМ НЕ ЗГОДНЫ

Па словах Аліны Дубейкі, сярод вернікаў пачаўся дадатковы збор сродкаў на рамонт фасада. З пэўнымі праблемамі, бо прыход невялікі — каля паўтысячы чалавек, — удалося сабраць неабходную суму. Але ў будаўнічай фірме падлічылі... і выставілі новы кошт. Зноў пачаўся збор сродкаў. На гэты раз жыхары больш зацікавіліся коштам работ. Узнікла пытанне: як атрымалася, што напачатку была заяўлена адна сума, а ў працэсе рамонтнага вырасла? Больш сядомыя вяскоўцы выказалі меркаванне аб завышаных каэфіцыентах і звярнуліся ў Дзяржкантроль з просьбай пералічыць каштарысы.

Што датычыцца якасці рамонтнага, тут заўвага і прэтэнзія ў прыхаджан не ўзнікае. Яны лічаць, што работы выкананы вельмі добра. Гэта пацвердзіла і начальнік упраўлення кантролю бюджэтна-фінансавай сферы КДК вобласці Таццяна Слабш. Яе падначалены выяжджаў на месца і не знайшоў хібаў у выкананай рабоце — дах зроблены якасна. А вось праверка па частцы завышэння аб'ёмаў і кошту работ яшчэ вядзецца. Калі такія факты будуць выяўлены, сродкі прыйдзецца вярнуць, паведамлілі ў Камітэце дзяржкантролю. Між тым чуткі з гэтай нагоды ходзяць розныя... Па факце ж былога настаяцеля не так даўно перавялі ў іншы прыход. Цяперашні ксёндз не схільны праліваць святло на гэтую гісторыю. Яго пазіцыя — міратворчая. Маўляў, трэба ўсё забыць і ўсім дараваць.

Член касцельнага камітэта Аліна Дубейка лічыць, што непараўменне ў гэтым пытанні ўзнікла яшчэ і таму, што адказныя за рамонт прадстаўнікі касцёла не давалі справаздачу прыхаджанам аб усіх этапах работ. На яе думку, сітуацыя з размеркаваннем сродкаў і каштарысам павінна быць больш празрыстай, а фінансамі могуць распараджацца толькі сумленныя людзі.

Ці пастаўлена кропка ў гэтай справе? Адказ даведаемся пасля таго, як завершыцца праверка. Але ўжо зараз можна сказаць, што наўрад ці такая сітуацыя паўтोरціцца. Па словах Аліны Мікалаеўны, новы настаяцель — чалавек вельмі ашчадны і ўсё трымае пад асабістым кантролем.

Маргарыта УШКЕВІЧ.

У ВЁСЦЫ Зарачанка Гродзенскага раёна вырашылі адрамантаваць касцёл. Жыхары наваколя сабралі сродкі, абмеркавалі з будаўнікамі кошт работ, але неўзабаве высветлілася, што грошай не хапае. Каб працягнуць рамонт, зноў спатрэбілася дапамога прыхаджан. Мясцовыя жыхары сталі падазраваць будаўнікоў у завышэнні кошту і нават звярнуліся ў Камітэт дзяржкантролю Гродзенскай вобласці.

РАМОНТ ПРЫСПЕЎ

Трэба сказаць, што рамонтныя работы тут не вяліся з таго часу, як касцёл адкрылі, гэта значыць з 90-х гадоў. За такі вялікі перыяд будынак састарэў, пацёк дах, на сценах з'явіліся трэшчыны, пачала адвальвацца тынкоўка, фасад выглядаў непрэзэнтабельна... Вось тут касцельны камітэт на чале з настаяцелем і задумаўся аб капітальным рамонце. Трэба сказаць, што прыхаджане ідуць падтрымалі і пачалі мэтанакіравана збіраць сродкі.

Дапамагалі старасты вёсак, якія літаральна заходзілі ў кожны дом. Большасць жыхароў — пенсіянеры, але некаторыя з іх ахвяравалі па тысячы рублёў. Да мецэнацтва далучыліся жыхары Гродна, якія нарадзіліся ў гэтых мясцінах, значную дапамогу аказала мясцовая гаспадарка «Зарэчны-Агра». Ініцыятыўнай групе ўдалося сабраць каля 50 тысяч рублёў. Менавіта такі кошт вызначылі для рамонтна будынка эксперты.

Пачалі шукаць будаўнічую арганізацыю, якая ажыццявіла б гэты няпросты праект. Разглядалі некалькі варыянтаў. Аліна Дубейка, член касцельнага камітэта, паведаміла, што напачатку спыніліся на падраднай арганізацыі з Мінска. Фірма прапанавала выканаць рамонт за 16 тыс. долараў, але работнікаў неабходна было забяспечыць жылём і харчаваннем, іншыя прэтэндэнты на падрад патрабавалі дадатковыя інструменты, падсобных рабочых.

Урэшце спыніліся на гродзенскай будаўнічай фірме, з якой сыхліся ў кошыце. Да таго ж будаўнікі ўжо мелі вопыт рамонтна храмаў, трымалі ў штаце альпіністаў. Пасля падпісання дагавора адрозна прыступілі да работ.

Але завяршыць рамонт не атрымалася. На заяўленую суму будаўнікі адрамантавалі і ўцяплілі дах, замянілі гнілыя драўляныя бэлькі ў вежы і вокнах, патынкавалі і пафарбавалі сцены знутры касцёла.

ПОМНИК АРХІТЭКТУРЫ

Лёс зарачанскага касцёла падобны на лёсы многіх іншых культавых аб'ектаў рэгіёна. Яго таксама не абыйшла бокам эпоха атэізму, падчас якой храм быў на некалькі дзесяцігоддзяў закрыты. Мясцовыя жыхары прыгадалі, што тут быў склад, дзе захоўвалі лубін.

На пачатку 90-х касцёл вярнулі каталіцкай епархіі і вернікі пачалі яго аднаўляць. Будынак знаходзіўся ў занядбаным стане — выбітыя вокны і дзверы, пашкоджаныя сцены і дах, знішчаныя касцельныя харугвы. Што змаглі, зрабілі ўласнымі сіламі, на іншыя работы запрашалі майстроў. Іх працу аплачвалі тым, што сабралі...

Таксама трэба было набыць і касцельнае начыненне, бо не ўсё захавалася, нягледзячы на тое, што многія жыхары трымалі ў сябе царкоўныя святыні. З адкрыццём храма яны былі вернуты на месца.

Касцёл Нараджэння Панны Марыі ў Зарачанцы можна назваць мясцовай славутасцю. Нельга сказаць, што ён старажытны, але мае пэўную архітэктурную адметнасць. Храм пабудаваны ў 1937 годзе, і летась тут урачыста адзначылі 80-гадовы юбілей. Дарэчы, падчас святкавання мясцовыя ўлады выдзелілі восем тысяч рублёў на добраўпарадкаванне касцёла і навакольнай тэрыторыі.

Разам з тым сам будынак з'яўляецца помнікам архітэктуры, ён узведзены ў стылі неаготыкі, над уваходам узвышаецца двух'ярусная вежа

НАПЯРЭДАДНІ ЛЕТА

Ямам на дарогах не месца

Адна з асноўных задач, якая стаіць сёння перад арганізацыямі рэспубліканскай дарожнай гаспадаркі, — навідазненне парадку на дарогах і ў палосах адводу перад летнім сезонам. У адпаведнасці з загадам Мінтранса, увесь комплекс работ плануецца завяршыць у першай палове мая, паведамілі ў прэс-службе міністэрства.

Гэтым дакументам зацверджаны план-графік падрыхтоўкі дарог, дзе распісаны віды работ і тэрміны іх выканання. Варта адзначыць, што загад прадпісвае ў першачарговым парадку ліквідаваць сезонную ямачнасць. Пры гэтым даручаецца забяспечыць строгае захаванне тэхналогіі і якасці работ, не дапусціць пакідання пасля заканчэння працоўных змен незаштукаваных выемак.

Акрамя таго, дарожнікам трэба будзе ліквідаваць месцы застою вады на праезнай частцы і абочынах, ачысціць дарогі ад рэшткаў процігалалёдных матэрыялаў, ліквідаваць недахопы ва ўстаноўцы і знешнім выглядзе дарожных знакаў, прывесці ў парадак аўтапавільёны, аўтобусныя прыпынкі, пляцоўкі адпачынку, адрамантаваць і пафарбаваць бар'ерныя агароджы, аднавіць знятыя на зімовы перыяд сігнальныя слупкі. Вялікая праца будзе праведзена ў паласе адводу па высецы сухіх дрэў і кустоў, па прафіляванні абочын уздоўж рэспубліканскіх дарог, прывядзенні ў парадак тэрыторыі вытворчых баз, будаўнічых гараджоў, пляцовак для складавання матэрыялаў.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Наіменаванне банка:

ЗАО «Идея Банк»

www.ideabank.by

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 апреля 2018 года

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	На 1 апреля 2018 года	На 1 января 2018 года
1	2	3	4	5
1	АКТИВЫ			
2	Денежные средства	1101	39 303	42 188
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102	-	-
4	Средства в Национальном банке	1103	20 798	43 485
5	Средства в банках	1104	14 365	35 110
6	Ценные бумаги	1105	9 979	996
7	Кредиты клиентам	1106	231 783	203 212
8	Производные финансовые активы	1107	-	-
9	Долгосрочные финансовые вложения	1108	5	5
10	Основные средства и нематериальные активы	1109	29 865	37 894
11	Доходные вложения в материальные активы	1110	7 482	-
12	Имущество, предназначенное для продажи	1111	168	168
13	Отложенные налоговые активы	1112	-	-
14	Прочие активы	1113	26 432	28 938
15	ИТОГО активы	11	380 180	391 996
16	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
17	Средства Национального банка	1201	-	-
18	Средства банков	1202	13 355	59 523
19	Средства клиентов	1203	279 791	245 541
20	Ценные бумаги, выпущенные банком	1204	724	1 278
21	Производные финансовые обязательства	1205	-	-
22	Отложенные налоговые обязательства	1206	-	-
23	Прочие обязательства	1207	2 861	3 886
24	ВСЕГО обязательства	120	296 731	310 228
25	СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ			
26	Уставный фонд	1211	26 806	26 806
27	Эмиссионный доход	1212	-	-
28	Резервный фонд	1213	7 523	6 177
29	Фонд переоценки статей баланса	1214	10 755	10 763
30	Накопленная прибыль	1215	38 365	38 022
31	ВСЕГО собственный капитал	121	83 449	81 768
32	ИТОГО обязательства и собственный капитал	12	380 180	391 996

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ на 1 апреля 2018 года

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	На 1 апреля 2018 года	На 1 апреля 2017 года
1	2	3	4	5
1	Процентные доходы	2011	11 686	12 312
2	Процентные расходы	2012	4 273	4 772
3	Чистые процентные доходы	201	7 413	7 540
4	Комиссионные доходы	2021	2 927	3 260
5	Комиссионные расходы	2022	1 972	1 113
6	Чистые комиссионные доходы	202	955	2 147
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203	-	-
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204	(3)	(9)
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205	2 751	2 139
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206	-	-
11	Чистые отчисления в резервы	207	(997)	(2 367)
12	Прочие доходы	208	769	750
13	Операционные расходы	209	9 709	8 402
14	Прочие расходы	210	654	447
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211	2 519	6 085
16	Расход (доход) по налогу на прибыль	212	837	1 501
17	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2	1 682	4 584
18	Сведения о прибыли на одну акцию в рублях			
19	Базовая прибыль на простую акцию	22	-	-
20	Разводненная прибыль на простую акцию	23	-	-

Председатель Правления

Е. М. Папушева

Главный бухгалтер

О. В. Глазырина

5 апреля 2018 года

Закрытое акционерное общество «Идея Банк» (ЗАО «Идея Банк»).

Свидетельство о регистрации от 24 апреля 2004 года.

Лицензия на осуществление банковской деятельности № 25 от 03.06.2013 года.

УНП 807000122

ИЗВЕЩЕНИЕ

о проведении повторного аукциона

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона), по поручению ОАО «Борисовская швейная фабрика» (продавец) проводит открытый аукцион по продаже:

Лот № 1. Производственный цех, общ. пл. 1462,1 кв. м, инв. № 610/D-61785, по адресу: г. Борисов, ул. Рубена Ибаррури, 9/2-3, имущество согласно перечню (с перечнем можно ознакомиться у организатора торгов). Начальная цена с НДС — 73 862,74 бел. руб. **Стоимость снижена на 80 %.** Задаток 10 % (7 386,00 бел. руб.).

Лот № 2. Изолированное помещение общ. пл. 3 992,4 кв. м, инв. № 610/D-65612 по адресу: г. Борисов, ул. Рубена Ибаррури, 9/1-3. Начальная цена с НДС (20 %) — 176 270,40 бел. руб. **Стоимость снижена на 70 %.** Задаток 10 % (17 627,00 бел. руб.).

Задатки в размере 10 % от начальной цены предмета аукциона, перечисляются на р/с № BY55BPSB3012108260016933000 в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк», БИК BPSBY2X, г. Минск, УНП 690324015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Порядок проведения аукциона регламентирован Положением о порядке продажи имущества ликвидируемого юридического лица с публичных торгов, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16. Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в течение 30 (тридцати) календарных дней после подписания договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи. Затраты на организацию и проведение аукциона возмещает победитель торгов (покупатель). Предыдущее извещение опубликовано в газете «Звязда» от 20.03.2018. Аукцион состоится **30.04.2018 в 15.00** по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **27.04.2018 до 16.00** по указанному адресу. Тел.: (8017) 207-71-34, (8029) 102-21-17.

КАРЦІНКИ З ГЛЫБІНКИ

КРЫЛАТЫ СЯБРА

У Бярозаўскім раёне абралі свой птушыны сімвал

У фінале конкурсу за званне птушкі-сімвала змагаліся рэмес звычайны, чарацянка вяртлявая і зімародак. Галасаванне прайшло ў школьных і працоўных калектывах, а таксама на сайце раённай газеты «Маяк». У ім паўдзельнічалі больш за шэсць тысяч чалавек.

У выніку за рэмеца прагаласавалі 892 удзельнікі, на другім месцы — зімародак (1913), а на першым — чарацянка (3296). Пераможца — самая рэдкая птушка Еўропы, абараняецца як від, які знікае, і пражывае ў заказніку «Спораўскі» Бярозаўскага і Драгічынскага раёнаў. На яе галаве жоўта-белаватыя палоскі, якія са спіны заходзяць на надхвосце, грудзі — светлыя, у цёмныя рыскі. Птушка невялікая: даўжыня цела — 13 см, размах крылаў — 16—19 см. У якасці прыроднага сімвала была зацверджана на 27-й сесіі Бярозаўскага раённага Савета дэпутатаў.

Зараз чытачам газеты «Маяк» прапануецца распрацаваць лагатып птушкі-сімвала і зрабіць эскіз скульптуры чарацянькі, якая, хутчэй за ўсё, з'явіцца ў Бярозе. Свае прапановы можна даслаць на паштовы ці электронны адрас газеты.

НЯРЫБНЫ ДЗЕНЬ

Сезонная забарона на лоўлю ўступіла ў сілу

У Віцебскай вобласці з 10 красавіка па 8 чэрвеня ўключна ўводзіцца веснавая забарона на лоўлю рыбы. Гэта робіцца для стварэння спрыяльных умоў для нерасту, пра што піша «Браслаўская звязда». У адзначаны тэрмін забараняецца прамысловая лоўля на ўсіх вадаёмах, акрамя лоўлі вугра, які мігрыруе, у месцах, вызначаных Міністэрствам прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Беларусі.

Аматарская лоўля дазволена толькі ў светлы час сутак з берага, са штучных збудаванняў і канструкцый, акрамя чыгуначных мастоў, плацін, шлюзаў, іншых гідратэхнічных аб'ектаў, на якіх устаноўлены абмежаванні і забароны на гаспадарчую дзейнасць, і на 50 м па абодва бакі ад такіх месцаў. Для лоўлі можна выкарыстоўваць адну вудачку з адным кручком або спінінг са штучнай прынадай, аснашчанай адзінарным, двойным ці трайным кручком.

Начальнік мікраённай інспекцыі АЖіРС Віталь Буда нагадвае спінінгістам, што з 15 красавіка па 30 мая ўстанаўліваецца забарона на лоўлю судак. Рыбу гэтага віду, якая трапіць на кручок, трэба абавязкова выпусціць у вадаём. У час веснавога нерасту таксама забараняецца аматарская лоўля на штучных нерасцілішчах возера Дрывяты.

КРУГОМ ВАДА

У Навасёлах падтапіла чатыры дамы

Пра красавіцкі прыродныя жарты піша газета «Голас Веткаўшчыны». Старажылы населенага пункта гавораць, што так блізка вада яшчэ ніколі не падступала. Гаспадары дамоў, якім не пашчасціла, пераязджалі да суседзяў вышэй. У хаце Ірыны Салтыковай эвакуіраваць прыйшлося і мэблю: вада з падмурка паднялася на першы паверх.

Жанчына пераехала ў Навасёлкі 12 гадоў таму, пакінуўшы абласны цэнтр. Тут пачала працаваць даяркай, далі жыллё. Гаспадары зрабілі касметычны рамонт: абнавілі мэблю, паслалі лінолеум... Цяпер многае неабходна пераробліваць.

Звычайна ўвесну ўся вада сыходзіць у палі праз водапрапусную трубу. Але сёлета яна гэты шлях не абрала. Чаму — пакуль невядома. У ДРБУ-185, якое адказвае за гэты аб'ект, гавораць, што восенню ніякіх пераход не было. Мясцовыя жыхары расказваюць, што адзін з суседзяў закладваў трубу смеццем, бо раней вада ішла праз яго агарод. Старшыня Шарсцінскага сельскага Савета Святлана Цімохава растлумачыла, што, калі ішло добраўпарадкаванне, жыхары рабілі пад'езды да сваіх дамоў і ў адным месцы пашкодзілі меліярацыйны канал. Першы сігнал быў яшчэ пасля ліўня 29 ліпеня. Тады на гэта не звярнулі патрэбнай увагі.

Цяпер на праблему адрэагавалі аператыўна: збудавалі дамбу з мяшкоў з пяском, пракапалі водаадводны канал, дзе потым пракладуць трубу. Ваду спусцілі, засталася вільгаць. Яўген Чарняўка, дырэктар ААТ «Хальч», на балансе якога знаходзіцца падтоплены будынік, адзначыў: калі падсохне, можна будзе ацаніць сітуацыю і, калі ёсць сур'езныя пашкоджанні, дапамагчы ў рамонце. Але, як заўважыў намеснік старшыні Веткаўскага райвыканкама Уладзімір Зіневіч, у гэтай сітуацыі людзям значна спрасціла б жыццё страхоўка.

Надзея АНІСОВІЧ.

ДЫНАСТЫ

КУЛЬТУРАЙ «ЗАХВАРЭЛА» З ДЗЯЦІНСТВА

Чаму Наталля Шымановіч памянля прафесію

Як правіла, мы часта чуем пра дынастыі механізатараў, медыкаў, настаўнікаў. Дзякуючы намаганням адных на нашым сталё ёсць хлеб і да хлеба, іншыя пазбаўляюць нас ад фізічных хвароб, трэція вучаць разумнаму, добраму, вечнаму. А вось тых, хто далучае нас да культурных каштоўнасцяў, робіць наша жыццё духоўна багатым і цікавым, згадваем не так часта.

У сакавіку загадчыца Селішчанскага сельскага клуба Вілейскага раёна Наталля Шымановіч адзначыла сваё 55-годдзе. Культурай яна «захварэла» яшчэ ў дзяцінстве. Бацька Канстанцін Пятроў працаваў дырэктарам Ільянскага сельскага Дома культуры. У 1976-м пераехаў у Слуцкі раён, узначаліў Падлескі СДК, дзе, як і на папярэднім месцы, арганізаваў духавы аркестр. Канстанцін Паўлавіч кіраваў калектывам, сам іграў на трубе. Ствараў ён і модныя на той час вакальна-інструментальныя ансамблі, у якіх прымаў актыўны ўдзел.

Маці — Вера Мікалаеўна — была надзвычай творчым чалавекам, валодала не толькі арганізатарскімі, але і мастацкімі, вакальнымі здольнасцямі, пісала вершы. Працавала поруч з мужам у ільянскім доме культуры.

Наталля Канстанцінаўна атрымала ў тэхнікуме сельскагаспадарчую спецыяльнасць і спачатку працавала брыгадзірам на жывёлагадоўчай ферме. Але затым захацела прайсці паскоранія курсы культурна-адукацыйнага ўз'яўлення. Відаць, бацькоўскія гены ўзялі сваё. «Творчая дзейнасць мамы і таты праходзіла на маіх вачах, увесь вольны час я праводзіла ў клубе», — згадвае Наталля Канстанцінаўна.

Дочкі Веранікі і Ірыны.

Яе дочкі-блізняты — Ірына і Вераніка — пайшлі па слядах маці. Дзяўчаты закончылі Мінскі дзяржаўны каледж мастацтваў па спецыяльнасці «Народная творчасць (харавая музыка)». Творчую дзейнасць пачыналі ў Ільі, затым пераехалі ў Селішча: Ірына кіравала вакальным гуртам «Зорачка», а яе сястра была культурна-адукацыйнай работніцай. Цяпер дочкі змянілі месца працы, але не здрадзілі абранай прафесіі. Ірына Судніковіч — метадыст у Маладзечанскім палацы

Наталля ШЫМАНОВІЧ.

культуры, а Вераніка Пташнік — мастацкі кіраўнік у нарачанскім Доме культуры.

— Дочкі самі зрабілі выбар, — кажа Наталля Канстанцінаўна. — Яны, можна сказаць, выгадаваліся на сцэне. Вячэрняя рэпетыцыя, падрыхтоўка мерапрыемства — яны са мной і пелі з маленства, і танцавалі. А цяпер ужо і ўнукі прыходзяць у клуб: дачушка майго сына Косці частая наведвальніца. Унука таксама да сваіх спраў прыцягваю, ён не супраць, — не нарадуецца бабуля.

— Наталля Канстанцінаўна — ініцыятывы работнік, літаральна фантануе ідэямі, — кажа інжынер структурнага падраздзялення «Аўтаклуб» цэнтралізаванай клубнай сістэмы Вілейскага раёна Людміла ЛЯШКЕВІЧ. — Яна не толькі творчы чалавек, але і добры гаспадарнік, арганізавала і вядзе гурток сольных спеваў для дарослых «Надзея» і дзіцячы гурток «Салавейка».

— Вядома, хочацца, каб у нас быў спецыяліст з вакальнымі данымі, які займаўся б з дзецьмі, бо самой цяжка за ўсім паспяваць: і гурток весці, і справядліва рыхтаваць, і ўстановай кіраваць, і гаспадарчыя пытанні вырашаць. Часам даводзіцца і прыбіраць у памяшканні, і снег на вуліцы расчысчаць. У мяне на паўстаўкі працуе жанчына. Грошы невялікія атрымлівае, а клопатаў у яе хапае. Вось так і выручаем адна адну, — камстатуе Наталля Шымановіч.

На думку загадчыцы, культура трымаецца на энтузіязме апантаных людзей: «На такіх вось «ненармальных», якія цягнуць усё не ў дом, а з дому. Бо усё што можна: і ручнічкі, і гаршкі з кветкамі, і сурвэткі — усё, што можа спатрэбіцца для творчасці, нясу на працу».

Дарэчы, стыльную канапу, на якой мы сядзім, Наталлі Канстанцінаўне падарылі, а яна прывезла яе ў клуб. Вырасыла, што дома без яе абыдзецца. Няхай лепш наведвальнікі адпачнуць з камфортам.

— Наталля Канстанцінаўна — майстар на ўсе рукі. Сама перашывае касцюмы са старых рэчаў для самадзейных артыстаў, — дадае Людміла Ляшкевіч. У мінулым годзе праводзілі парад Дзядоў Марозаў, дык яна ўсіх казачных персанажаў асабіста экіпіравала. З нічога зрабіць цукерку.

— Умею і шыць, і вышываць, і вязаць, але на ўсё часу не хапае. Нялёгка сумяшчаць усе абавязкі, — уздыхае мая суразмоўніца.

Селішча — маладая вёска, тут пражываюць 280 чалавек, у асноўным моладзь. Хтосьці працуе ў аграгарадку, а нехта ў Маладзечне, Чысці. Пасля работы ўсе вяртаюцца дадому. А чалавеку патрэбны не толькі хлеб надзённы, але і добрая патрэба, і цікавы адпачынак, які арганізоўвае для землякоў Наталля Шымановіч.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ.

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ

ГАЗЕТА ДЛЯ ВІБАРЫНКАЎ І ДЭПУТАТАЎ МЯСЦОВЫХ САВЕТАЎ

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15 ад 17 лютага 2009 года выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч. Адказны за выпуск: КАРПЕНКА Н.У.

Грамадскі савет: ПАПКОЎ А.А., старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні; ЦУПРЫК Л.А., старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па дзяржаўным будаўніцтве, мясцовым самакіраванні і рэгламенце; ПАПКО В.М., намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па міжнародных справах; БЕЛЯКОЎ А.Э., намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па адукацыі, навучы, культуры і сацыяльным развіццям; ПАНАСЮК В.В., старшыня Мінскага гарадскога Савета дэпутатаў; ДРЫЛЁНАК Т.Л., старшыня Лёзненскага раённага Савета дэпутатаў; СУШЧАНКА М.Л., старшыня Глушанскага пасялковага Савета дэпутатаў Бабруйскага раёна.

Выдавец — рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»

АДРАС РЭДАКЦЫІ: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН 292 44 12;

e-mail: info@zviadza.by

Газета адрэагавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 03.04.2009. 220013, г. Мінск, пр. Незалежнасці, 79.

Тыраж 20.008. Нумар падпісаны ў 19.30 12 красавіка 2018 года.